ТЕАТЪР

Година LX, бр. 9-12 / 2006, 20940 ISSN 0204 - 6253.

ИЗДАНИЕ НА "ТЕАТРО"

THEATER MAGAZINE
pl. SLAVEYKOV 11
Sofia 1000, BULGARIA
tel: + 359 2 988 17 63; 0889/85 95 33
e-mail: teatro99@abv.bg; teatro@press.bg
www.slovo.orbitel.bg/teatar
www.theatrebg.hit.bg

Работен екип:
Главен редактор Кева Апостолова
Ася Асенова (набор)
Антоанета Тотева (коректор)
Боян Алексиев (дизайн)
Ангелина Георгиева (стажант-редактор)
Милена Михайлова (стажант-редактор)

Колегия:
проф. Здравко Митков (режисьор)
проф. Крикор Азарян (режисьор)
Лилия Абаджиева (режисьор)
Мариус Куркински (актьор)
Мария Диманова (сценограф)
Меглена Караламбова (актриса)
Мила Искренова (пластика)
проф. Надежда Тихова (театровед)
д-р Ромео Попилиев (театровед)
Съни Сънински (куклен режисьор)
Христо Бойчев (драматург)

ЧЕТЕТЕ

• Кева Апостолова (2) • Проф. Н. Тихова за Пенчо Пенев (4) • Панчо Панчев (5) • Никола Вандов (6) • Юлиан Вучков (7) • Акценти (11, 18) • Петър Василев (12) • Георги Русев (14) • В. Ляхова за "Даскал", НТ "Ив. Вазов" (16) • Ел. Рахнев за "Маршрутка" (17) • За Ст. Стратиев (17) • Д-р Кристина Тошева (19) • Хр. Бойчев за Сдружение на драматурзите (20) • Ст. Данаилов - телеграма (22) • Поздравления от НАТФИЗ, Столична община, колеги и мн. др. (23-54) • Анюта Качева (51) • A'part (54) • Награди, селекции 2006 (56) • Пенка Калинкова (60) • Годишно съдържание (3 стр., корица)

Печатни коли 7,5
Формат 60/84/8

Банкова сметка
ОБЩИНСКА БАНКА АД
MUNIZIPAL BANK PLC
ФЦ "Мария Луиза"
BG 67 SOMB
9130 10 26768401
(BIC): SOMBBGSF

Редакция: 1000 София, пл."Славейков"11
Телефон: 988-17-63; 0889/859533
E-mail:teatro@press.bg

Печат - "Омега М", тел. 938-60-71

СПИСАНИЕ "ТЕАТЪР", СЪЗДАДЕНО ПРЕЗ 1946 ГОДИНА ОТ СЪЮЗА НА ТЕАТРАЛНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

60 ГОДИНИ
Сп. „ТЕАТЪР"

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Фондация „Аскеер"

Внимание, млади колеги: ние, артистите, ако въобще отпаряване то не е от работа, а от липсата на работа.

Таня Масалитинова

2. IX 1994г.

На скъпите ми млади колеги – от сърце желая да пазят Вярата, Надеждата и Любовта! Не се страхувайте да искате своите роли: и в Живота и на Сцената!

Ваша М. Сп. Дупаринова!

2 Септ. 1996г.
понеделник.

Стефан Цанев

А може бъ от театъра ще остане само сп. „Театър"? Останалото е мъгла и вятър...

Стефан Цанев

27 август 93г.

Всичко е Карма! Смирявайте се!

Хр. Мих.

проф. Елка Михайлова

Сп. „Театър“
издание на „Театро“, 1000 София, пл. „Славейков“ 11
тел.02/ 988 17 63; 0889/ 85 95 33
e-mail: teatro99@abv.bg; teatro@press.bg
www.slovo.orbitel.bg/teatar

ЗА СПИСАНИЕТО

Кева Апостолова

Публиката ръкопляска, тръгва си, салонът се затваря, фоайетата угасват, театърът се заключва и представлението остава да живее само в капризната временна памет на отделния зрител, ако театрален ценител не е написал и публикувал впечатленията си от актьорите, режисурата, сценографията, костюмографията, музиката на това представление/ спектакъл. Написаното слово е битка срещу забравата, срещу тленността на сценичното изкуство. Това добре са знаели нашите предци, когато макар и 90 години след началото на българския театър (1856), създават специализираното сп. ”Театър” (1946). Имената, изписани в бр. 1/ 1946 година, организирали издаването на сп.”Театър” са отговорен редактор Сашо Стоянов и редакционен комитет Боян Дановски, Гочо Гочев, Иван Димов, Любомир Тенев, Олга Кирчева, Петър Димитров, Тодор Лечев. Малко по-късно към имената на създателите се нареждат Пенчо Пенев, Петко Атанасов, Мицо Андонов, Георги Крънзов , Петър Увалиев... Минута пауза и дълбок театрален поклон !

Всички те в ход са се учили да списват и полиграфисват първото периодично, специализирано, българско списание за театър. Според мнение на проф. Сашо Стоянов, публикувано в юбилейния брой по случай 50 години сп. “Театър (бр. 1,2/1996 г), на списанието никога не му е било лесно*:” (...) В страната инфлацията беше главоломна. Печатането на подобно издание не беше гарантирано.(...) Съюзът на артистите по това време беше най-богатият, със собствен пенсионен фонд, разполагаше с над 60 милиона лева и собствени имоти, които се предоставяха на наематели. А на списанието се подхвърляха трошици, както е и днес. (...) Въпреки всички конюнктурни превратности, то оцеля.(...) Около него израснаха редица млади критици. То и досега с всички допуснати слабости и грешки през полустолетието е едно отражение на пътя на българския театър*.”

Като издатели на списанието са се изписвали няколко институции - МК, СБП и САБ. Всъщност истински дългосрочен издател (финансов, концептуален) е Министерството на културата (наричано през годините Камарата на народната просвета,

Комитет за наука, изкуство и култура, Комитет за изкуство и култура, Комитет за култура*... (подробности в" Летопис на сп."Театър", над който редакцията работи и отпечатването му предстои).* Неговите министри са назначавали главните редактори . Функциите на Съюза на Българските писатели са се изявявали най-вече в морален и идеен план. САБ (правоприемник на създателя на сп. "Театър" - Сдружението на театралните служители) по времето на Любомир Кабакчиев истински е подпомагал изданието, за разлика от последните 15 години.

В началото на 90-те с Постановление на Министерския съвет се преустанови държавното субсидиране на печатните органи. Казано по-просто – Министерството на културата няма право да има свои издания, които по онова време са шестнадесет. То дава препоръка на няколко издания, между които и сп."Театър", да продължи, като ползва единствено заварената материално –техническата база - бюра, маси, столове, пишещи машини. Ползваме ги и до днес.

Последва периодът на изясняване статута на списание "Театър". Който го е преживял, знае какво означава. Подвижни пясъци. Сахари се люшкат. Симпатии и антипатии на бързо сменящите се екипи в Министерството на културата. Политика. Много политика. Мнооого политика! Всичко и всички сме политика. А списанието е за театър. А театърът е Шекспир, Чехов, Ибсен... А хората, които правят Шекспир, Чехов Ибсен, преди час са били на политически митинги. В това нажежено обществено-политическо национално кълбо българският театър ври, бори се за себе си, неговото списание също. Щом тогава списание "Театър" не загина, значи ще живее сто години!

Екипът на министър Емма Москова със зам.-министър Николай Поляков и секретар Мария Русинова за пореден път заявиха, че трябва да регистрирам фирма, която да издава списанието, а министерството по законови начини ще помага, когато и колкото може. Дълго се колебах. После се реших и през октомври 1999 г. Софийският градски съд регистрира " Театро".

Списанието е на стопроцентова самоиздръжка. То съществува чрез проекти, абонаменти, реклами. Търсим дългосрочен спонсор. Всички помощи досега са спорадични. Като поискаме помощ трети, четвърти път, веднага казват: "Е, нали ви дадохме, пак ли искате?". Пак. Годината е изтекла, следва нова, с нови чакащи броеве и читатели.

Списанието запази своя мозаичен характер и реагира на изискванията на модерното време. Друга страна от мисията на изданието, е равнопоставеният принцип при отразяване творчеството на всички театри в страната – държавни, общински, частни, драматични, куклени и други театрални формации.

Списанието се разпространява и в редица обществени, университетски, институтски и частни библиотеки и културни центрове в чужбина и се чете от българската общност, от българисти и славянисти. То е авторитетният медиатор на театралната българска култура по света. Признато е и е включено в каталога на световните специализирани списания за театрално изкуство със седалище Билбао.

Изданието успешно защитава редица свои проекти в Националния център за театър (НЦТ), Центъра за изкуствата "Сорос", Полския институт, Про Хелвеция, НДФ "13 века България", НФ "Култура", Комисията по култура към Столична община и др. В неговите годишни течения се открояват и специализираните броеве , посветени на отделни театрални личности с европейско и световно значение като Любен Гройс, Харолд Пинтър, Йежи Гротовски, Виткевич, Фридрих Дюренмат, Виспянски, Тадеуш Кантор, Леон Даниел, Юлия Огнянова, Вили Цанков, Методи Андонов, както и тематични броеве за театъра през XXI век, за новите генерации, брой с нови пиеси от най-млади автори, за оперативна критика и др. В много от броевете правим тематични блокове, в които се съсредоточаваме върху театралната реформа, общинските театри, частните формации, театралната педагогика, детския театър, куклениа театър и други проблемни и лабораторни теми. Списанието продължава да е най-прецизният документ за пътя на българския театър, както и да е автентичен информатор за чужди театрални култури. Винаги може повече. Засега основното препятствие са парите. Утре днешният паричен проблем ще се нарича кадрови.

Постъпих на работа в сп."Театър" като редактор в началото на 1981 година. През 1992 станах негов гл. редактор със заповед на министър Елка Константинова. Списанието изпрати стария XX век и посрещна новия и новото хилядолетие.

Със списанието взаимно се нараняваме и поощряваме в името на театъра.

И по-тихо с аплодисментите – правим следващия брой.

ТЕАТЪР

Проф. ПЕНЧО ПЕНЕВ

главен редактор на сп.“Театър“ (1959-1967)

Обективност и прецизност

Проф. д-р Надежда Тихова

Преди да стане главен редактор на списание "Театър", проф. Пенчо Пенев беше вече доказал възможностите си и в тази сфера на културата. Години наред преди това беше редактор на вестник "Ведрина". По негова инициатива в НАТФИЗ започна да излиза "Годишник на Висшия институт за театрално изкуство "Кръстьо Сарафов", на който той много време е отговорен редактор. Беше редактирал и редица други издания.

Безспорно главният редактор на една или друга печатна медия играе важна роля за мястото ѝ в културното пространство. Но за съжаление не всякога неговата работа достатъчно се откроява и не получава необходимото внимание. А днес трудно можем да си представим списание "Златорог" без неговия редактор Владимир Василев. Или вестник "Литературен глас" без Д. Б. Митов. Много са примерите в това отношение.

Видният историк на българския театър проф. Пенчо Пенев обичаше редакторската си работа в списание "Театър" не по-малко от своите лекции и от многобройните си научни изследвания, очерци, монографии, статии, книги. Имаше симбиоза между историка, изявения критик и редактора. Не беше светска личност. Денят му протичаше еднообразно - от кабинета в академията до малката стаичка, в която се помещаваше редакцията на списание "Театър". Тя се намираше на четвъртия етаж в Профсъюзния дом на улица "Дондуков".

Стоеше до късно в редакцията. Четеше всички материали, предложени за публикуване. Понякога сам диктуваше някои редактирани от него текстове на дългогодишната, изпълнена с голяма доброта и деликатност машинописка Нина Чавдарова. Тя не криеше, че обича да работи с него.

Професор Пенчо Пенев редовно посещаваше не само всички спектакли в столицата, но много често пътуваше и в провинцията, за да има непосредствено впечатление от развитието на театъра в страната. С всяка година разширяваше мястото в списанието, определено за оценки на спектаклите в провинцията. Интересите му към театъра бяха свързани с традициите на националната ни култура, с особеностите на духовните процеси на времето.

Беше обаятелен събеседник. Умееше да скъси разстоянието между себе си и този, който беше го потърсил по един или друг въпрос. Авторите и хората, свързани с театъра, обичаха да общуват с него, както в неговия кабинет в академията, така и в редакцията.

В редакторската си работа естествено се съобразяваше с тогавашните идеологически изисквания. Но публикуваше и текстове с по-свободни мнения. Ако имаше критика за тях, поемаше вината върху себе си. Редактираше текстовете с необходимото уважение към стила на отделните автори, не ги променяше до неузнаваемост.

В една или друга степен неговите професионални интереси даваха отражение върху структурата на списанието, когато той беше негов главен редактор. Търсеше баланса между текстове, свързани с историята, и тези, които се отнасят за съвременния театър. Не забравяше да отдели място и за юбилейните годишнини на видни представители на българския театър. В стремежа си списанието да има по-широк спектър той въведе нови рубрики, в които се разглеждаха въпросите и на радиотеатъра, на телевизионния театър, на рецитаторското изкуство, на сценографията. Голям е броят на авторите - историци, критици, писатели, актьори, режисьори, които той привлече към списанието, а на редица от тях помести и първите публикации. Отнасяше се с професионална критичност към текстовете. Прояви вкус, който разграничава даровитостта от посредствеността. Даваше възможност за проява на различни гледни точки и нюанси (често пъти противоположни) при оценките. Търсеше да осъществи среща на различни поколения. Не

подчиняваше списанието на личните си изисквания и вкусове.

С неотклонен интерес проф. Пенчо Пенев следеше появата на всяка нова българска пиеса и вземаше отношение към нея. По негова инициатива във всяка книжка на списанието започна да се печата и по една нова българска пиеса. Той помести първите пиеси на редица български драматурзи. Публикува и изследвания за тяхната драматургия. По този начин искаше да привлече писателите към театъра и да помогне за развитието на националната ни драматургия. Публикуваше често текстове, свързани с историята на българския театър. Поместваше и свои изследвания в тази област. Така списанието пишеше историята на националния ни театър.

Днес трябва само да подчертаем безспорно голямата роля, която проф. Пенчо Пенев изигра за издигане авторитета на списание "Театър" в годините, когато беше негов главен редактор. ТЕАТЪР

ПАНЧО ПАНЧЕВ

драматург, гл. редактор на сп. "Театър" (1967-1969)

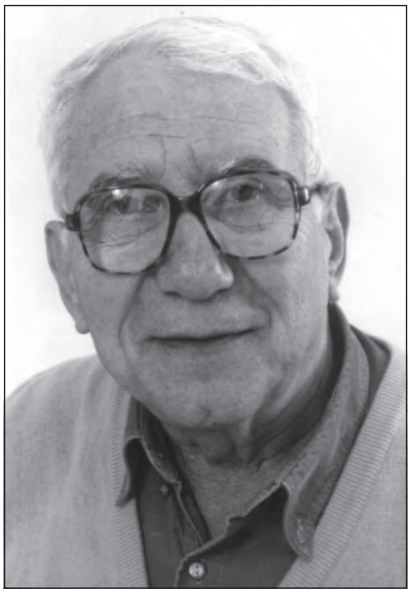

Честит юбилей!

Юбилеите на живи хора, ако ще да са най-великите и гениални писатели или художници, композитори или артисти, винаги са ми били малко смешни, напудрени - да зарадваме човека, докато е жив, а говорим и пишем за него като за умрял. И самите юбиляри, ако възрастта не е изострила излишно суетността им, сигурно се чувстват неудобно в моментите на венцехваленето им.

Юбилея на едно списание обаче възприемам съвсем иначе. В него са вложили сили много хора, то е безценен летопис на значителни художествени факти, било е и трибуна на сериозни (е, не винаги) професионални анализи и мнения и т. н... Но не само тези му заслуги ме карат да поздравявам от все сърце списание "Театър" за неговия сегашен юбилей. С него ме свързват сантиментални причини. Аз работех в редакцията му в години, когато бях млад и когато българският театър, преди всичко българската драматургия бяха в изключителен подем. Тогава или малко преди това бяха написани пиеси като "Тревога" на Орлин Василев и "Иван Шишман" на Камен Зидаров, "Всяка есенна вечер" на Иван Пейчев и "Почивка в Арко Ирис" на Димитър Димов, "Прокурорът" на Георги Джагаров и "Човекоядката" на Иван Радоев и мн. др. Националните прегледи пък за драматургия и театър за деца в Търговище и във Варна ("Златният делфин", посветен на куклите) родиха поредица от играни и сега пиеси за малчуганите...

Иска ми се, припомняйки си доброто от онези години, да отправя към списанието някои пожелания:

- Да не повтаря някогашните грешки на критиката, която понякога се съобразяваше не със стойността на пиесата и спектакъла, а с името на автора и режисьора, защото това и сега се случва.

- Да полага усилия (нарочно не употребявам шаблона "да се бори") за възвръщането на интереса на театрите към българската драматургия, защото това е интерес и на зрителите, които искат да видят на сцената себе си и не ги интересуват режисьорските амбиции и корист, нито директорските сметки...

- Да полага усилия за запълване на критическия вакуум в медиите при отразяването на нашия театрален живот, като утвърждава смислените, истински художествени и допринасящи за обогатяването на духовния свят на съвременния българин театрални факти - пиеси, постановки, актьорски изпълнения...

- Да има кой да го издържа и кой да го чете.

Честит юбилей, наше списание "Театър"!

ТЕАТЪР

НИКОЛА ВАНДОВ

главен редактор на сп. "Театър" (бр. 9/1990 - бр.1/1992)

Вместо спомени и честитки

Когато ме поканиха да поздравя списание "Театър" във връзка с неговата 60-годишнина, първата ми реакция беше да откажа. С работата ми в списанието бяха свързани много професионални мечти, но и едно огромно лично огорчение. Пък и има нещо парадоксално, защото никога не съм писал в това списание. Нито преди да го оглавя (бях канен, но в знак на неприемане на начина, по който биваше списвано, наред с други колеги го "бойкотирах" - от онези протести, за които никой не научава - загуба велика, както сочи класиката), нито след като ме освободиха от него. По-интересното е, че искайки да сложа още един маркер, че нещата са се променили, не писах в списанието и през 16-те месеца като негов главен редактор. По-точно написах някакви обяви, подканящи към абониране и къса въвеждаща бележка към една анкета. Толкоз. Ако този текст излезе, това фактически ще е дебютът ми в списание "Театър"!

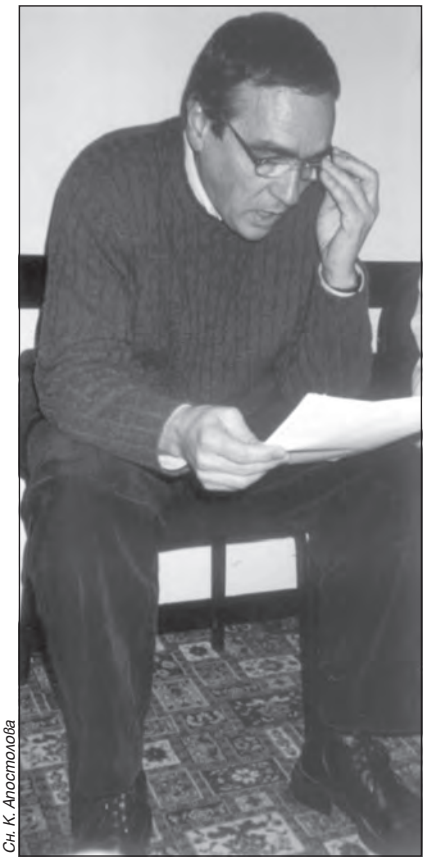

Сн. К. Апостолова

Началото на 90-те. Времената бяха бурни и динамично променящи се. На конгрес на Съюза на артистите в България почти единодушно делегатите гласуваха да се предложи на министъра на културата да ме назначи за главен редактор на единственото по това време театрално списание. (Списанието беше орган на двете институции.) Доверието им беше трогателно. Воден колкото от суета, толкова и от благодарност и отговорност, приех това "ходатайство". И наистина след няколко месеца бях назначен. Подписах за печат почти готовата вече книжка 9 за 1990 г., като съзнавах, че тя едва ли ще носи белезите на промените, които имах амбицията да осъществим. Заварих екип, който дълги години беше правил списанието и това имаше своите плюсове и някои минуси. От новата 1991 г. сменихме главата на списанието. То се печаташе на висок печат, имаше отвратителен външен вид и при снимките като правило апелираше към въображението на читателя. Пропускам очевидностите, че спря финансирането от министерството, че трудно се намираше хартия, че заплатите бяха мизерни и несигурни и т. н. Към края на 1991 г. именно тези обстоятелства ме накараха да напиша докладна записка до министър Елка Константинова, че ако министерството не подпомогне поне малко изданието, ще си подам оставката. Тя сигурно не е прочела текста внимателно и сигурно го е резолирала с "Да". Така бях освободен. Последната книжка, на която е изписано името ми, е книжка 1 за 1992 г. След време Елка Константинова в едно интервю изказа съжаления, че специалисти като Никола Вандов са поискали да напуснат. Сега ми е смешно, тогава не ми беше... Стари истории.

Разбира се пиша тези думи, защото искам да посоча няколко наши намерения и осъществени промени, които въпреки неугледния вид на списанието, бяха очевидни (става дума за посочения период, през който излизат 17 броя на списанието в 14 книжки с общ обем 1140 страници).

1. Списанието прехвърли тези много трудни години, без да направи компромиси. Стремежът ни бе да отворим вратите му за различни гласове, за различни мнения, да разширим територията и кръгозора му, да публикуваме повече пиеси (като правило имаше по две пиеси във всеки брой - многоактна и едноактна!), да въведем по-атрактивни форми на изказване мнение за театралния процес у нас (за пръв път у нас във всеки брой имаше "Вместо рецензии" - водещи и млади критици

даваха оценки за различни спектакли; отново за пръв път у нас публикувахме анкетата "Кой кой е в Софийския сезон 1990/1991", на която отговориха 30 души!). За пръв път в списанието един автор получи своя рубрика: "To be or not to be!" на Станислав Стратиев, който написа специално за списанието 10 прекрасни текста. Започна информационната рубрика "Премиери", която имаше амбицията да очертава цялата карта на съвременния български театър. И т. н.

2. Разбирахме, че променящият се театър има огромна нужда от нова или непозната до този момент драматургия. Трябваше ускорено да се наваксва очевидното изоставане в познанието ни не само за чуждата драматургия. И да се върви нататък. В 14 книжки успяхме да издадем 28 пиеси, при това на автори като Константин Илиев (2 пиеси), Маргарит Минков (3, в два броя "Жана д'Арк"!), Георги Марков, Боян Папазов (2), Георги Данаилов, Стефан Цанев, Христо Бойчев, Яна Добрева. Бяха публикувани и пиеси на Стриндберг, Пинтър, Петрушевска, Стопард ("Петнайсетминутният Хамлет"), Хандке ("Обругаване на публиката"), Хавел, Мрожек, Колтес ("В самотата на памуковите полета"), Крендлесбергер (2), Януш Гловацки, Карой Сакони (3), Карил Чърчил, Д. Х. Уонг ("М. Бътерфлай"). Не мога да скрия удоволствието си само от споменаването на тези автори...

3. Много искахме списанието да бъде обединител на съсловието, да бъде усещано като свое от всички, да бъде престижната трибуна за театралното ни мислене. Затова рязко разширихме кръга на авторите на списанието. Бяха поканени да пишат колеги, които до този момент или изобщо нямаха публикации в него, или публикациите им там през последните години бяха инцидентни. В списанието публикуваха театроведи от различни поколения и художествени пристрастия. И все пак по-младите символизираха желанието ни за промяна. Ето някои от "новите" автори, които са достатъчни да илюстрират посоката на желаната промяна: Аглика Стефанова, Александър Жеков, Ана Топалджикова, Буряна Захариева, Венета Дойчева, Вероника Благова, Весела Груева, Веселина Гюлева, Виолета Дечева, Владислав Тодоров, Димитър Чернев, Йоана Спасова, Камелия Николова, Константин Илиев, Красимира Крушкова, Кристина Тошева, Лидия Върбанова, Майя Праматарова, Маргарит Минков, Наташа Колевска, Николай Йорданов, Николай Недялков, Ромео Попилиев, Светла Бенева, Светлана Байчинска, Юрий Дачев, Явор Койнаков и много други... Техните текстове подсказваха насоките на промяната в писането за театър - в езика, в мисленето.

4. Тогава изглеждаше сякаш просто от утре (днес няма пари!) всичко ще бъде възможно. Години по-късно разбирах колко трудно ще бъде да излиза професионално и пълноценно списвано театрално издание у нас. А такова ни е нужно! Така че честит юбилей на списание "Театър". И умната, че и след години ще го разлиства някой ентусиаст и трябва да не ни е неудобно пред учудения му поглед...

ТЕАТЪР

НОСТАЛГИЧНО

Проф. ЮЛИАН ВУЧКОВ пред КЕВА АПОСТОЛОВА

Ю. Вучков е главен редактор на сп. "Театър" (1969-1990)

- Проф. Вучков, вие сте най-дълготрайният главен редактор на единственото периодично специализирано издание за театрално изкуство у нас - сп. "Театър". Били сте млад специалист, когато са ви назначили. Какви са вашите първи спомени и впечатления? Сформирахте ли нов екип? Какви бяха хората, с които работехте? Успяхте ли като млад и амбициозен шеф да осъществите поне част от вашата визия за развитието на списанието?

- Влюбих се в сп. "Театър" веднага щом станах негов главен редактор през юли 1969 г. През първите две-три години съм му посвещавал около 10 часа на ден. Изчетох внимателно създаденото до моето идване в него. Така открих, че слабостите му са разнородни, съществени и че разделянето с тях се нуждае от основни промени. Най-сериозното му постижение до моето включване в него беше системното публикуване на нова българска пиеса във всеки следващ брой. Реших, че тази силна традиция трябва да се продължи, като макар и само от време на време отпечатваме и един от образците на съвременната чуждестранна

драматургия.

Една от моите първи цели като главен редактор на сп. "Театър" беше то да бъде на високо професионално равнище, но и да е увлекателно четиво. Исках да спечелим и специалистите, и най-запалената театрална аудитория извън тях. Държах изданието да бъде вярно огледало на стореното от драматурзи, актьори, режисьори, сценографи, но и да им подсказва как да развиват творческите си възможности. Стремяхме се да насърчаваме успехите им, но и да посочваме особено онези дълбоко вкоренени недостатъци, които се изострят и стават непоправими, ако не се изтъкват постоянно и безкомпромисно, дори смело.

Нямаше нито един софийски или извънстоличен театър, който да е лишен от вниманието на списанието от времето, когато започнах да го ръководя. Това беше най-добрият начин да даваме една поне относително пълна представа за нашата театрална практика. Но аз веднага ще призная, че общо взето рецензирането на новите пиеси и постановки, актьорски превъплъщения беше най-слабото място на сп. "Театър" през всичките години на моята работа като негов главен редактор. В тази рубрика, наречена "Спектакли и роли", имаше и блестящи критически изяви. Но те бяха чувствително по-малко от повърхностния, баналния, а понякога и съвсем любителския, скучния коментар на драматургичната и сценичната продукция. Най-завладяващи бяха отзивите на най-кадърните критици от моето поколение. Те умееха да уловят не само най-главното в едно театрално явление, а и подробностите, които нерядко се подценяват от творците, за да се стигне до неравностойни, половинчати, незавършени художествени резултати. За съжаление най-талантливите критици предпочитаха да пишат повече теоретически статии, студии, отколкото да преценяват единичните театрални факти. Обикновено техните обзорни прегледи на стореното от един или друг театрален колектив бяха едни от най-интересните, най-умните публикации в изданието. Струва ми се, че то повдигна твърде сериозно и своето теоретично равнище, критериите си за качеството на театралните факти след моето идване в него. То все повече се превръщаше в трибуна, която подхранва развитието на театралното мислене и култивира вкуса на аудиторията, като анализира художествените процеси в дълбочина. Редица страници на призваните, а не на произведените театрални критици майсторски осветяваха много тънкости от театралната област и предпазваха поне най-мислещите нейни представители от вредното самодоволство. Тези писания се открояваха и с очевидната значимост на съдържанието си, и с яркостта на формата си. Аз привличах преди всичко автори, които разбират как се прави силният театър, но и които ни увличат с богатството на езика си, с неповторимостта на стила си, с неочакваните прозрения на въображението си.

През моята малко над 20-годишна дейност като главен редактор на сп. "Театър" в него бяха отпечатани едни от най-забележителните творчески портрети на ослепително и на нормално надарени режисьори, сценографи, но най-вече актьори. Особено най-силните от тези публикации буквално блестяха с точността и оригиналността на проникването в различни творчески светове. Творческите диалози на театроведи с актьори, режисьори, автори на пиеси, сценографи, също бяха едни от най-четените материали. Те срещаха практиците с теоретиците, стигаха до интересни спорове и раждаха немалко идеи за театралното развитие.

- Периодът 1969-1990 г. е част от т. нар. тоталитарен режим в България. Наистина имаше цензура, естетически и идеологически контрол... Цензурата буквално проникваше във всички области на живота в това число и в театралната редакция. Как успявахте да балансирате така, че въпреки контрола списанието да публикува и материали, които да отразяват новите течения и търсения в свободния тогава свят?

- От времето до 1989 г. аз не познавам нито едно издание, което да не се е съобразявало с ключовите, изходните внушения на българската комунистическа партия. Сп. "Театър" също е стигало до компромиси в това отношение. В него се помещаваха и писания на силно партизирани автори. Те никога не пропускаха да възхваляват принципите на марксистко-ленинската естетика. Все искаха да вкарат творчеството в нейните тесни, а и заковани рамки, макар и да се знаеше, че тя е една измислена теория. Отричаше се, че на този свят няма капиталистическа и социалистическа естетика, че истинската естетика е само една от древността до наши дни. Аз лично се постарах да докажа това, като написах първата у нас по своя характер обемна книга "Теория на художествената култура". Тя съдържаше не само моите собствени анализи, обобщения, изводи. Тя и цитираше несхоластичните гледни точки на идеологически консервирани автори и на пристрастни политици, а становището на гениални теоретици и практици. Нейната първа част се занимава с общите положения в естетиката. А втората се насочва към естетиката на всички изкуства поотделно: художествената литература, театъра, изобразителните творчества, музиката, киното. Аз издадох това мое произведение през 2000-та година, след като четох 4 семестъра лекции по тази дисциплина на студенти от Университета за национално и световно стопанство, но по-специално на тези от катедрите "Икономика на интелектуалната собственост" и "Международен туризъм".

Случвало се е сп. "Театър" да отпечатва идеологически дребнави,

Сн. К. Апостолова

дори партийно услужливи отзиви за пиеси с по-силно изразено критично отношение към социалистическия живот. Но това ставаше и в цялата останала част от нашия художествен печат до 1989 г. Подобни публикации мъмреха, вместо да насърчават онова критично начало в изобразяването на социалистическата действителност, което е белег на всяко гражданско и ярко творческо мислене.

В същото време обаче аз не искам да пребоядисвам моята позиция, за да се изкарам закъснял критик на партийната цензура в художественото творчество. И тогава, и сега, аз оставам категорично верен на себе си. Затова ще заявя, че повечето от нашите изострено критични пиеси до 1989 г. бяха на ниско или най-малкото на много посредствено равнище от естетическа, художествена, чисто професионална гледна точка. Те бяха далеч от сериозния професионализъм, от тънкото познаване и от убедителното прилагане на задължителните и вечните драматургични закони. Тяхното изобличение много често избиваше в евтино критикарство. То се изчерпваше не от дълбоките разрези на действителността, от нейното сериозно изследване, а от нейното шумолящо коментиране с елементарно сензационни реплики. То беше далеч от силната авторова болка за наличието на значителни злини и пороци в социалистическата система. Затова тези уж драматургични текстове играеха някаква роля само в момента. Нямаха нищо от предимствата на художествената непреходност и се забравяха бързо след извъртването им пред театралната публика. И днес, в условията на българската лъжедемокрация, театрите не се връщат към тези драматургични изделия, защото се знае, че те няма да съберат публика. Трябва да кажа, че не само тези критически настроени произведения, а и цялата наша драматургия от 1944 до 1989 г. седи много под равнището на нашето драматургично наследство от 1856 до 1944 г. Това се отнася и за драматургичната ни продукция в сегашни дни. За съжаление нито един от българските автори на пиеси между 1944 и 2006 г. не може да се сравнява с постигнатото от "Криворазбраната цивилизация" на Добри Войников, от комедиите на Иван Вазов и на Ст. Л. Костов, от драмите на П. К. Яворов, Петко Тодоров, Рачо Стоянов, Антон Страшимиров. Всички пиеси от времето между 1944 и 2006 г. нямат достатъчно трайна стойност. Те носят само отделни преимущества. Далеч не са художествено равностойни като цяло. Повечето от тях са напълно лишени от привлекателното образно мислене, от наличието на притегателно откроени човешки типове, човешки индивидуалности. Тезисното, снобското или пък фейлетонното, примитивното говорене, много често измества реалното и стойностното действие. В тях не се случва нищо запомнящо се за дълго време. Техните автори забравят, че истинската драматургия се отличава със силата на разсъжденията, на психологическите прозрения, но че тя почти винаги ни приобщава към една увлекателна човешка история. Това е така и защото тя е предназначена преди всичко за театъра, който е хем слово, хем зрелище.

За съжаление нашата драматургична продукция между 1944 и 2006 г. е много статична. Обикновено тя е крайно далеч от философската наситеност на внушенията и от блясъка на сюжета. Очевидно е безсилието или поне неумението на авторите да заплитат и да разплитат така драматургичната интрига, че да ни държат във високо напрежение и да засилват интереса ни, като ни изненадват с нейните ходове. Често се сблъскваме с тромавия диалог, с баналността, сухотата и сивотата на езика, на изказа. Най-високите постижения на българската поезия и на българската белетристика през този период са десетки пъти по-големи от делото на нашите драмописци.

Марксистко-ленинската естетика издигаше стени между социалистическото и западното художествено творчество. Аз с всички сили се стараех да компенсирам тази партийна схоластика като отворих място за най-високите постижения на западния театър. Може би никое друго художествено издание през българския социалистически период не

е публикувало толкова много и толкова силни материали за най-големите западни творци - класици и наши съвременници, колкото сп. "Театър". Повечето от тези публикации бяха преводни. Но имаше и от наши автори, пътували зад граница и срещнали се с омагьосващи ги театрални завоевания. Тези писания разкриваха чудесата на първите западни творци много щедро и безрезервно. Доказателство за това са много броеве на нашето сп. "Театър", в което, ако го отворите, ще прочетете незабравими редове например за или от Сара Бернар, Лорънс Оливие, Вивиан Ли, Ричард Бъртън, Елизабет Тейлър, София Лорен, Джейн Фонда, Луи дьо Фюнес, Ингрид Бергманд, Ингмар Бергман. Нека спра дотук с цитирането на конкретни имена. Защото те нямат край и могат да се открият в изданието от желаещите да се запознаят с непреходното изкуство, с най-интересните моменти от обществения и личния живот на тези и други светила.

- Като начин на финансиране сп. "Театър" е било винаги втора категория или поновому казано втори разпределител. Тоест, никога не е било богато. Сега, когато всички издания са частни, в това число и "Театър", финансовите му проблеми са още по-драстични. Как си обяснявате, защо рекламодателите и спонсорите още нямат навик да ни подпомагат? Как да създадем мост към тях? Защо новите богати хора в България нямат отношение към театъра?

- През моите години като главен редактор сп. "Театър" се финансираше почти само от едно държавно ведомство, което се наричаше ту Комитет, ту Министерство на културата. Впоследствие успях да осигуря една малка, но все пак необходима финансова подкрепа на Съюза на артистите в България. Постигнах целта и благодарение лично на неговия председател Любомир Кабакчиев - един не само обаятелен актьор, а и достоен професионален ръководител на театралното съсловие. Като член на писателската организация съумях да издействам и нейна парична помощ. Само че ние не я получавахме системно. Аз още от самото си първо влизане в тази си работа взех мерки да увеличим поне малко собствените приходи на сп. "Театър" чрез неговата продажба. Разбрах, че тази сума може да е съвсем скромна, но че във всички случаи е по-полезно да я имаме, отколкото да я нямаме. Чрез нея ние започнахме да покриваме заплатите на нашия колектив от десетина души. Аз вложих голяма енергия в подхващането на една сериозна абонаментна кампания. Реших че всички щатни редактори трябва да обикалят цялата театрална мрежа в страната, да пишат за художествената продукция, но и да се срещнат с нейните ръководители, за да обяснят какво биха спечелили, ако ръководените от тях се абонират за изданието. И резултатите не закъсняха. До моето идване тиражът на списанието беше само 2000 бройки като се продаваха не повече от 1000. Затова аз трябваше да бракувам натрупаното до моето назначаване голямо количество от тях с разрешение на първия заместник председател на Комитета за изкуство и култура. В това усилие да спечелим колкото може повече организирани читатели на сп. "Театър" се включиха всичките ми щатни колеги, а също и едни от постоянните ни автори. Но това също не ме задоволи. Започнахме да даваме реклами за много вестници. Лично аз давах много интервюта за изданието в две-три предавания на тогавашното радио "София" и на тогавашната Българска телевизия. И така изданието започна да подобрява тиражното си състояние толкова, че малко преди да го напусна то вече се движеше между 5500 и 6500 бройки. Струва ми се, че днес тази борба за привличане на повече абонати и спонсори трябва да продължи чрез увеличаването на преките, много вежливите, но и много настоятелните общувания с по-богати фирми, чиято дейност е най-близка до художественото творчество като цяло. Те трябва да се запознават с сп. "Театър" не само чрез негов представител, а и като им се подаряват бройки от него. Не чакайте пари от най-големите български богаташи, защото почти всички те са пълни простаци. Те мрат за футбола, но мразят изкуството и даже смятат, че то е излишна глезотия.

- След като известно време сътрудничих на сп. "Театър", вие ме поканихте и ме назначихте в списанието през 1981 г. и ми бяхте шеф девет години. Бяхме млад и хубав колектив. Настоявахте да гледаме всичко, за да сме абсолютно информирани за цялата театрална картина - драматичен, куклен и телевизионен театър, аматьорски театър... Карахте ни много да пишем, да пътуваме, да следим всички премиери, да няма премиера в провинцията без представител на редакцията, да имаме собствено мнение. Критикувахте ни, поощрявахте ни, защитавахте ни страстно, когато имаше настроения срещу нас, заради някои публикации, давахте ни много самочувствие! Сещам се с носталгия за колегите ми от онзи период: Мариана, Ивайло, Весето, Анюта, Корнелия, Елена, Снежа, Орлин, Руми, Краси, Иван Икономов, Кирил Костов... А също и Тони (която и сега е коректор на списанието), Надето, Нина. Вашите размисли и страсти, свързани със списанието?

- Отнасях се демократично с всичките редактори. Събирах ги при планирането на всеки следващ брой. Програмирахме го под моето активно ръководство, но заедно с тях. Винаги и предварително предлагах списък от предложения. Но с голямо удоволствие приемах всяка ценна тяхна идея и се стремях тя да бъде осъществена. Когато станах главен редактор заварих щатни специ-

алисти от моето поколение. Те вече си имаха свое собствено присъствие в театралния живот. Но след тяхното напускане аз назначих доста млади хора с театрално и с филологическо образование. Мисля, че повечето от тях дължаха своето израстване като автори, (но едни от тях повече като редактори) не само на себе си, а и благодарение на мен. Аз буквално им се карах, когато те ту от мързел, ту от известен страх отказваха да пишат поне малко. Затова именно те, макар и умерено, увеличиха продукцията си. Бях строг в изискванията си към тях. Ядосвах се, когато те стигаха до твърде пасивните си прояви, до липсата на редакторска предприемчивост и никога не ги оставях на мира в това отношение. За съжаление, тези примери за работене по инерция, далеч не бяха съвсем малко. Имаше, разбира се, и добри изключения.

Знаех, че в един колектив може да има благоприятна атмосфера за работа, ако ръководителят съединява високата си критичност със стремежа си да разведрява хората, чрез хумора си. Много пъти не само съм коментирал, а и съм имитирал актьорски изпълнения и съм изтръгвал спонтанните бурни смехове на малката ни редакторска общност. Имахме редакционна колегия. В нея влизаха театрални светила - автори на пиеси, актьори, режисьори. Свиквах я един път в годината. Но пък аз винаги се стараех да изтръгна всички препоръки, идеи, предложения на тази авторитетна група. Така желаех да се предпазим от субективизма в практиката на сп. "Театър" с оглед то да бъде колкото е възможно по-обективно в дейността си и да дава място на повече гледни точки за сценичното изкуство, макар че в това отношение можеше да се желае още и още.

- Във връзка с подготовката на Летописа проследих целият 60-годишен живот на списанието. Истина е, че в новото време то изживя най-разтърсващите критични финансови моменти. Сега то е Доайенът на специализираните издания за изкуство и култура, които никога не са прекъсвали да съществуват. Как виждате бъдещето на сп. "Театър"?

- В бъдеще сп. "Театър" трябва да продължи сегашните си усилия да интервюира много актьори, режисьори, драматурзи, за да се чува и тяхната дума, а не само мнението на критиците. Аз също много държах да постигнем този двупосочен диалог между театроведи и практици.

Дано в близките години днешното сп. "Театър" да има поне половината от своя обем по мое време. Така то ще може да увеличи броя на рубриките и да се домогне до по-разнообразното въздействие на своята работа. Нека напомня, че аз не съм само театровед. Много дълго работя в редица области на художественото творчество. Системно се занимавам с есеистика, с публицистика. Тази моя нагласа позволи заедно с моите колеги - редактори да превърнем изданието в професионална, но и в достатъчно четивна трибуна, която е привлекателна и за театралите, и за техните най-огнени почитатели.

Аз исках актьорите, режисьорите, авторите на пиеси, тяхната публика да разширяват не само своята професионална, а и своята обща култура, за да развиват мисленето си по-динамично. По тази причина изданието постепенно се насочваше все повече не само към драматичните театри, а и към стореното от всички сценични изкуства. Усилено започвахме да публикуваме преводни и наши материали за балет, за цирк, за филмови актьори, за кинопостановчици, за световно известни певци от областта на забавната музика. Мисля, че този пъстър тематичен обхват трябва да се преследва от целия художествен печат, без да се върви против дълбочината на тясно професионалните публикации.

Дълбоко съм убеден, че дори голямата част от читателите сред театралите се отегчава от затворените, сухарските, обременените критически текстове. Това трябва да се има предвид особено като се знае, че днешното време ни промени в твърде висока степен. Хората от полето на художествената култура не обичат лъжетеоретичните каканижения и наукообразните празнословия за тяхната работа. Със словото трябва да се борави вещо, но и емоционално, талантливо. Защото художествената критика е наука, но и изкуство. Който не отговаря на тези два показателя, няма никакво място в нея. Защото неговите публикации се подминават с досада, дори с масов присмех.

ТЕАТЪР

А К Ц Е Н Т И

* * *

Столичният куклен театър чества своята 60-годишнина. Във връзка с празника театърът издаде Летопис "60 години Столичен куклен театър" с автор-съставители Никола Вандов, Веселина Гюлева и Кремена Димитрова. Изданието е подпомогнато от Столична община и Националния център за театър.

* * *

Проф. Николина Георгиева чества своята 75-годишнина в Столичния куклен театър, обградена с много обич и признателност от своите колеги и ученици.

ДИРЕКЦИЯ „ТЕАТЪР, ВАРИЕТЕТНО И ЦИРКОВО ИЗКУСТВО“

Dixi

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ *НА 95 ГОДИНИ*

Талантът няма възраст

- Господин Василев, вие сте доайенът на актьорското съсловие в Народния театър. Какво е вашето самочувствие?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Дебютът ми в Народния театър беше в "Часовникар и кокошка" на Иван Кочерга с режисьор Стефан Сърчаджиев. А за последен път играх на сцената на Народния театър в юбилейния спектакъл "Театърът пътува" на режисьора Владимир Люцканов на 29 октомври 2004 г., посветен на 100 - годишнина на Народния театър. Винаги през тези години, а и преди това, когато бях актьор във Варна, Пловдив, Русе съм имал самочувствието на обикновен човек.

- Играли сте на сцената на нашия пръв театър в един от славните му периоди, когато в актьорския състав са били Стефан Гецов, Ружа Делчева, Апостол Карамитев, Мила Павлова, Олга Кирчева, Ирина Тасева, Маргарита Дупаринова и много други. Какви спомени пазите от партньорството си с тях?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Всички те бяха умни, интелигентни актьори. И за мен беше винаги приятно да се срещам с тях на сцената. Краткият обем на интервюто не ми позволява за всеки да кажа по няколко думи. Затова ще кажа само за първия от тях - Стефан Гецов. Пред очите ми той започна кариерата си, пред очите ми слезе от сцената. Той се появи във времето, когато от прославената сцена на Народния театър бяха престанали да горят сърцата на великите актьори от миналото - Кирков, Огнянов, Сарафов, Бъчваров. Стефан Гецов блесна още с първата си отговорна роля - Иван Шишман.

На 9 октомври най-възрастният български актьор Петър Василев навърши 95 години. Започнал творческата си кариера през далечната 1933 година, минал през школата на актрисата Роза Попова, играл по сцените на Варненския, Пловдивския и Русенския театър, през 1944 година идва в Народния театър, където играе активно до 1989 година. Многобройни са ролите му от българската, руската и световната класика. Актьорът винаги се стреми да влезе вътре в образа, без да дели ролите на малки и големи. Той е от малцината, успели да видят развитието на театъра ни за повече от 50 години и да участвува в театралния живот на страната ни.

- Учили сте се от големите Адриана Будевска, Роза Попова, Кръстьо Сарафов, Стоян Бъчваров. С какво те допринесоха за вашето изграждане като актьор?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Тези четирма велики актьори допринесоха много не само за професионалното, но и за гражданското ми израстване. И аз съм им много, много благодарен.

- Работили сте с режисьорите Н. О. Масалитинов, Кръстьо Мирски, Боян Дановски, Моис Бениеш, Георги Стаматов... Мислите ли, че в съвременната ни театрална режисура има имена, съизмерими с тях и кои са те ?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Бихме могли да прибавим Юрий Яковлев, Хрисан Цанков, Николай Фол, Йордан Черкезов. Вярвам, че има и добри съвременни режисьори. Но в последните 15 години, а това не е никак малък период, не съм ангажиран с репертоара. Така че не бих мо-

гъл да дам преценка, защото нямам преки наблюдения.

- След като на 77 години прекратихте активната си творческа дейност, продължихте ли да ходите на театър? Кое е последното представление, което гледахте и с какво ви впечатли то?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: След като през 1989 г. ме пенсионираха, започнах да търся контакт с природата. Всъщност цял живот съм бил планинар - обиколил съм всички планини на родината ни, покорил съм всичките най-високи върхове. Но сега имам повече време да отсядам в моя роден край в Средна Сърнена гора - в едно хубаво село с две имена Сладък кладенец и Шекер бунар. В него живеят малко, но много добри, будни и трудолюбиви хора. През по-голямата част от годината съм на 250 км от София, така че ми е почти невъзможно да следя театралния живот.

- За коя или кои свои роли си спомняте с най-добри чувства?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ : Срещнал съм се на сцената с над 250 роли и няма такива, които да не обичам. Да не деля ролите на големи и малки ме научи Стоян Бъчваров. Той казваше: "Моето момче, от роли няма да се отказваш. И от малките също, за да не обидиш обикновените хора в живота. "

- Вашето поколение се славеше с яснотата и дикцията на речта си.

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Още Роза Попова, а по-късно Стоян Бъчваров, Кръстьо Сарафов, Георги Стаматов, Н. О. Масалитинов ни учеха да произнасяме думите ясно, точно и, разбира се, с подходящо настроение. Един от най-големите и ревностни бранители на българската сценична реч е бил Сава Огнянов. Умеел е да изработва фразата до виртуозност. Правел е забележки дори на знаменитата Петя Герганова , за това че не произнася правилно някои букви. Толкова е бил прецизен.

Роберт Роснер беше голям специалист по сценична реч. Той е бил в един от най-големите европейски театри - на Райнхард. Там е можел да вирее само актьор с изрядна дикция. Имах много добра дружба с Роснер, докато бях в Пловдивския театър. Беше ми много полезен. И макар да ми казваше, че имам много хубава природна дикция, винаги съм гледал да се възползвам от неговите забележки.

Колкото до младите - има хора, които са длъжни да се грижат за това и да наблюдават развитието им.

- Работата ви в театъра ви е срещнала с големия наш поет и театрал Николай Лилиев. Мислите ли, че днес има хора от типа на Лилиев?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Николай Лилиев беше човек с огромна култура, невероятно скромен и трудолюбив. Неговите критики за изкуството бяха високи, владееше перфектно четири европейски езика. Беше идеален човек за поста, който заемаше - драматург на Народния театър. Деликатен и вежлив, той показваше внимание към всеки, независимо от неговия ранг и служба. Заедно със своя приятел и сратник Н. О. Масалитинов бяха най-авторитетните познавачи на театралното изкуство. В кабинета на Лилиев ставаха неповторими срещи с поети, писатели, художници, композитори, артисти. Тънък познавач на литературния език, Лилиев беше непримирим срещу опошляването му и утвърди на сцената на Народния театър най-правилната и мелодична реч. На театъра са необходими преди всичко талантливи, трудолюбиви и културни хора.

- Вие сам сте си правел грима за различните роли. С какво той допълва образа?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Когато започнах кариерата си, нямаше театрална школа. Научих как да се гримирам сам от по-възрастните актьори - Цено Кандов, Никола Гандев, Георги Стаматов. Като млад артист ми даваха да играя роли и на по-възрастни.

Всяка вечер трябваше да бъда различен и интересен пред публиката. В провинциалните театри (Варна, Пловдив, Русе) нямаше щатни гримьори. Всичко вършехме сами. Аз също се гримирах сам, правех го добре и този навик ми остана до края. Разбира се, само гримът не беше достатъчен. Всичко трябваше да бъде подчинено на характеристиката на героя.

- Четете ли списание "Театър"?

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ: Разбира се че го чета вече десетилетия наред. Публикувал съм в него спомени за мои колеги - Иван Димов, Петя Герганова, Никола Балабанов и други.

По случай 60 - годишнината на списанието пожелавам да бъде много търсено, да увеличава тиража си и да съществува на книжния пазар още дълги, дълги години !

ИВ. БОГОМИЛОВА

ТЕАТЪР

ГЕОРГИ РУСЕВ

TÊTE-À-TÊTE

- Помните ли първата си роля и с какво ви "беляза" тя ?

- Да, играх Голямото дяволче в детската пиеса "Тайната на Черното езеро". Ролята ми беше симптоматична. Защото после се заредиха доста роли на крале, царе и импе-ратори, но в галерията от комедийни образи дяволчето "пасна" много добре. По-важното е, че аз не играя образи, а типажи, характери. Би могло да се каже, че Голямото дяволче беше началото на поредицата от такива характери.

- С какво се отличават деветте години в Пловдивския драматичен театър?

- С едно много талантливо ядро от режисьори - Димитър Пунев, Владимир Полянов и Христо Христов. Хр. Христов остана там около десетина години и после замина за Москва. От всички беше най-надареният. Голямата идея за голям театър идваше от него. Актьорите бяха самодейци, но и те имаха талант. В Пловдив успях да си изградя определен собствен стил. Така че, когато ме поканиха в София, вече бях със своя физиономия. За деветте ми години в Пловдив пресъздадох 25 роли, между които Езоп в едноименната постановка на Леон Даниел, играх в "Боровете не превиват клони"- истинско постижение на автора Коста Странджев под режисурата на Христо Христов, във "Вражалец" от Ст. Л. Костов, в "Парижката Света Богородица"... Там се срещнах с Емилия Радева и

Носителят на Аскеер'2006 за цялостен принос към театралното изкуство е роден на 7 май 1928 г. в град Костенец. Родителите му са бежанци от Македония, баща му е свещеник, участник в Илинденското въстание. Той е седмото дете в семейството от пет братя и две сестри. В Костенец завършва основното си образование, а средното - в Долна Баня. През 1948 г. влиза в първия випуск на Държавното висше театрално училище в класа на Филип Филипов, но поради заболяване изпуска една година от образованието си и завършва в класа на Стефан Сърчаджиев. Веднага след това е назначен в Пловдивския театър. В биографията му са записани 150 роли на сцената и участия в 80 филма. Дългогодишен директор на ДТ - Перник.

Има две дъщери и две внучки.

Любомир Димитров, както и с Наум Шопов. Бях щастлив да попадна в тази трупа.

- Пречка ли е да играете с по-млади колеги, а не с вече утвърдени имена, както е например с Татяна Лолова в "Нищо не помня" от Артър Милър? Имате ли свои предпочитания ?

- За мене няма значение дали актьорът е по-млад или от моето поко-ление. Никога не съм се интересувал от проблема за партньорството. Доверявам се напълно на режисьора. Лошото е нещо друго, което понякога се случва. Режисьорът тълкува ролята така, че актьорът не е съгласен. И на финала не се получава добре. Има една група актьори, наречени комедийни. Аз обаче не се смятам за такъв. Винаги казвам, че съм актьор, който играе и комедия. В българския театър има много талантливи актьори, които в каквато и роля и ситуация да ги поставиш, все комедия става. Те се справят, но понякога има преиграване, защото непременно искат да бъдат най-смешни, най-комедийни. А забравят, че може да бъдеш смешен, посмешен и най-смешен. Искат публиката много и непременно да се смее. Всеки характер има доза смях, но точно в това е майсторлъкът - да се намери точната доза.

- Помага или пречи творческото его ?

- Ако отсъства, няма да си творец, актьор. Това е и драмата, и хубавото на тази професия. Доброто в професията е, че ако актьорът е талантлив, може да преживее онова, което се казва успех. Но след смъртта му славата изчезва.

Ето ви пример за това. Неотдавна прочетох класация в списание "Паралели". Имаше един актьор в българския театър, който караше публиката да става на крака. Да става и да вика "Браво!". Казва се Стефан Гецов. Беше в тру-

пата на Народния театър "Иван Вазов". Но него го няма в тази класация. И не само в нея, не се споменава никъде.

- Тогава има ли обективен критерий за моженето на актьора ? Смятате ли наградата "Аскеер" за мярка именно на това?

- Тя е най-престижната награда, която се присъжда и то от колеги, от професионалната гилдия. Досега съм имал две номинации за "Аскеер", преди да получа тазгодишната за цялостен принос към театралното изкуство. Според класацията на фондация "Аскеер" аз съм десетият получил тази награда. Първата е Славка Славова - също за цялостен принос. Значи съм в десятката! Това е добре.

- Закъсняла ли е тази награда за вас, за вашето творчество? Ама честно.

- Докато човек чака, му е терсене, но когато я получи, престава да разсъждава по въпроса. Само си мисли: "Вече съм в класацията!".

- Търси ли публиката наши автори?

- Първо искам да кажа нещо много важно - българският театър се спаси! Театралните салони вече се пълнят. Докато киното - все още не. Театърът излезе от кризата. В началото нещата се промениха, когато се появи МГТ "Зад канала". И стана хит. С нов репертоар. В "Професионалистът" на Душан Ковачевич, постановка на Здравко Митков, изиграх централна роля.

Днес вече всички театри се взеха в ръце и наистина привличат публика. Ето с Татяна Лолова играем вече седми сезон "Нищо не помня" от Артър Милър в Театър 199. Забелязва се много силно присъствие на млади актьори. Има смяна на поколенията. Нашето постепенно си отива.

Българска драматургия, обаче, няма достатъчно. Не случайно от две години "Аскеер" се дава и за драматургия. Търси се начин тя да бъде поощрена. Може би причината е, че в последните 16 години театърът не каза своята дума за нещата, които се случиха в България, за демократичните промени у нас. Продължаваха да се играят Станислав Стратиев, Стефан Ца-нев, Йордан Радичков, Иван Радоев. Но все пак това бяха пиеси, написани в друго време. Нищо не казаха как се отразиха събитията върху хората, какви разочарования, какви колебания имаше сред тях. Защото това беше дълъг и труден процес с много противоречия. Ако българският театър беше поставил на сцена това, много по-бързо и по-лесно кризата щеше да бъде преодоляна. Тогава се аплодираше, викаше се браво на лозунгджийски неща. Днес публиката израсна много и не би реагирала на такива елементарни неща.

- Предпочитани автори ?

- Любимите ми автори са български. Йордан Радичков с двете си пиеси "Опит за летене" и "Суматоха", Стефан Цанев с "Процесът срещу богомилите" и "Последната нощ на Сократ". В моята класация е и Иван Радоев с "Човекоядката" и Станислав Стратиев с "Рейс". Към предпочитанията ми са и пиесата на Юрий Дачев "Пансион за кучета". Обичам тези автори, както и ролите си, които изиграх в постановки на тези заглавия.

- Има ли нещо специално в театралната ви кариера?

- Да, едно преживяване, което преобърна живота ми и реши съдбата ми в продължение на 24 години. Това беше отиването ми в Младежкия театър. Там беше Вили Цанков, току-що изгонен от Бургас-кия театър. По това време започнаха борби кой да ръководи Мла-дежкия театър художествено. Бях избран за съюзен председател. И се започна борба за смяна на режисьори, на стил на игра, на ръководене... След което за наказание ни изпратиха в Пернишкия драматичен театър. Там се събрахме аз, Вили Цанков, Коста Цонев, Досьо Досев, Петър Слабаков ... Така че, ако река, мога да си напиша политически актив от онези години.

От този период 13 години се падат на моето ръководене, когато станах директор на Пернишкия драматичен театър "Боян Дановски". Бях начело на театъра от 1977 до 1990 година.

- Не може да се оплачете, имате богата професионална кариера и играете досега.

- Да, така е. Мога да кажа, че съм актьор на промените. Пенсионираха колеги, изваждаха ги от трупите, проведе се т. нар. театрална реформа. Аз не спирах да играя. Играл съм в МГТ, в Сатирата, в 199, в Сливенския театър, в Пазарджишкия театър. Само за месец съм имал по 25 представления. Е, вече съм се спрял само на една роля - в "Нищо не помня" от Артър Милър.

- Тази година сп."Театър" чества своя 60-годишен юбилей. Какво бихте пожелали?

- Преди всичко желая дълголетие на списанието, здраве на хората, които го списват и на главната му редакторка, която го съхрани и в най-трудните периоди за него и за нашата култура.

ЛИЛИЯ ДИНОВА

ТЕАТЪР

МЕЛПОМЕНА БЕЗ ГРИМ

Рубриката се поддържа от фонд „Култура“

РЕАБИЛИТАЦИЯ НА ДУХОВНОСТТА

"Даскал" от Жан-Пиер Допан, НТ "Ив. Вазов"

Весела Ляхова

Кой би гледал постановка със заглавие "Даскал"? За българския зрител подобно наименование навява асоциации от времето на Възраждането - нещо от Сава Доброплодни или Илия Блъсков. Но пиесата не само че не е възрожденска, но дори не е българска. Не че не звучи на българския зрител - напротив, тя му става веднага близка и съвършено понятна. Белгийският драматург е напипал универсален съвременен проблем: безразличието на младите хора към знанието, загубата на доверие в институциите и в тоталното неодобрение на позитивния предходен опит. Фабулата е проста и абсурдна. Гимназиален учител е убил учениците си от дванайсети клас и е получил доживотна присъда. Наказанието си обаче изтърпява по странен начин - всяка вечер в театъра разказва историята на своето даскалуване, завършило с масовото убийство. Впрочем съвсем съзнателно се акцентува върху познатото ни неглижирано название на учителската професия тъкмо защото се търсят основанията за това - и вътре в образа, и извън него.

В ролята на Даскала с много плам и импровизаторско умение се превъплъщава Велко Кънев. Моноспектакълът го лишава от партньорска подкрепа, но за сметка на това му дава шанса да диалогизира с публиката. Драматургичната постройка на творбата държи на този диалог и екипът на спектакъла се е възползвал от него. Ограниченото пространство на камерната сцена предполага скъсяване на дистанцията, но и актьорът владее техниките да въвлича аудиторията. А публиката се поддава, защото въпросите в изповедта на героя са провокация към нея самата. В някакъв смисъл цялото общество е потърпевшо от объркаката ситуация в училище, от безкрайните и една от друга по-безсмислени реформи в образованието, от "изпускането" на младите хора, които стават все по-непроницаеми и неподатливи на положително въздействие. Постановката не се мъчи да разграничи обществената ситуация на оригинала и обществената ситуация във възприемащата среда, обратното - игнорира всякакви възможности за разночетения.

Цялостният текст е построен върху презумпцията, че никой не би искал да се идентифицира с такъв човек - учител на абитуриенти, т.е. на разпасана и неподчиняваща се младеж, при това зле платен и по правило потиснат от системата. Самият герой го съзнава, но той отхвърля комплексите на обществото, констатирайки, че "на учителя са му взели името", а някога той е бил "богът на духа" и тук респектът на автора към героя му е лесно доловим. И както никой не би желал да бъде на негово място, така всеки зрител осъзнава не само че той лично има нужда от подобен човек - за да го спаси от неразбирането на собствените му деца, за да стори за тях това, което сам не може, но и че би трябвало да му съчувства, да му помогне.

На пръв поглед конфликтът на творбата се основава върху жестокото разминаване между поколенията. Кой човек, попреминал средна възраст, не е поучавал по-младите с думите "Ние на вашите години..."? На тази тема песимистичните изказвания датират още от древността, когато мъдреци са предричали лош край на света заради "днешната" разхайтена младеж. Но отвъд досадния генеративен проблем в творбата прозира същинският проблем на глобализираното общество, което, залитнало в тоталната си комерсиализация и материална консумация, отглежда своите разрушители. Противоречията между поколенията са естествени, са-

мо ако възпроизвеждат градивен потенциал, ако стимулират чрез младежкото недоволство откриването на нови пространства на духа. Но тъкмо духът е в обезпокоителен дефицит и учителят (разбира се, по литература) си блъска главата с безмозъчните консуматори, довели го до безразсъдна ярост.

Покрай въпроса за какво е училището - дали не само да държи учениците повече време ангажирани, за да не излизат на улицата, зазвучава тревожната констатация, че безразличието е по-страшно от ненавистта. А и двете се продуцират в излишък днес. Затова героят на Велко Кънев изживява безнадеждността да бъдеш мислещ човек. Той е трагично самотен в напъните си да изправи "кривините" в душите на питомците си, да събуди у тях чувствителността към красивото и доброто, защото тя е присъща на човешката порода. Когато тази сетивност закърнее, е все едно какви технически постижения владее човекът на XXI век.

Режисьорски добре решената игра с условността и действителността непрекъснато прекрачва границата между смях и трагика, въвличайки зрителя в своите внушения. Трагично и комично се преливат и това, което отпърво изглежда смешно и закачливо, постепенно преминава в сериозно и драматично. Пиесата е смислена реабилитация на духовността, опълчила се на пошлото и фалшивото в живота и всички творци в спектакъла (авторът Жан-Пиер Допан, режисьорът Б. Чакринов, актьорът В. Кънев, сценографът М. Диманова) са положили усилията си в една посока: да озвучат тревогата от загубата на ценностите.

И ако се върнем към изходния въпрос, тази постановка си заслужава да бъде видяна от всеки, комуто не е безразлично какво се случва с децата ни и какво направихме ние, за да бъдат това, което са и не са.

НОВО *САТИРИЧЕН ТЕАТЪР "АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ"*

"МАРШРУТКА"

от Елин Рахнев, режисьор - Пламен Масларов, сценография и костюми - Кольо Карамфилов и Татяна Димова

"Пътуването с "Маршрутка" не е пътуване, а валс за сетивата, произведение на изкуството, сълзотворен сюжет за кино или театър. То няма нищо общо с пътя, с някаква крайна точка. То е абсурд в абсурда, задръстване в задръстването, кикот в сълзата. То е безцеремонна траектория на живеенето ни, каймак на общественото, тотална анатомия на днес. То няма нищо общо с градския транспорт.

Пътуването с Маршрутка е върховен миг. И всеки, който не е участвал в него, изобщо не се е раждал. То е като азбука на последните години, като евъргрийн на бъдещето. То е исторически акт."

Елин Рахнев

Един български "РЕЙС" по пътищата на Гърция

Панос Харитоглу

През 1988 година се заех да поставя "Рейс" на сцената на Националния театър на Северна Гърция в Солун. Станислав Стратиев беше вече добре познат на гръцката публика благодарение на двете си първи пиеси "Римска баня" и "Сако от велур", играни с изключителен успех в атинския "Амфитеатър". Рецензиите в пресата за тези две пиеси бяха много положителни. Третата пиеса на Стратиев "Рейс" ме привлече веднага. В нея открих много елементи на реализма, символизма, експресионизма, открих алегориии, политическа социология... Текстът на "Рейс" минава през тунела на песимистичната театрална философия на Жан Пол Сартр, така че драматургичният изход е натоварен с идеята за безчовечността на човечеството към човека. Подобни пиеси, които по своята структура са многозначни, обикновено са силно натоварени с подтекст и трудни за поставяне, но произведението на Стратиев имаше рядкото качество, че наред със скритите зад редовете на текс-

та значения, носеше и една неоценима комедийна театралност. Това беше истински театър, защото не показваше само това, което се играе, но и как да се играе.

Девет пътници пътуват към центъра на града, където никога няма да стигнат. Първоначалният маршрут се превръща в път към смъртта. Страхът, паниката и ужасът променят пътниците и ги превръщат в прозрачна човекоподобна маса.

Човекът е в центъра на пиесата на Стратиев, човекът, който се бори за своето съществуване и оправдава своята безотговорност. Стратиев поставя дълбоки, неразрешени проблеми и по сатиричен и комедиен начин ги представя в текста.

Тази дарба на Стратиев открих в много по-голяма степен по-късно в "От другата страна". Ние живеем във време, когато възрастните не отговарят на нашия свят, техният опит и познания не ни интересуват, те не са ни нужни и ние искаме да ги изхвърлим "от другата страна"...

Винаги съм мислел за текста като за театрални образи. Има текстове, които наистина трудно може да се изиграят. Станислав е един от редките автори, който не ми създаде тази трудност.

За мен беше много интересно да се срещам с него в София, където в Сатиричния театър гледах пиесите му. Това беше неговият свят и там можах да го разбера много по-добре и да науча много повече за него. Разговорите ни за театър, за литература, за политика бяха преживяване. Говорехме какво е спектакъл и че едно театрално представление трябва да стане

Ст.Стратиев (вдясно) с П. Харитоглу

спектакъл, т.е. нещо особено. Човек трябва да отнесе със себе си нещо от театъра. И че в центъра на театралното събитие винаги е човекът. Често си задавахме въпроса: От колко свобода има нужда човек? Но човекът има и права. От колко права има нужда човек? Обаче и от колко задължения има нужда?

Задачата на театъра е да казва истината, да критикува и с критиката си да помага на обществото. Да умееш да пишеш пиеси, е привилегия. И жалко, че Станислав Стратиев си отиде толкова рано от нас. Скъпи Станиславе, не зная къде си. Но където и да си, продължавай да пишеш.

ТЕАТЪР

А К Ц Е Н Т И

* * *

Актрисата ДОРОТЕЯ ТОНЧЕВА чества своята 60-годишнина с постановката на „Животът - това са две жени“ от Стефан Цанев в Театър „София“. На тържеството присъстваха държавници и специално долетелият от САЩ руски поет Евгений Евтушенко.

* * *

Излезе от печат книгата " Българското драматургично наследство: нови прочити" от Камелия Николова, Венета Дойчева, Искра Николова, Асен Терзиев, Николай Йорданов, Ана Топалджикова, Юрий Дачев и Даниела Червенкова с подкрепата на Националния център за театър. Издава НАТФИЗ "Кр. Сарафов", Сдружение "Антракт", ИК "Проф. Петко Венедиков", София, 2006.

* * *

Ст. н.с. I ст. д. и. Елена Владова изаде новата си книга "Техника на актьорското майсторство за куклен театър (Романтизъм, Модернизъм и времето След това. За актьора в куклення театър до 90-те години на XX век)".

* * *

Дългоочакваната книга "Биомеханика: наука и театрален мит" от Галина Морозова е вече факт . Превод Мария Вандова, консултант проф. Анастасия Савинова, худ. Константин Жеков, редактор Никола Вандов. Изд. "Валентин Траянов", София, 2006.

* * *

Летописът на сп. "Театър" ще бъде готов в началото на 2007 г. ("Т")

ДИРЕКЦИЯ „ТЕАТЪР, ВАРИЕТЕТНО И ЦИРКОВО ИЗКУСТВО“

Dixi

КРИТИКА И ПАМЕТ ЗА ТЕАТЪРА

Ст. н. с. д-р КРИСТИНА ТОШЕВА пред БОГДАНА КОСТУРКОВА

- Работила си много години в списание "Театър", сега, на 60 - ия му юбилей какво намираш,че се промени в изданието, в отношението към писания текст за театър, какво ти липсва и / или те радва, че се е появило?

Кристина Тошева: Не са много годините, през които съм работила в сп."Театър", но много години изминаха от тогава. Имах щастието да работя в един екип с Михаил Величков и Васил Стефанов, които са големи театрали, изключително прецизни , с много тънко чувство към езика, към редактирането и по времето, когато бяхме екип, в списанието имаше същинска критика. Нещо, което в днешните издания почти липсва и ми се струва, че това би трябвало да бъде едно пожелание към списание "Театър". Повече критичност като оценъчност и като обхват на процеса. И още нещо - днес се пише само в положителен смисъл . Не само тази година, списанието има някак юбилеен, малко бравурен характер днес. Смятам за голямо достойнство на списанието фактът, че то оцеля.Така както сме свидетели, че много издания отпаднаха, Кева Апостолова го доведе до това то да отбележи своята 60-годишнина. Една значима годишнина, която ще отбележим благодарение на големите й усилия. Без екип, без финансова обезпеченост - това е голямо достойнство, както и това,че запази трайни рубрики, което е важно, защото списанието намери някакъв облик. За съжаление много е тъничко, но такива са финансовите му възможности днес.

- Можем ли да смятаме писания за театър текст, че е сериозен документ, памет за театрално представление или творец?

Кристина Тошева: Този въпрос се отнася до всичко писано в съвременната култура и съвременното изкуство.По начало е много сложно да се позоваваме само на съвременната критическа мисъл, защото тя е субективна и така трябва да е. Но онези, които ще пишат някога и които ще оценят направеното от нас, трябва да съумеят от много кладенци да донесат вода и едно от нещата, което ще ги ползва , е критиката. А заедно с това се иска търсене на атмосфера, на живи свидетелства, на архиви и т.н., така че критиката е само едно от бъдещите пера, от бъдещите източници за театъра днес.

- Имаш вкус към историята на театъра, към документалната страна на театралния процес.Какво провокира този твой интерес? Лично аз първата книга, която прочетох за историята на българския театър, беше твоята за "Пътуващия театър"

Кристина Тошева: Преди нея имам няколко монографии за актьори от миналото. Какво ме провокира ли? Аз избягах в историята, откровено казано.Отидох да следвам в Театралния институт с добро владеене на английския , с интереси към съвременната англоезична драматургия и театър, но беше невъзможно оттук, от далече да се следят процесите. Не можех да пътувам, гледам и се занимавам с това, което ми е истински интересно и аз реших, че ще се занимавам с български театър. А това, че работих четири години в издателство "Наука и изкуство", много ми помогна да се ориентирам към едни по-трайни текстове. Редактирах почти всички учебници на нашите професори, те тогава ги пишеха и ми беше изключително интересно. А когато отидох на работа в списание "Театър", пишех и оперативна критика,

но основните ми интереси вече бяха към по-теоретичното осмисляне на процесите, което пък беше и история.

- Може ли да се каже, че излизането на Енциклопедия на българския театър е една от сбъднатите ти мечти?

Кристина Тошева: Е, чак мечта...Енциклопедията на българския театър е нещо, което беше много отдалече подхванато и аз участвах в него още преди да отида в Института по изкуствознание. Бях извикана още в 70-те години като сътрудник там. А тя излиза сега, близо 40 години по-късно и със същите трудности, които съществуваха и тогава.

- Но е сложено началото на нещо, което ще продължи да се попълва през годините...?

Кристина Тошева: Би трябвало да стане основа на бъдещи издания, защото енциклопедията е нещо, което трябва да се актуализира непрекъснато. Тя е отворена система, която се гради в движение.Това , което днес е факт, утре става минало и трябва да се отбележи. Тук трябва да се спазват абсолютно йерархически правила. Аз в това отношение съм консервативна и смятам, че консерватизмът е полезен в такъв тип издания - не могат всички да влязат. Много хора мислят, че случайно са пропуснати. Не, не са пропуснати случайно - обсъждани са и са избрани за включване личности, които имат принос за развитието на театъра, в който работят и въобще към българския театър. Пропуските са много рядък случай. Що се отнася до най-младото поколение, което отскоро навлезе в нашия театър и не беше включено в първото издание на енциклопедията - то е защото, когато се обсъждаше словникът, те бяха още студенти или правеха първите си стъпки. Но както казах, енциклопедията е отворена система и който има своя принос, ще влиза в нея.

- Енциклопедията е театрален справочник. Какво мислиш за онази, другата страна на театралната история на България - концептуалната, да я наречем така?

Кристина Тошева: Това, че направихме тритомно издание на българския театър е нещо, което мисля, че беше добре. Историята на Народния театър също вече е факт. Сега в Института по изкуствознание готвят четвърти том за историята на българския театър - от 30-те години до Втората световна война, след това ще има и пети том, за по-съвременния театър. Тези издания много трудно се пишат, много мъчно се проучват, защото нашите архиви са в лошо състояние. Нямаме навици да запазим паметта на театъра и от там идват трудностите и проблемите.

- Мнението ти за критиката днес като катализатор на осмислянето на театралния процес ?

Кристина Тошева: Това е голямата болка, защото липсва специализиран печат .Освен списание "Театър", което да е живо и го има дълги години, друго издание няма. А в периодичния печат театралните рубрики попаднаха в ръцете на журналисти , които не са сериозни като театрални анализатори. Чета младите театроведи, много са ми любопитни, но много малко от тях се ориентират към театрална критика, повечето имат интерес към теорията. ТЕАТЪР

РЕГИСТРИРА СЕ

Сдружение на драматурзите в България

Разговор с неговия председател Христо Бойчев

1.Чия е идеята за създаване на сдружението?

- Идеята не е нещо ново, но за реализирането ѝ е нужна енергия и инициатива. За това основната заслуга принадлежи на Панчо Панчев, защото аз няколко години само се канех да го направя, а той се хвана и свърши сам цялата организационна работа по учредяването, за което му благодаря от името на всички ни.

2. Какви са нейните членове?

- По принцип всеки, който има интерес, може да стане член, стига да си плаща членския внос.

3. Каква ще бъде ползата от членството ?

- Като колективен юридически субект дружеството ще се бори по-резултатно за отвоюване на привилегии за българската драма. При нарушение правата на автора-член, дружеството ще го защити. Ползата също ще е, че

от привилегиите, извоювани от дружеството, ще се ползват само неговите членове и пр.

4. Точно какви интереси на членовете сдружението ще защитава? Как ще става това?

- Основно то брани българската пиеса, защото няма национален театър без национална драма. Английският театър е Шекспир, френският - Молиер, руският - Чехов и т.н.

У нас обаче днес никой не полага грижа за българската драма и тя трябва да се конкурира в собствената си родина с цялата световна драматургия. Как може да се конкурира наш автор примерно с Шекспир, когато неговите пиеси са и безплатни на всичко отгоре. Но да оставим класиката настрани. За протекция на индустрията всяка стока влиза в България с мито, освен драмата. Да се говори така е глупаво, разбира се, но Министерството на културата може да заплаща хонорара-минимум на автора на българска пиеса, за да бъде театърът заинтересуван да поставя българска драма. Но у нас дори няма установен хонорар-минимум и театрите плащат на младия автор съвсем символично, а понякога дори нищо. Да не говорим пък, че при тези цени на билетите процентът на автора е нищожен. Театрите оцеляват, защото имат субсидия, а авторът няма такава. В резултат на това днес аз може би съм единственият драматург в България, който живее от пиесите си и то от постановките в чужбина. Затова аз лично отдавна не се смятам за български автор и навсякъде по света се афиширам като автор, роден в България. Истината е, че при тези условия, създадени у нас, България не може да има свои автори с бюджет за Министерство на културата 0,7 процента. И те от ден на ден стават все по малко, за разлика от футболистите, например.

5.Станислав Стратиев говореше за квоти български текстове в игралния афиш, но това се възприема като остаряло, дори с ирония. Вашето мнение?

- Квоти може би не точно в буквалния смисъл, но поощрения защо не? Всяка истинска държава брани драматургията си и си има квоти - задължителни или не. Вижте какво играят англичаните - 80 процента английска драма, американците също играят предимно американски автори, немците също имат квота, защото ограничават субсидиите за превод и пр. Само ние и албанците се правим на европейци. И румънците може би, но се съмнявам...Със сърбите изобщо не можем да се мерим в това отношение. В момента Гърция има амбиция да стане културен център на Балканите и ще успее. Тази пролет те основаха първия балкански маркет за сценични изкуства на Балкана. Откри го лично министърът на културата на Гърция Джорже Вулгаракис - изключително влиятелна фигура в Гърция. От наша страна бяхме поканени аз и министърът на културата, но той не дойде (не знам защо). Все пак прати заместника си...

6. Има подобна формация, в която има и драматурзи, към САБ. Как сдружението ще наложи идеите си, като се знае, че българските драматурзи имат слаба позиция в театралната ни система?

- Много разчитам на благосклонността и разбирането на институциите по този въпрос - като почнем от Парламента и стигнем до общините. Смятаме да възстановим и Националния преглед на българската драма, който през тоталитаризма се провеждаше на всеки четири години. Не знам защо след това бе прекратен - може би и българската драма се смята вече за тоталитарна отживелица. Но в края на краищата нека има поне един държавен фестивал: всички театрални фестивали днес са частни. Оставаше и тях да ги няма...

7. Вие сте най-известният български драматург в чужбина. Чудесно е, че точно вие сте председател на Сдружението на българските драматурзи. Ще потърсите ли приятели и отвън сдружението, които да подкрепят в по-широк мащаб неговите идеи?

- Да, действително аз познавам лично почти всички известни драматурзи в Европа и почти всички международни театрални структури. И имам идея, влизайки в Евросъюза, да инициирам Съюз на евродраматурзите. Но това са намерения. Сега засега аз наистина мога да се обърна за подкрепа и морален натиск към европейските културни структури, но се надявам да не се наложи.

Сп."Театър"

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

ДО
Г-ЖА КЕВА АПОСТОЛОВА
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
НА СП. „ТЕАТЪР”

СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ,

Щастлив съм да ви поздравя по повод 60-годишнината – юбилея на зрелостта!

На списание „Театър” пожелавам все така да играе различни и отговорни роли в театралното ни битие – като съживявана памет за миналото му, аналитично осъзнаване на настоящето му и раждане на идеи за развитието му.

Убеден съм, че вярата ви в творческите възможности на българския театър и българската култура няма да секне. Бъдете открити към най-модерните световни театрални тенденции и в същото време пазете самобитните ценности на храма на Мелпомена.

Пожелавам ви от сърце да разширявате кръга на своите читатели, като ги убеждавате в свещената духовна мисия на театъра!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

МИНИСТЪР:

ПРОФ. СТЕФАН ДАНАИЛОВ

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО

До:
Г-жа Кева Апостолова
Главен редактор
Сп. ТЕАТЪР

Уважаема г-жо Апостолова,

Трите безусловно важни условия за осигуряване на устойчиво развитие на който и да е процес винаги са били:

– възможността да бъде оценяван задълбочено и обективно;

– възможността да бъде съпоставян в исторически и съвременен контекст с други подобни процеси;

– и естествено, възможността на базата на оценките и съпоставките да бъдат предлагани алтернативи за усъвършенстването му.

В този смисъл, българският театрален процес има късмет! В последните 60 години той почти неизменно получава достойна, вярна и многопластова оценка за себе си на страниците на сп.”Театър”. В последните 60 години той се движи уверено в посоката на модерната европейска и световна теория и практика, именно и поради широко отваряните пред него от сп.”Театър" “врати и прозорци", позволяващи му освен чисто информационния контакт, така също и изграждането на комплексна и многостранна база за самоанализ. И най-сетне, в последните 60 години българският театрален процес е бил, в голяма степен, стимулиран, окуражаван и дори пряко подпомаган в своето развитие с професионалните и същевременно добронамерени водачески умения на сп.”Театър”.

След всичко казано, искам искрено да пожелая на сп.”Театър” да не спира да концентрира в себе си енергията, превърнала го през годините в едно от малкото безспорни духовни средища за българското сценично изкуство! И от друга страна, да има щастието да получава и съответната благодарност за благородната си мисия - от всички нас, онези, на които не престава да раздава същата тази своя енергия!

ЧЕСТИТ 60-ТИ ЮБИЛЕЙ !

Проф.д-р СТАНИСЛАВ СЕМЕРДЖИЕВ, РЕКТОР

СДРУЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ДРАМАТУРЗИ

Сп. "Театър" е мястото, където са публикувани едни от най-добрите български пиеси в най-новата ни драма, без които съвременният българския театър нямаше да има национална идентичност. Всъщност днес то е може би единствената трибуна на българския автор.

Изданието съхранява историята на родния театър и има нужда от финансова подкрепа, за да продължи своята мисия. Пожелаваме да бъде все така плътно до българския театър и неговите автори.

За Сдружението - Христо Бойчев, председател

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
ЗА СПИСАНИЕ "ТЕАТЪР"

ГЕН. БОЙКО БОРИСОВ
Кмет на град София

"Честит юбилей!

Зрелостта на едно общество се оценява, когато успява да съхрани духовните си ценности. За културната политика на Столичната община е особено важно да подкрепя своите театри, така както прави това по свой начин и сп. "Театър", защото те са едни от най-успешните не само на територията на София, но и в страната. Театър "София", МГТ "Зад канала", Театър "Възраждане" и Столичен куклен театър се радват на голям зрителски интерес, ползват се с уважение от страна на театралната критика и медиите и много се надявам, че част от тези успехи се дължат и на нашите грижи и внимание.

До известна степен творците в общинските театри са по-облагодетелствани от своите колеги в държавните, защото общината винаги с разбиране и отзивчивост откликва на всичките им проблеми, дори в периоди на големи затруднения. Така бе подкрепена идеята на Столичен куклен театър за провеждане на Международния фестивал "Панаир на куклите", който тази година премина при голям успех с участието на творци в областта на кукленото изкуство от САЩ, Китай, Великобритания, Холандия, Италия, Испания, Германия, Унгария, Русия и Балканския регион. Подкрепа получава и МГТ "Зад канала" при осъществяване на проекта "Университет за зрители", ползващ се с голям интерес от страна на своята публика и отразяван от сателитния канал "България". Театър "София" и Театър "Възраждане" също не са изключени от вниманието на общината.

Финансовата страна при съществуването на един културен институт е нещо изключително важно за осигуряване на творческа свобода и качество на културния продукт. Ето защо от тази година с решение на Столичен общински съвет театрите преминаха на второстепенно разпоредителство с бюджетите си, като по този начин те се рефинсират от собствените си приходи. Това е един допълнителен стимул и мотивация за по-добри постижения.

Разбира се, да имаш свои театри е лукс, чиято употреба поставя високи изисквания. Освен ангажимента си към материалната база, осъзнаваме и необходимостта от по-специално отношение към хората от театралното съсловие, които са известни със своята деликатност и чувствителност. Вярвам в таланта и професионализма на тези творци. Те заслужават нашата загриженост, защото са свързали живота си с театъра, а да работиш в театър е мисия."

Г-ЖА ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА
Зам.- кмет

"Изкуството е сериозно нещо и трябва да се популяризира. Големият проблем на общината е, че не ни достигат средства. Всичко, което можем да си позволим, го правим с изключително сериозно отношение към театъра. А това изисква и добро управление.

Създаваме работни групи за изработване на стратегия по повод различни културни събития. От 2007 г. ще имаме и стратегия, относно различните мероприятия. Съществува и обществено-експертен съвет към общината с много сътрудници. Важно е да имаме такава стратегия и във връзка с различните празници и събития. За съжаление все още работим на парче, но доколкото ми е известно, и Министерството на културата не разполага все още с цялостна стратегия. Важното е да намерим критерия и да преценяваме нещата.

Обичам театъра, но за съжаление нямам много свободно време да гледам по-често представления и да чета редовно списание "Театър". Честит юбилей!"

Г-Н ВЛАДИМИР КИСЬОВ
Председател на Столичния общински съвет

"Като председател на Столичния общински съвет съдействувах за отпускането на сума за издаване на юбилеен брой на списание "Театър". Радвам се, че Общинският съвет и Комисията за образование, наука, култура и вероизповедание подкрепи идеята. Събитието е голямо - 60 години сп. "Театър"! Чрез културата и изкуството по-лесно стигаме до хората.

Тъжно е, че най-малко се мисли за култура. За съжаление общината няма голям шанс за подпомагане на много културни прояви. Аз самият обичам театъра, но поради ангажиментите си нямам много време за посещение на театрални спектакли.

Желая на списание "Театър" след влизането ни в Европейския съюз да започне да излиза и на други

езици, за да дава представа на държавите в Европа, че средното ниво на културните прояви в България е съизмеримо и дори по-високо от това в Европа".

Г-Н ГЕОРГИ БЕЛЧЕВ
Председател на Постоянната комисия по образование, култура, наука и вероизповедание към СОС

"Чета списание "Театър" от много години. Сега то става на 60, а аз го чета от 30. Дори съм бил абониран за него.

Още от времето преди 10 ноември 1989 г. то предлагаше на публиката един по-широк поглед към развитието на театъра у нас и в чужбина. За мен това беше едно демократично издание в недемократичните времена, трибуна на културните събития у нас. В списанието човек може да намери драматургична литература, статии и рецензии, мнения на специалисти.То дава пълна информация за развитието на театралния процес.

Списание "Театър" е свързано с театрите в София - то отразява техните успехи и проблеми. Затова и общинската комисия единодушно подкрепи идеята да се подпомогне изданието във връзка с неговия юбилей."

ПРОФ. КИРИЛ ТОПАЛОВ
Драматург, общински съветник

"В днешната оскъдица на културни трибуни сп. "Театър" е като острова на съкровищата, на който всеки може да намери нещо, което да направи живота му по-хубав. Общуването с всяка нова книжка на списанието е като приятелски разговор - интересен, богат, разностранен, толерантен - разговор, след който винаги си тръгваш по-богат на знания и добри чувства. Списанието е малко по обем, но богато на теми и идеи, с широк кръг сътрудници. Винаги очакваш да те изненада с нова интересна пиеса, с откровени мнения, с изповеди на хора, които цениш.

Ето защо по случай юбилея на сп. "Театър" Столичният общински съвет с удоволствие гласува подпомагане издаването на юбилеен брой, както впрочем винаги е правил в подобни случаи.

Честито, списание "Театър"!

Честито на всички театрални дейци, защото празникът на списанието е наш общ празник."

ПРОФ. БОЖИДАР ДИМИТРОВ
Общински съветник, директор на Националния исторически музей

"Това е едно прекрасно списание - флагман на българската театрална мисъл по въпросите на изкуството и културата. Чета го, макар че не винаги ми остава време. Театърът не е моя професия,но жена ми е актриса и от там произхожда моят интерес към театралното изкуство.Това не са куртоазни приказки, а самата истина. Сп."Театър" обръща внимание на столичните общински театри и следи тяхното развитие.

В комисията единодушно гласувахме сума за юбилейния брой на списанието независимо от партийните си различия.

Желая на добър час на изданието!"

Ивон Димитрова

КРАСИМИРА ФИЛИПОВА -
ТЕАТРОВЕД, ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ “ТЕАТЪР, ВАРИЕТЕТНО И ЦИРКОВО ИЗКУСТВО”
КЪМ МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА:

НА СПИСАНИЕ “ТЕАТЪР”, което:

- анализираше,
- оценяваше,
- информираше,
- въздействаше,

което:

- ни радваше,
- ни сърдеше,
- ни провокираше,
- ни караше да мислим,

на нашето списание “Театър”-

ЧЕСТИТ 60-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ!

ТРИМАТА

ЮЛИЯ ОГНЯНОВА

"Искаме то да бъде огледало на интересите ни, а не му протягаме ръка. Ние, българите, не се вълнуваме от общото, а центробежните сили на индивидуализма не са най-доброто и най-необходимото. На страниците на списанието биха могли да се отразяват всички проблеми на българските театрални дейци, защото ние нямаме друго място, където да се срещаме и да разговаряме. Замисляме се за всичко това, само когато има юбилей. Толкова е необходимо между нас да има професионално единомислие и истинско общуване! Честит юбилей с надежда за промени!"

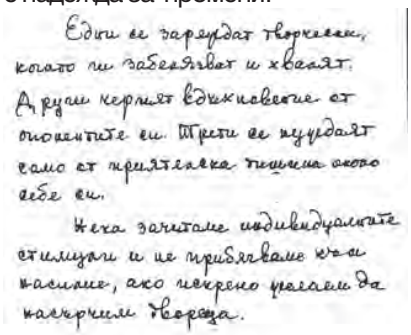
Едни се зарядат творчески, когато ги забелязват и хвалят. Други черпят вдъхновение от опонентите си. Трети се нуждаят само от приятелска тишина около себе си.
Нека зачитаме индивидуалните стимули и не прибягваме към насилие, ако искрено уважаем да насърчим твореца.
Юл Огня

25.11.92 г.

ЛЕОН ДАНИЕЛ

"За съжаление в момента не съм в прекрасно здравословно състояние и не мога да кажа нищо специално. Но на списание "Театър" - честито!"

В броя публикуваме някои автографи, давани на сп."Театър. (б. р.)

Даниел
31 юли 92

Със съпругата си Грети

ВИЛИ ЦАНКОВ

"Списание "Театър" живееше заедно с мен 60 години. То беше единственото наше списание за театър. Посрещаше, изпращаше все нови и нови вълни от режисьори, актьори, критици и драматурзи. Беше през всичките тези години честно и нечестно, съобразно времето, в което живеехме. Беше и не беше история на театъра за тези 60 години. Имаше младост и старост още от младини и все пак си го обичаме." (И. Д.)

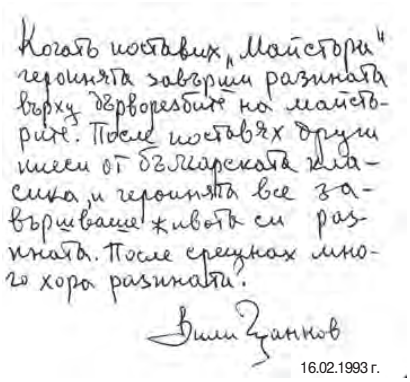
Когато поставих „Майстори“ героинята завърши разината върху дърворезбите на майсторите. После поставях други пиеси от българската класика, и героинята все завършваше живота си разината. После срещнах много хора разината.
Вили Цанков

16.02.1993 г.

ДВАМАТА

МАРГАРИТА МЛАДЕНОВА

"На списание "Театър" - живата памет за силния живот на нашето изкуство, пожелавам духовно здраве,старозаветна вяра и младенческа енергия!

Честит празник, наборе!

ИВАН ДОБЧЕВ

"Списанието трябва да бъде много елитарно, защото се занимава с това да защитава театъра като изкуство, а не като забавление. Да се придържа строго към театралната специфика.

Пожелавам да се развива в тази посока и да върви все по-нататък в отстояването именно на тази позиция!"

НАУМ ШОПОВ

“Това е списанието, което първо забеляза, че съм стъпил на сцената. В него за първи път излезе положителна критика за мен от проф.Исак Паси. Това стана в далечната 1953 г. за ролята ми на Фердинанд в “Коварство и любов” от Шилер. Ценя всичко онова, което пише списание “Театър”, защото то е хубаво и смислено. Продължавам и сега да следя изданието. Харесват ми положителните оценки за театралните спектакли и актьорите. Желая дълголетие на списанието – поне още 140 години, така ще може да достигне до 200 години!”

Здравей, „Театър“!
с много любов ...
14.7.93 г. НАУМ

СТОЯНКА МУТАФОВА

“Струва ми се,че списанието е израснало,то не е така тясно специализирано, както беше на времето, станало е много по-мащабно. Ето например чета за спектакъл в Ню Йорк. Жалко само че авторката никъде не споменава какво означава понятието хомо новос. А на латински то означава първенец. Мисля, че нещата трябва да се оглеждат от много страни. Защото списанието трябва да е на ниво. Сега и хартията е друга, и мащабите са други. И все пак най-важното е онова, което пише в едно списание, да се разбира от читателите”.

Нека
младите
артисти
имат
не остаряват!
Сп. Мутафова
20 XII 1984

ГЕОРГИ КАЛОЯНЧЕВ

“Преди години, когато г-жа Апостолова стана главен редактор, там излезе един материал от наша колежка, чието име няма да споменавам, и той не бе много положителен. Може би затова съм и малко обиден на списанието. И все пак ми се иска в списание “Театър “ да има повече материали за българските актьори, и то за възрастните, защото сега, когато вече не играем толкова много, това е единственото, което ни радва”.

На младите колеги
пожелавам да обичат
театъра със любов и
всеотдайност така както
ги 41-години ние.
Ваш колега:
16.V.1994,
София

АЛЕКСАНДЪР МОРФОВ

"Мисля, че на страниците на списание "Театър" трябва да се обръща по-голямо внимание на тенденциите в съвременния световен театър, така че всеки, който го чете, да знае къде се намираме. Ние тук малко се главозамайваме от собствените си постижения, а трябва да знаем какво става по света. Разбира се, всичко това е свързано със средства, всичко е въпрос и на пари. Издаването на самото списание също е въпрос на пари - става дума и за качеството на хартията, за снимковия материал и пр. Може би трябва да имаме и повече информация по отношение на съвременната драматургия в световен мащаб. Във Франция например излиза такова списание "Анонс", където във всеки брой се публикуват съвременни пиеси. То дава информация къде може да бъде намерена дадена пиеса, какви преводи съществуват.

Информацията в едно такова специализирано издание трябва да тече в двете посоки - към широката публика, и към тесните специалисти, които да намират на страниците му онова, което ги интересува. И съвсем не е достатъчно,

когато за един спектакъл излиза само една рецензия. Нека има повече мнения, защото това е полезно както за театралните дейци, така и за широката публика."

ТЕДИ МОСКОВ

"Да сте живи и здрави и да пишете. Аз лично предпочитам да гледам театър, отколкото да чета за него."

ЯВОР ГЪРДЕВ

"Понякога, казват по-добре осведомени от мен, точно в третата възраст без видима външна причина се отприщвали необясними приливи на сила и жизнена енергия. От сърце пожелавам на списание "Театър" третата възраст да му донесе буйни и нескончаеми приливи! Наздраве! "

КРИТИЦИТЕ

Проф. СНЕЖИНА ПАНОВА

“В живота на всеки български театрал списание "Театър" е неотменима част от неговата професионална личност и творческа индивидуалност. То е необходимо за културния спектър на нашата действителност и като му пожелавам успех, вярвам в неговото творческо бъдеще!"

Проф. КАМЕЛИЯ НИКОЛОВА

"На най-старото и най-популярно театрално списание у нас желая творческо здраве, енергия и дълголетие! Честит юбилей!"

Доц. НИКОЛАЙ ЙОРДАНОВ

"Пожелавам на списание "Театър" през следващите 60 години все така да отстоява територията на театрознанието и театралната критика, да отразява интересно това, което се случва в българския и световния театър и да радва своите читатели с все по-качествени текстове!"

Д-р АНА ТОПАЛДЖИКОВА

"Зрялата възраст 60 години - как си я представям в човешко измерение?

Помъдряване.

Неспокойствие - от теб се очаква много.

Желание да избягаш от умората.

Желание за промяна...

Какво е за мен списание "Театър"?

- едно от малкото места, където се чете и пише за театър;

- мога да търся в него и да намеря неща за театъра, които ме интересуват;

- връщайки се назад във времето по страниците му, откривам следи от най-ценните хора на театъра ни;

- особено ценя специализирания брой за Гротовски;

- чувството, че отдавна сме заедно - откакто се помня, винаги е имало сп. “Театър”. На добър час!"

Д-р ЙОАНА СПАСОВА-ДИКОВА

Списание "Театър" - българският театрален дъб!

Към средата на 90-те години кандидатствах за стипендия в Оксфорд. Приложих библиография на по-важните си публикации, голяма част от които бяха излезли в "Театър". Отивайки в Англия ме посрещнаха с нескрит респект: "Охо, д-р Спасова, вие имате публикации в списание "Театър"!" Обзе ме гордост, въпреки учудването ми, че издание, което излиза на български език, е придобило такава международна известност. Малко по-късно разбрах, че част от английските колеги са сбъркали родното ни списание с популярния по света "Журналь Театр", а други дори с американския Theatre Journal. С леко крива усмивка се постарах да преглътна вечно преследващото българския интелектуалец чувство за малоценност и се опитах да проявя чувство за хумор. Казах, че всъщност грешката е вярна, защото за малка България това издание има значението на своите руски и американс-

ки съименници и че всяка страна, независимо от размера, си има своето списание "Театър", "Музика", "Изобразително изкуство", "Кино" и пр., които обикновено са най-престижните в съответната област.

Сега, когато съвсем отскоро вече не само се чувстваме европейци (каквито, впрочем, винаги сме били), но и сме признати от западните си съконтиненталци и когато се счита за невъзможно глобалното да бъде мислено извън локалното, смятам, че моята, подметната под формата на шега забележка е била напълно правомерна и в духа на изискванията за така наречената "политическа коректност" (political correctness). Нещо повече, ако през XX век е имало периоди, в които в България едновременно са излизали десетки специализирани издания, списание "Театър" през последните шест десетилетия в някои моменти не е било просто театрално списание. То е било театралното списание, т.е. единственото по рода си. Понякога е стояло съвсем самотно в полето на театъра, също като легендарният стар дъб, устояващ на бурите. Не се е прекършвало и е мълвяло за театър. Полагало е усилия да говори за онова, което се случва само за миг и си отива завинаги...

В този смисъл в българското културно пространство трудно може да бъде оспорен статутът на "Театър" като ревностен пазител на изкуството, съществуващо hic et nunc, тук и сега, на незаменим архив, съхранил поне част от бързо избледняващите и изчезващи следи от храма на Мелпомена.

Честито на юбиляра, на българския шестдесетгодишен театрален дъб!

ДИМИТЪР ЧЕРНЕВ

"Скъпа Кева,

Когато нещата се вършат с радост, те стават извор на повече радост. Надявам се въпреки неимоверните усилия, които полагате, издаването на списанието да ви носи радост. И в него, като на територия на мъдростта , да се срещаме всички - излезлите от пропастта мрачни отрицатели и слезлите от облаците розови хвалители на родния ни театър. Честита шестдесетгодишнина! "

Д-р РОМЕО ПОПИЛИЕВ

"Пожелавам на списание "Театър" дълъг живот, щастливи срещи с театралното изкуство, умен анализ и вярна интуиция!"

Ивон Димитрова

БОГОМИЛ СТОИЛОВ

ТЕАТРОВЕД, ДЪЛГОГОДИШЕН ДИРЕКТОР НА ДТ "Н.О.МАСАЛИТИНОВ" - ПЛОВДИВ:

Освен че списанието винаги е било четиво, от което съм получавал информация от най-елементарната - какво става в българския театър, до разсъждения на театроведи и творци за театралното изкуство , то е свързано и с моята младост. Бях още студент, когато Гочо Гочев, който тогава беше главен редактор, подаде ръка на нас младите, ние станахме критици и рецензентския практикум веднага беше показан на страниците на изданието. Бяхме моя милост, Атанас Бояджиев, Васил Стефанов, който след това постъпи на работа в списанието, Асен Тодоров, Севелина Гьорова, Розалия Бикс , Антоанета Войникова... След нас дойдоха Кристина Тошева, Илияна Друмева, Кирчо Костов, който после беше зам.-главен на списанието, Неделчо Милев, Тодор Андрейков, Кънчо Табаков... Това са трудни години - 1954 , 1955,1956. Ние повдигахме различни теми, от които по-възрастните не бяха толкова доволни. Аз например написах портрет за Зойка на Мила Павлова *("Години на странстване" от А.Н. Арбузов, реж. М. Бениеш, НТ "Ив.Вазов",1954/1955 - б. р.)* , от което възрастните актьори негодуваха и викаха защо трябва да се помества цял портрет за млада актриса и то в епизодична роля. Нашата статия с Атанас Бояджиев за Яворов преобърна представата за драматурга. Ние защитихме Яворов, като доказахме, че той не е буржоазен писател в онова разбиране, което тогава се влагаше .Списанието ни даде възможност да се изграждаме като публични личности в областта на театъра. Това е за мене главното - чувството на списанието към младите хора, към новото, желанието да демонстрира това на своите страници.

През последните години попаднах на много хубави тематични броеве като този за Любчо Гройс например.... Бих пожелал изданието да има повече финансови възможности, за да може тази негова линия да се поддържа и да продължи своя път. Като идея и като практика списание "Театър" се вписва в 150 години български театър и е съдействало за развитието на театъра ни .

6estdeset godini sp.teatar
E-MAIL..POST.. KIRILIZA..ЛАТИНИЦА..

* * *

ДУШАН КОВАЧЕВИЧ, ДРАМАТУРГ, СЪРБИЯ
Мария-Йоанна Стоядинович,
преводач и авторски агент:

Свидетели сме и съвременници на едно тектонско време, когато не се знае кой пие, а кой плаща, когато изкуството все повече се вмества в рамките на хрумването, когато стойностните неща и хора, за кой ли път през човешката цивилизация избират вътрешната имиграция.

Слава Богу, че тук-таме в мъглата мъждукат неугасващи светлини, приличащи на спасителни фарове за корабите в буря. И там някъде, на върха на фара брулен от урагани и ветрове, в малка стаичка седят някакви Човеци, които поддържат огънчето на надеждата.

Всичките тези години списание "Театър" беше именно този фар на надеждата, на ентусиазма и мисълта, подържащ веруюто в истината, която изповядваме.

Честитим юбилея с най-сърдечни пожелания за успех и дълголетие!

* * *

АНИ ИЛКОВ, ПОЕТ-ДРАМАТУРГ:

Нека списание "Театър" да продължи със същата упоритост да търси източниците на духа и изворите на вдъхновението! С надежда: Ани Илков

* * *

БОЯН ПАПАЗОВ, ДРАМАТУРГ:

На сп." Театър" - мой уважаван връстник, пожелавам да надживее и мен, и децата ми. Амин!

p.s.

Draga mi Keva,

Ako nechia KUHA GLAVA se zasili da subaria spisanieto, vinagi mozesh da razchitash na podkrepa.

Triabva da si go pazim.

Boyan

* * *

ЕЛЕНА ПАНАЙОТОВА, РЕЖИСЬОР:

Skupa Keva privet,

izvinyavay az biah do statite izvun BG i niamah dostup do internet. Sega sum na linia i ako ne sum zakusniala ti prastam moeto pojelani za 60 godishninata.

Вярвам, че в дългогодишната си история списание "Театър" е играло ролята на важен театрален медиатор и вдъхновител на поколения български артисти. Неговите издания са ме съпътствали в собствените ми мечти за театър, още когато в страната нямаше друг форум за обговаряне на театралното изкуство. Бих искала да пожелая на екипа на списанието да продължава да опазва шестдесетгодишните си традиции, защото страната ни има нужда от тях! Честит празник и на добър час!

* * *

Доц. д-р КРИСТИАН БАНКОВ,
Нов български университет:

60 години дейност в областта на културата е забележително постижение, а неговата стойност е още по-голяма, защото списание “Театър” се е утвърдило като стабилна отправна точка за най-динамичното изкуство, във века, в който това изкуство постоянно умира и се преражда. Искам да пожелая на хората, които стоят зад списание “Театър”, да продължат да се борят все така успешно за запазването на престижа и високия стил на произведението си, да продължат да бъдат авторитетната отправна точка за театралния живот в нашата общност и най-вече да поддържат, както досега, живия контакт между творци, критици и теоретици. Много успехи и признание!

* * *

ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВА,
ТЕАТРАЛЕН ЖУРНАЛИСТ:

Пожелавам най-искрено на сп. "Театър" да защитава и отстоява и занапред престижното си име на доайен сред културно-информационните издания у нас, да бъде трибуна както на утвърдени театрални творци, така и на по-млади гласове в театъра! Пожелавам му никога да не изпада във финансови колапси! И не на последно място - пожелавам на списанието, на което посветих 14 години от професионалния си живот, да бъде вечно младо и да жъне успехи и творчески върхове в една лоялна конкурентна среда!

* * *

Проф. НИКОЛИНА ГЕОРГИЕВА, РЕЖИСЬОР:

По някаква предопределена случайност 60-годишният юбилей на сп."Театър" съвпада с юбилея на Столичния куклен театър, създаден също през далечната 1946 година. От тогава до днес сп. "Театър" винаги е било отворено за проявите на българския куклен театър. Благодарение на него е съхранена и паметта на голямо-

то , но уви мимолетно творчество на изключителните куклени артисти, на режисьори и сценографи, композитори и драматурзи, разнесли славата на българското куклено изкуство по всички краища на света!

Честит юбилей, скъпо списание, с пожелание да те видим с повече страници, изпълнени с богатото съдържание на театралното изкуство във всичките му проявления!

* * *

Проф. АТАНАС ИЛКОВ, РЕЖИСЬОР:

Винаги, когато разгръщам страниците на списанието ме изпълва приятно чувство, сякаш отварям прозорец и вдишвам дълбоко въздуха, който диша цялото ни съсловие. Ставам съпричастен, по-богат и отворен към идеи, контакти, реализации и всичко онова, което ни прави театрали. Пожелавам на списанието никога да не затваря този прозорец, за да не изпаднем в затъмнение, което би разпиляло и без това крехката ни общност.

* * *

МИЛЕН МИЛАНОВ, АКТЬОР:

Пожелавам на изданието да бъде винаги съществена част от българския театър!

* * *

ВЕСЕЛИНА МИХАЛКОВА, АКТРИСА:

Дълъг творчески живот и занапред да бъде обективно и безпристрастно да отразява театралния живот! Пожелавам да има стойностни представления, които да намират достойно място в него. Дай боже, да продължава да го има!

***

СТОЯН РАДЕВ, АКТЬОР:

Не съм чак толкова суетен, че да искам списанието да пише повече за мен - аз по-скоро се надявам да правя така, че да давам творчески поводи то да ги отразява. Не бих казал също, че вниманието на списанието към варненския театър е малко, за да кажа - обръщайте му повече внимание. Ще кажа: надявам се материалите в списанието да бъдат достатъчно обективни, та когато обикновен читател хване един брой и го разлисти, да добие реална представа за театралната картина..

* * *

ДЕСИСЛАВА БОЕВА, РЕЖИСЬОР:

Пожелавам на сп. "Театър" аудитория, която, проявявайки интерес към него, всъщност ще проявява интерес към театъра.

* * *

КРУМ ГЕРГИЦОВ, ТЕАТРОВЕД:

В моите вече връхлитащи ме спомени списание "Театър" е изданието, към което два пъти мога да прибавя определението "първото".

В юношеските ми години "Театър" беше първото списание, което ми отвори прозореца към богата информация за театралния живот в страната и света. И то в период, когато вече имах силно осъзнато влечение към театралното изкуство, когато посещавах различни драмкръжоци в родния ми град Плевен. От страниците му се запознах с ролите на много артисти, със спектакли, които се правеха в страната, четях интригуваща ме критическа литература. Оттогава съм запомнил имената на толкова много критици. И досега обичам да разгръщам стари броеве, защото те ми връщат атмосферата на моите първи трепети към театъра, връщат ми времето, когато на артистите гледах като на богоизбрани хора.

През 1977 година за първи път отпечатах критически отзив в списанието-беше материал за международен фестивал в румънския град Галац. Така че считам списанието за свой кръстник в професията ми на театрален критик, наред с кръстничеството на моя добър приятел-театроведа Димитър Цолов, който публикува първата ми статия във в. "Пулс" през септември 1976г., два месеца след дипломирането ми в НАТФИЗ "Кр. Сарафов".

От края на 70-те години се заредиха и първите ми публикации в списанието-статии върху театрални проблеми, рецензии за спектакли, творчески портрети. Тогава главен редактор беше Юлиан Вучков, а редактори Кирил Костов, Орлин Стефанов, Кева Апостолова, Мариана Юрукова, Димитър Стайков, Васил Стоев, Елена Богданова, Весела Филипова, Снежина Запрянова, Корнелия Дарева. Това бяха все млади хора, мои връстници, които заедно се радвахме на първите си публикации, на това, че изпод нашите ръце, мисли и страсти се ражда поредният брой. Винаги, когато съм бивал в София, задължително се отбивах в редакцията: оттам научавах много театрални новини, беседвах с главния редактор, който ме насърчаваше в критическите ми изяви. Критическото ми самолюбие се е радвало на факта, че вратите на списанието са ми били винаги отворени, че са ме търсили за сътрудничество, че са одобрявали с хубави думи статиите ми. Ето защо това време сега ми изглежда много романтично и към него съм настроен с носталгични чувства-времето на оформянето ми като професионалист в областта на критиката.

През годините съм чувал и хубави, и нелицеприятни мнения за списването му. Някои преставаха да пишат дори в знак на несъгласие с политиката на новия главен

редактор. Особено ценя усилията и амбициите на Кева Апостолова, която през трудните години на преход опази списанието да не изгуби то своята атмосфера като издание, което разнообразно отразява театралния живот у нас и в света. И днес то продължава да съществува благодарение на нейната грижа и любов.

Пожелавам на моето списание още много години дълъг живот, още дълги години да продължава да бъде мястото, където върху страниците гори атмосферата на театралното ни изкуство. И му пожелавам да устоява на това да бъде корелатив, честен съдник на театралните ни процеси- точно и високопрофесионално да оценява труда на театралните ни творци. Така че гледам на бъдещето му неносталгично!

И досега, макар че съм вече на възраст над 50-те, продължавам да очаквам по юношески трепетно поредния брой на списание "Театър": може би защото живея извън столицата и то ми дава картината на театралния живот в цялата страна; може би защото не съм престава да се вълнувам върху поредната моя статия, която излиза в него; а може би защото го чувствам като един стар опитен капитан, който смело и уверено пори вълните на бурното ни театрално море. Щастливо плаване в безкрая на българското театрално изкуство!

* * *

САШО ДИКОВ, АКТЬОР,
Половинвековен читател и приятел на сп. "Театър"...

Колко бързо лети времето! Идваха и отлитаха сезони... Нови постановки... Утвърждавани... Спорни... Изстрадани...Нови роли...Нови надежди !

Тези шест десетилетия съвпадат с моя скромен път в театъра.

Началото на списанието беше с онези по-малоформатни книжки, които разтварях още като ученик. Четях за постановки, някои от които по-късно щяха да станат емблематични за българския театър.

И се запознавах задочно с творци, пред чието майсторство ми беше съдено да се прехласвам . С някои от тях по-късно ми беше съдено да се срещна на сцената, докато дойде времето в списанието да прочета първата рецензия за себе си, да видя първа моя снимка в роля !

Списание "Театър" на 60 години!

Бели нишки прошарват косите на неговите творци... Някои си отидоха, но оставиха голямото си име . Поклон пред паметта им !

Нека да са живи и здрави онези, които ще продължат пътя им и за които в списанието ще се пишат бъдещите рецензии !

Наздраве за бъдещите, които ще издадат юбилейния брой след 60 години ! И за всички нас, духнали свещичките на тортата на тази шестдесетгодишнина... На добър час!

* * *

МИЛЕНА ФУЧЕДЖИЕВА, ДРАМАТУРГ:

Mila Keva, zdraveite!blagodaria, che ste se setili za men! az sushto se nadiavam da dam povodi za novi materiali. sega malko sum ostavila teatura zaradi literaturata:), no pak shte mu doide vremeto. izprashtam pozdrava mi na latinica, zashtoto neshto ima problem s kirilicata...."60 godini e mudra i vpechatliavashta vuzrast za spisanie, koeto na vsichkoto otgore se zanimava s teatur bez da se "suobraziava" s prevratnostite v edna durjava. taka kakto i bi triabvalo da bude. neka dokato sushtestvuva teatur, da suhstestvuva i spisanie "Teatur"!" pozdravi na ekipa!

* * *

ПЛАМЕН ПАНЕВ, РЕЖИСЬОР,
ДИРЕКТОР НА ДТ "САВА СГНЯНОВ"- РУСЕ:

Скъпи колеги, в най-зрялата възраст сте! Но докато при хората тази възраст носи и леко безпокойство, то в пространството театър то е едно начало.Защото дори и да носи субективен белег, белега на всеки един от творящите го, списание "Театър" е обективен и всепризнат лидер,огледало и коректор на тщеславната ни понякога същност.С огромно уважение и обич: Пламен Панев

* * *

ДО Г-ЖА КЕВА АПОСТОЛОВА
ГЛ.РЕДАКТОР
НА СП. "ТЕАТЪР"
ГР. СОФИЯ

Ръководството на Държавен музикално-драматичен театър "Кадрие Лятифова" - Кърджали поздравява екипа на списание "Театър" с 60-годишнината от неговото създаване. През годините списанието се наложи като опора на българския театър и на новата българска драматургия.

ДМДТ "Кадрие Лятифова" в гр. Кърджали пожелава зрелост и дълголетие на списанието, от което имат определена нужда българската култура и българският театър. ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

С УВАЖЕНИЕ !

ОРХАН ТАИР - ДИРЕКТОР

* * *

ТЕОДОРА ДИМОВА, ДРАМАТУРГ:

4estit iubilei i na dobar 4as na spisanie teatar!Jelaia na ekipa vi zdrave, liubov i tarpenie!

АВТОГРАФ

Йордан Радичков

Театра ли?
Едно от малкото останали
около нас човешки
убежища.
1.9.95 г.
София
Град

АВТОГРАФ

Иван Кондов

С пожелание за
успех!
Кондов

Март, 1992 г.

АВТОГРАФ

Иван Радоев

Всяка вечност е временна -
само сп. „Театър“ е вечно!
И. Радоев

Иван Радоев и Весела Радоева
P.S. Автографът е даден на 10 юни 1992 г. в редакцията.

АВТОГРАФ

Славка Славова

Сняни млади полети!
Дерзайте!!!
Славка Славова
29.V.1995 г.

6estdeset godini sp.teatar
E-MAIL..POST.. KIRILIZA..ЛАТИНИЦА..

* * *

ИВАН СТАНЕВ, РЕЖИСЬОР, ГЕРМАНИЯ:

Do spisanie "Teatar"

Uwashaemi dami i gospoda!

Kakto rasbiram, spisanie "Teater" e na pat da otprasnuwa swoja 60-godishen jubilej. Edna naistina 4udesna godishnina, kato se ima pred wid pres kakwi peripetii e minalo spisanieto i kolko trudno e bilo spaswaneto na "dobrija ton" w uslowijata na teshkite politi4eski kataklismi, koito i do dnes ne dawat pokoj na stranata. 4e wsjaka teatralna kultura se nushdae ot edno ostro i silno kriti4no oko, koeto da ozenjawa prozesite w neja i s analiti4en i nepodkupen um da pomaga na sriteli i spezialisti da wnikwat w prozesite, na koito sa stanali neposredstweni i 4esto sashemeteni swideteli w sritelnata sala, e bessporen fakt. Bi moglo dori da se twardi slednoto:

kolkoto po-wisoka "letwata" na teatralnata kritika, tolkowa po-dobri i spektaklite na tworzite, koito se stremjat da nadsko4at sobstwenata si sakostenjala sjanka, ako, rasbira se, tesi tworzi osasnawat neobxodimostta ot podobno usilie. 4e podobna obsta sakostenjala sjanka w tromawite i inertni teatralni prozesi 4esto dobiwa kowarnite ismerenija na neisbrodimo tresawiste, i 4e potanalite do gusha w nego "teatralni dejateli" imat neistowata potrebnost da se xwaljat pomeshdu si, sasto e naprawilo wpe4atlenie na mnosina.

Da poshelaem na spisanie "Teatar" da 4isti kato Xerkules s neumorno i wedro usilie awgiewite obori na teatralnite xramowe, kato ne satwarja o4i kakto pred perdeto w sobstwenite si sritelni organi, taka i pred fakta, 4e "4istotata" e mrasna kategorija w edin wse po-desinfekziran swjat s kiten supermarket w sredata, kadeto i xramowete kato pametnizi na kulturata slushat sa pokriw na njakoj butik ili bitpasar.

Ivan Stanev.

* * *

ГЕОРГИ ГОСПОДИНОВ, ДРАМАТУРГ:

В една периодика, където дълголетие като това на списание "Театър" е рядко срещано явление, какво друго да се пожелае освен енергия, издръжливост и добро зрение. Да не си губи театралния бинокъл. Да има око за новото, да е критично и добронамерено в едно. Честито!

* * *

НЕВЕНА МИТЕВА, РЕЖИСЬОР,
ДИРЕКТОР НА ДТ "РАЧО СТОЯНОВ" - ГАБРОВО

Честит юбилей на сп. "ТЕАТЪР"!

Тази годишнина е направо фантастична - навлизате в зряла възраст, която пожелаваме да трае вечно. Творческо безсмъртие, дръзновение и вкус към непреходното в театъра пожелава ДТ "Рачо Стоянов" - Габрово.

* * *

СЪНИ СЪНИНСКИ - РЕЖИСЬОР

Draga Keva

Izvini me za moeto nepostojnstvo! Ne e ot lipsa na otnoshenie, naprOtiv, mnogo obicham Teatura i imenno poradi tazi pricjina ne bih iskal da ostane teatraleno subitie v koeto da ne vzema uchstie , a kakto znasesh tova iziskva VREME!

ETO, TEZI DNI IMAM EDNA NOVINA KOJTO BIH ISKAL DA J SPODELJ zaedno sus teb i spisanieto.

RODI MI SE SIN.

CHuvstvoto koeto ispitah e sravnimo samo s prirodno " BEDSTVIE"

Tolkova moshno, che si DLUGEN da mu se podchinish.

V tazi vruzka :

Pogelavam na Spisanieto da bude provokativno sus svoite broeve i da privlicha vse poveche mladi hora kum kauzata na teatura. Neka vuzpitava horata da misljt i da znajt che teatura e nachin na mislene, ideologij za givot.

Budete vinagi mladi , vsichki Vie koito pravite teatyr.

Vash Sunny Suninsky

Regislor NO I SHTASTLIV TATKO

* * *

ИГОР МАРКОВСКИ, АКТЬОР:

От височината на всички списания "Театър", натрупани в ъгъла на нашето безвремие, се вижда онзи безкраен хоризонт, в който артистите са насядали около Създателя (Режисьор) и очакват чернобелите си спомени, за да ги оцветят с думите-бои. Една сълза ще направи тези спомени акварелни, а нечия въздишка ще стори мазга върху палитрата на онзи прах, който всички театрални работници не могат да изтрият от миглите си. И между две корици продължава да тупти сърцето ти, списание "Театър", за да те има и след нас дори! Честито!

* * *

ВИКТОР БОЙЧЕВ,
ДИРЕКТОР НА ДКТ-ПЛОВДИВ:

Уважаеми колеги от списание "Театър",
Честита шейсетгодишнина!

Шейсет години е прекрасна възраст, защото между страниците на списание "Театър" тупат сърцата на най-младите и на най-зрелите заедно - за един по-добър, по-искрен и човечен свят, в който всички сме актьори.

Нека да не се отървете от здраве и късмет, от много работа, която ние да ви създаваме в изобилие!

Вдигаме наздравица заедно с вас!

Празнувайте! - има защо!

Държавен куклен театър - Пловдив

* * *

МИМИ ИВАНОВА,
РАЗВИГОР ПОПОВ, МУЗИКАНТИ:

На нашето списание "Театър" благодарим за всичко, на което ни е научило. Желаем на всички в редакцията здравословен климат по случай 60-годишнината. Още дълго да съществуват, да пишат и да са все-така жизнени и истински !

* * *

ЕЛЕНА МИРЧОВСКА, АКТРИСА
И ТЕАТРАЛЕН ПЕДАГОГ - АТИНА, ГЪРЦИЯ:

Zdravei, milo spisanie Teatar,
60 godini ne vsi4ko be viatar ...J
Otraziava6 vazhodi I grehopadenia
I zatova - MOITE POZDRAVLENIA !
Eto podarak za rojdenia ti den-
svej natiurmord, narisuvan ot men.
Kazva se "Savkupnost ot flora".
Da ne go zaka4i6 v koridora!

Ne 4e se pravia na poetesa,
ami taka si draskam,...neise !
I ne 4e iskam da prili4am na Mavro,
ami tova si e moe pravo!...

Elena Mirtchofska

Г Л А С О В Е

ПРОФ. ЕЛКА КОНСТАНТИНОВА

Проф. Елка Константинова е бивш министър на културата по времето на началния преход от тоталитарно управление към демокрация у нас, изтъкнат литературен критик, дългогодишен преподавател в НАТФИЗ "Кр.Сарафов". Автор е на редица литературно-критически очерци,статии ,творчески портрети и др.

- Какво е отношението ви към сп."Театър" и оценявате ли факта, че то е намерило сили да оцелее в днешните трудни за културата ни времена?

- Високо оценявам усилията на редакторите и издателите на сп. "Театър", които с минимални и крайно несигурни финансови средства успяват да го спасят и да поддържат художественото му равнище. Списанието излиза вече шест десетилетия като специализирано издание за театър и драматургия и е илюстрирано със снимки от театрални постановки и роли на актьори, режисьори, автори...И продължава да се търси и да се чете от всички, които живеем с проблемите на театъра, който става все по-различен, по-разнообразен, все по-ангажиращ мислите и чувствата ни, все по-радостно изненадващ и загадъчно философско-психологически...

Театърът заема много съществена част от духовното ни битие и неизбежно засилва необходимостта ни да четем умни статии и отзиви за неговите превъплъщения и преображения. Достатъчно е само да си припомним какъв беше кукленият ни театър преди петнадесетина години и какъв е днес, когато привлича все повече зрители от различни възрасти и професии.

- Как гледате на бъдещето на сп. "Театър" и намирате ли, че в България има достатъчно лостове за финансиране на такива специализирани издания, които са губещи? Какво трябва да направи държавата, за да

могат те да съществуват? Какви нови норми на финансиране трябва да се потърсят?

- Не си представям бъдещето на нашата култура без списание "Театър", което трябва да бъде финансирано чрез намаляване на данъците на онези фирми и отделни граждани, които финансово подпомагат културата и образованието ; чрез европейските фондове, предназначени за наука, култура, изкуство...; чрез "Помощ за книгата" към Министерството на културата, чиито бюджетни средства непременно трябва значително да се увеличат - включително и с парите от разкриване на корупцията - например с крадените милиони и милиони от софийска топлофикация и т.н.

- Какви са вашите пожелания към сп. "Театър"?

- Да публикува повече сериозни, задълбочени статии и студии върху различните театрални съвременни естетики, върху промените в театралната метафорика. Например - върху новаторската естетика на Явор Гърдев, на Маргарита Младенова и театър "Сфумато" и върху различните видове куклен театър (за деца и за възрастни, за шоу-спектакли, за хумористично-сатирични спектакли, за фентъзи спектакли и т. н.). Пожелавам списанието да организира полемики и разговори върху последни явления и тенденции в българския и европейските театри.

БИНА ХАРАЛАМПИЕВА,
РЕЖИСЬОР, ДИРЕКТОР НА МГТ "ЗАД КАНАЛА":

Въпрос: Има ли място за списание “Театър” в днешния спорен, бездуховен свят?

- Театърът в последните години повече отвсякога разбира, че няма едно уютно и сигурно място в общественото пространство, в което говоренето за духовност е по-скоро шум (гълчава), отколкото ясен глас. Това е основателна причина да се отвоюва правото ни да говорим за театър, от чалга културата, заливаща ни отвсякъде. Последното нещо, което трябва да поставяме под съмнение е мястото на специализирано издание за театър. В него е нашата памет, дискусиите, мненията и почти единствената възможност да прочетем какво все пак става в световния театър. Считам, че трябва да сме изключително изобретателни всички ние, театралните хора, в търсенето на подкрепа за списание " Театър".

Въпрос: Какви са конкретните ви пожелания и пре-
поръки към юбиляра?

- Давам си сметка, че сега е моментът, когато трябва да се намерят начини - неочаквани и нестандартни, чрез които да се излезе от рамките на специализираната аудитория и да се спечелят читатели сред по-широката театрална публика. Това биха могли да бъдат фотосесии от репетиционен период на очаквани интересни заглавия, интервюта и мнения на обикновени зрители, специализирани изследвания на интереса на публиката към определени теми, автори и творци на театъра.

Мисля, че една по-широка дискусия на театрали, която списанието би могло да предизвика , може да даде много нови идеи, тъй като театралните хора са из между най-ярките, най-интересните и талантливите.

Скъпи колеги от списание "Театър", вярвайте в себе си, ние сме с вас.

КАТЯ ЗЕХИРЕВА - АКТРИСА

- Г-жо Зехирева, има ли нужда днес българският театър от сп. "Театър"?

- Разбира се, че българският театър се нуждае от свое списание. Това между впрочем се доказва и от шестдесетгодишната биография на сп. "Театър", устойчиво преодоляло сътресенията на времето. Но аз познавам и много хора, театралната публика, без която театърът всъщност не може да живее своя живот, които също се интересуват от тази добронамерена, оформена с вкус книжка. Тя ще им даде информация, новини, свързани с живота на театралното изкуство у нас и по света, ще ги запознае с портретите на театрални дейци от различни поколения, с най-младите, които сега навлизат и търсят своя творческа територия. И не на последно място в нея ще открият специализирани текстове, съдържащи задълбочен анализ на театрални факти и явления, които още веднъж ще ги накарат да повярват в сериозната мисия на театралното изкуство.

- Какви са пожеланията ви?

- Мога да си представя с колко трудности е свързано издаването на това на пръв поглед тяснопрофилира-

но списание. Едновременно с това вярвам, искам да вярвам, че на фона на шарената многотия и голотия по будки и сергии то е все по-необходимо - преди всичко, за да защити духовното начало у човека, защото носи прекрасното име ТЕАТЪР. Пожелавам сили и любов и на театъра, и на неговото списание, посветено на това толкова древно, съвременно и жизнено изкуство, весело и мъдро, което свързва живия човек на сцената с живия човек в залата в един общ дъх и пулс.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА - АКТРИСА

- Госпожо Масалитинова, как мислите, какво е мястото и значението на сп. "Театър" в съвременното ни културно пространство?

- Сп. "Театър" е едно добро печатно издание. То отразява значими театрални събития и личности в нашето културно пространство. Успях да проследя в течение на години всичко това, което излизаше в списанието. Навремето, когато се появи спектакълът "Театър, любов моя", а в Театър 199 малко по-рано и "Едит Пиаф за себе си" - тези две постановки бяха посрещнати възторжено. Искам да подчертая, че тогава сп. "Театър" беше единственото, което ги отрази. За "Едит Пиаф за себе си" една наша театроведка написа много хубава статия. По-късно излезе един прекрасен и много точен отзив за спектакъла "Театър, любов моя", който се игра цели десет театрални сезона. Тази постановка беше истинско театрално събитие! Но в интерес на истината само сп. "Театър" намери куража да го отрази на своите страници. Това издание винаги е отразявало и продължава да отразява интересни и стойностни явления в театралния ни живот. Но за съжаление то е недостатъчно рекламирано. А без реклама, както е известно, нищо не става. В тази връзка бих искала да споделя, че следя редовно руската телевизия. Там аз гледам често някои интересни, изчерпателни предавания за актьори, режисьори и други дейци, които имат отношение към театъра, живели отдавна и вероятно забравени от публиката. И трябва да подчертая, че благодарение на телевизията се напомня за тези хора, които са допринесли за театралната култура на Русия. В същото време у нас може би само сп. "Театър" пише за такива големи театрални личности, създали българския театър, като Кръстьо Сарафов, Владимир Трандафилов, Зорка Йорданова, Петя Герганова, Апостол Карамитев, Олга Кирчева, Стоян Бъчваров и др. За съжаление, това театрално издание излиза в сравнително малък тираж и е непознато на широката ни общественост. Напоследък усещам, че четящата публика се ориентира повече към жълтата преса и не се интересува особено от културния живот на България. В интерес на истината ние много рядко срещаме наистина стойностни телевизионни предавания, свързани с театъра. А би могло да се установи някакво сътрудничество между телевизията като най-предпочетената медия и едно такова издание като сп. "Театър", което популяризира по някакъв начин историята на нашата театрална култура. Младите хора в България, които работят в сферата на театъра и дори не са чували за такива големи театрали, за които говорих по-горе, не си дават сметка, че ако не бяха те нямаше въобще да има театър.

- Какво бихте пожелали на юбиляра?

- Занапред да осъществява и поддържа по-тясно сътрудничество с другите медии и особено с телевизията. Нека излъчваните телевизионни предавания, посветени на театъра, да бъдат в часове, когато повече хора гледат телевизия. Защото българската телевизия е единствената медия, която може да популяризира по-широко театралното изкуство. Иначе трябва да се задоволим главно с чалгата, латиноамериканските сериали и тъпите шоу програми ...

МАРИЯ ДИМАНОВА - СЦЕНОГРАФ

- Как виждате мястото и значението на сп. "Театър"?

- Дългогодишната традиция в издаването на сп. "Театър" би трябвало да го прави незаменимо, най-малко заради съхраняването на една национална културна история, заради факта, че е сериозен форум за театралните хроникьори, анализатори и критици. Мисля, че интересът към него е локализиран върху националната театрална общност и върху читатели, занимаващи се със сходни изкуства или с театрални интереси като публика. Именно това го прави специализирано издание, т.е. специално!

- Какви са според вас перспективите на сп. "Театър", имате ли някакви препоръки или пожелания ?

- Перспективите са да става (непременно) по-обемно, т. е. да включва повече материали и фотоси. Иска ми се да бъде по-луксозно (не непременно). Пожелавам му още да включва подробен раздел "информация" за всички нови театрални постановки в страната. В заключение, бих казала, че се надявам това списание да проявява занапред повишено внимание към театралните сценографи.

Проф. ИЛИЯ ДОБРЕВ - АКТЬОР

- Проф. Добрев, какво е гледището ви за ролята и мястото на сп. "Театър" в съвременния ни културен живот?

- За мен сп. "Театър" винаги е заемало особено важно и значимо място в създаването, формирането и реализирането ми като актьор през всичките тези години на красиво и мъчително "ходене по мъките" и втурване в магиите на това Велико чудо, на което съм се посветил - театъра...И не се преструвам, че сп. "Театър" през изминалия период, от неговото раждане до днес , винаги е отваряло широко врати за високо професионални мнения, касаещи успехите и неудачите на съвременния ни театър, откревало е прозореца към света извън нас, извън границите на традиционния и модерния театър. Разбира се, както всичко друго в съвременния ни културен живот списанието преживява своите финансови и пазарно-икономически гърчове, но какво да се прави?! Винаги съм казвал и знам, че големите , стойностните неща в Театъра трябва да преминават през своите необходими страдания.

- Какви пожелания бихте отправили към сп. "Театър" в годината на неговия 60-годишен юбилей?

- Да се опита още по-безкомпромисно и творчески загрижено да възстанови разкъсаните връзки между поколенията в Театъра. Не може всичко да започва от мен и от хората около мен, т. е. моите връстници . Той, Театърът, вече векове е жив и ако има в живота ни безсмъртие, тази участ и нему е отредена...Спокойно, млади хора, Апостолите в театъра не са малко, но не са и кой знае колко много... Пък един ден, може би и вие ще станете АПОСТОЛИ! Може би?! Кой знае!

НИКОЛАЙ УРУМОВ -АКТЬОР

- Какво е за вас като творец сп. "Театър"? Как виждате бъдещето на това печатно издание, оптимист ли сте в това отношение?

- Някога, в моето детство и юношество, там, на 520 км от София, в моето крайморско добружанско село Българево, единственият начин да се докосна до това, което се случва в театралния живот на България и по света, запален вече от мечтата да стана актьор, бяха сп. "Театър" и в."Народна култура". Хубаво беше, че в списанието се отразяваха всички премиери на всички столични и извънстолични театри. На страниците на това печатно издание можеше да се прочете аналитична, градивна, съзидателна или унищожителна критика, но в никакъв случай информативни репортажи. През 2001 г., когато снимахме филма "Хайка за вълци" в запустялото село Старо Стефаново, в което някога са живели повече от 2000 души, а в момента двадесетина старци, влизайки в читалищната библиотека, останах изумен от факта, че през 50-те, 60-те и 70-те г. на миналия век в библиотеката са били абонирани за сп. "Театър" и всички броеве все още бяха там. Ще ми се и сега, когато вляза в някоя селска библиотека или когато се спра пред който и да е РЕП или вестникарска сергия , да мога да видя сп. "Театър".И разгръщайки го да разбера какво се е поставило в Силистра, Кърджали, Видин и Смолян, без да е пропусната нито една премиера. Иска ми се да мога да прочета на страниците на сп. "Театър" същите аналитични, градивни и съзидателни критически материали, без да е пропуснат нито един град, без да е пропуснат нито един театър, без да е пропусната нито една театрална премиера.

ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВА

КРАТКИ страници
Месечен справочник за културните събития в СОФИЯ
За абонамент: тел.: 02/ 983 62 28; kratki@omega.bg

Проф. АНАСТАСИЯ САВИНОВА, НАТФИЗ "Кр. Сарафов":

Поклон пред сп."Театър", че не се скри, не си отиде от нас, не абдикира от своята духовна мисия през толкова дългите години на "прехода". Преход, в който главната редакторка събра артистичната му душица в шепичка, за да продължи да съществува, да ни осведомява, да ни обединява. Събра си то формата до "2 в 1", до "3 в 1", и все пак го имаше. За да го имаме и днес.

По какво се оценява един юбилей? По жизнеността на една кауза. Така, като погледнем какво ще видим? Ще видим как в най-тежките ни, бездуховни часове списанието водеше своята битка за подкрепа на тези, които не могат да съществуват без театър.

Да се отстоява една духовна кауза , когато са налице средства и условия за това е, меко казано, лесно. Но да се отстоява тя, когато духът на една нация страда, когато пред нея е проблем книгата ли да оцелее, сцената ли да оцелее, в битката за повече хляб, това вече е достойнство, ако не е пресилено - и героизъм.

И всичко това , без да се поддаде на евтиното изкушение да разголи красивите ни актриси или да рови лични интриги, в гонене на пазарна реализация. Изкушение, на което и телевизиите, и повечето вестници у нас не устояха. Именно затова издания като сп. "Театър" са нужни и важни за една нация. Това не са просто медии, това са издания с мисии.

Сп."Театър" продължава да бъде най-достъпното специализирано издание за театър у нас. То се оформи и като ерудит, и като информатор, и като колегиален поглед и ласка към съсловието. То се взира в съдбата и душата на ветераните, и в проходилката на дебютантите, съпровожда амбициите на преуспяващите, отдава заслуженото на залязващите. То е и трибуна за посягащите към науката творци, което е особено негово достойнство.

В годишнина като тази добрите думи не само са задължителни, те са знак на уважение към целия му редакционен кръг. И ние сме длъжни да им кажем тези свои думи на благодарност.

Неговите страници са нашата месечна доза театрален кислород, който вдишваме жадно в очакване на следващата.

И не искаме да си представим, че един ден ще бъдем лишени от него.

На многая лета, сп. "Театър"!

ГЛАСОВЕ ОТ ТУРЦИЯ

СП. "ТЕАТЪР" НА 60 ГОДИНИ, ТАКА ЛИ?

ИСМАИЛ Б. АГЛАГЮЛ,
режисьор, преводач, Анкара

Просто да не повярва човек! Та кога изминаха тези години? И как се отразиха върху страниците на списанието? И върху нас, които имахме щастието да бъдем негови читатели?

Помня... Беше някъде към края на 40-те на миналия век. Готвех се да стана артист. Бях в състава на Профсъюзния театър в Русе. За пръв път, съвсем случайно, в ръцете ми попадна един брой на сп. "Театър" - една нищо и никаква "книжчица"! Някой я разгръщаше лениво. Аз се заинтересувах, просто така...Но ме грабна веднага с любовта си към театъра.

В 1952 г. кандидатствах, но не успях да вляза в ДВТУ - тогава така се наричаше ВИТИЗ. На следващата година ме взеха трудовак. Имах щастието да попадна в средата на сатириците Енчо Багаров, Георги Парцалев, Саркиз Мухибях и др. В 1954 г. започнах редовно да вземам сп. "Театър", което струва ми се от 1953 година нататък започна да излиза редовно всеки месец като орган на Съюза на артистите в България. Давах рецитали на трудоваците, четях "Театър" и се готвех да кандидатствам в " академията". През 1955 г. издържах приемния изпит и влязох във ВИТИЗ "Кр. Сарафов"

в отдел "актьорско майсторство". Тук вече в продължение на пет години получавах сп. "Театър". От 1960 г. нататък станах редовен абонат на сп."Театър", който отразяваше пъстроцветния театрален живот в България и в света. Отначало като актьор, а после и като режисьор намирах много неща по страниците на списанието, за да задоволя своя интерес като театрал-професионалист. Имаше случаи, когато срещах и своето име в страниците му.

В 1971 г. се изселих в Турция, но (това не са думи, а действителност!) не се откъснах от "Театър". Брат ми ме беше абонирал за него и от време на време , посредством туристите, ми изпращаше насъбралите се през това време броеве. В щафетата по изпращането на списанието се включи и моят пръв приятел и духовен брат актьорът Божидар Манев, който и в най-трудните години във взаимоотношенията на двете държави намираше начин да ме снабди със сп. "Театър". Това продължава и днес, макар че условията се промениха. Предполагам, че ще продължи дотогава, докато сме живи и двамата. А после...все ще се намери някой, който да се възползва от моята и от неговата колекция.

В продължение на 27 години не бях идвал в България. За пръв път я посетих през 1997 г. В Русе се запознах с драматурга г-н Крум Гергицов, който за пръв път по страниците на сп."Театър" се опита да запознае читателите с Турския театър, в лицето на гостуващия (пак за пръв път в историята и на двете страни) театрален състав , който представи "Камион" от М. Байдур.

При второто ми идване през 1998 г. се запознах с уважаемата г-жа Кева Апостолова, която по-късно дойде в Турция и на място видя всичко и - за пръв път ! - отдели много светли страници от списанието, за да отрази това, на което бе станала свидетелка (годината е 2003). И смея да твърдя, че това бе невиждан дотогава принос за добросъседството и взаимоотношенията между Турция и България. И смело може да се каже, че изкуството, както винаги, бе изпреварило дипломацията. Хвала на вас, г-жо Кева Апостолова! И, дерзайте. А ти, мили приятелю "Театър", никак не се страхувай и не се безпокой, че докато си под грижите на г-жа Апостолова, някой ще посмее да те "пенсионира", защото си на 60 години!

ЧЕСТИТА ЗРЕЛОСТ, СКЪПО СПИСАНИЕ

Д-р ХЮСЕИН МЕВСИМ,

университетски преподавател, преводач, Анкара

Не мога да се похваля, че съм крачил винаги под ръка с тебе по дългия ти път! Но поне през последните десетина години ти си изворът, от който черпя най-разнообразна информация, и следователно - изграждам си представа за театралния живот в България; трибуната, която ми предоставя възможност да споделя скромните си мисли и вълнения по различни въпроси; мостът, даже протегнатата ръка между близко-далечните балкански сцени; архивът, в който откривам последните и най-точни варианти на пиесите; източникът, на който се позовавам в своите текстове...

Какво повече от това може да се пожелае от едно Списание?

Освен с дълбок поклон да се изрази признателност за благородната му мисия!

За още много 60-годишнини, скъпо Списание!

Р А К У Р С И

а в т о р и

РАДА МОСКОВА:

"Поздравявам сп. "Театър" с 60-годишнината му, заради героичните му усилия, с които (както всички културни издания) се осъществява все още издаването му. Доколкото съм го следила го свързвам с официалната политика в областта на театъра в онези времена. В него, разбира се, се промъкваха и качествени анализи, лични мнения, портрети на актьори, информация за репертоара на театрите. В този смисъл то въпреки, а и поради манипулативните си практики, представлява ценен летопис на българския театър за цели 60 години.Тази почетна възраст заслужава уважение. Честит юбилей!"

ЯНА ДОБРЕВА:

"Списание "Театър" е жизнено необходимо. Ако след 100 години се опитат да разберат какво се е случвало в българския театър и кои сме ние, правещите театър днес, най-вероятно ще открият само списание "Театър". Затова желая здраве и издръжливост, силна воля за оцеляване, всеобхватност на погледа и присъщата му честност на оценките!"

ПЛАМЕН ДОЙНОВ:

"През своите 60 години сп. "Театър" е преживяло толкова много, колкото целият български театър. Затова списанието не само отразява случващото се в театъра, но то е и самият театър. Свързано е с възшествията и премеждията както на сценичния живот, така и на невидимите взаимоотношения между власт, театрали и публика. За мен най-ценната черта на списание "Театър", преживяла години досега, е интересът му към новата българска драматургия, защото именно списанието е едно от най-важните места, в които днес могат да бъдат прочетени нови текстове.

Списанието остава незаменим мост между работната маса на автора и театралната сцена.Нека повече хора укрепват този мост!"

д и р е к т о р и

ДОРОТЕЯ ТОНЧЕВА, Театър "София":

"Поздравявам най-сърдечно връстника си списание "Театър" с неговата 60 - годишнина!

Какво не ни минаваше през главите за тези 60 години, какви глупости не изрекохме, в какви лъжи не се клехме....Нямаше как - отразявахме епохата. Е, имаше и хубави неща. Единствен театърът казваше на глас и очи в очи истината.

Сп. "Театър" е летописецът на театралната ни епопея, отражение на сенките, бродещи по сцените. По него поколенията ще съдят какво е било. Летописецо, наздраве!"

ВЕНЦИСЛАВ КИСЬОВ, НДТ "Сълза и смях":

"Ние със списанието сме връстници и затова - честит юбилей!

Нещото, което е започнало още преди хората да могат да общуват с ясно определена реч, е театърът. Това изкуство е доказало, че е вечно и тази негова вечност ни задължава да бъдем с отворени рецептори, за да можем да се приобщим към написаното от авторите слово. Сп. "Театър" се опитва да прави всичко това. Дай Боже, да съществува още дълго време, за да можем и ние, театралите и широката публика, да имаме повече информация!"

ВЛАДИМИР ЛЮЦКАНОВ,
Младежки театър "Николай Бинев":

"Да сте живи и здрави! Младежкият театър винаги ще подкрепя всяко начинание, свързано с пропагандирането на българската култура и ще помага в тази насока и през следващите 60 години!"

КИРЯКОС АРГИРОПУЛОС,
Столичен куклен театър:

" Шестдесетгодишният Столичен куклен театър поздравява шестдесетгодишното списание "Театър" и му пожелава да е все така близо до българските театри - драматични и куклени!

с ц е н о г р а ф

НЕВЕНА КАВАЛДЖИЕВА:

"Това списание има много голяма стойност за българската култура. И тъй като театърът ни е лишен от специализирана литература и писания, то трябва да бъде поощрявано и да има възможност да се развива. Използвам възможността да поздравя екипа на списанието за устойчивостта и благородната кауза и му пожелавам дълъг живот, защото това е важно за всички, които правим театър."

х о р е о г р а ф

МИЛА ИСКРЕНОВА:

"В последно време на страниците му се обръща все по-голямо внимание на танцовото изкуство. Адмирирам това начинание."

ч и т а т е л

ЛЮБКА ГЕОРГИЕВА, икономист:

“Обичам театъра и списанието ми помага да вникна по-дълбоко в проблемите и успехите на това изкуство, да обогатя представата си за него.

Бъдете все така млади по дух, находчиви и оригинални в мисленето.

На добър час!”

п л а с т и к а

Семейство проф. ЯНБАСТИЕВИ:

“Пожелаваме сп. "Театър" да върви винаги редом със своя по-голям брат - театъра и да бъде като него жив, с младо сърце и вдъхновена душа, с много съмишленици и почитатели. На многая лета!”

а к т ь о р и

ЙОСИФ СЪРЧАДЖИЕВ:

"С удоволствие бих чел списанието, но от известно време не съм в прекрасно здравословно състояние. Сигурно ще мога да го чета след една година. Мога само да пожелая здраве на всички български театрални дейци, защото това е най-важното!"

ИЛКА ЗАФИРОВА:

"Харесвам списанието, макар че напоследък не ми остава много свободно време да го чета. Иска ми се от страниците му да научавам повече за театрите по света, да чета анализи и на чужди специалисти за онези спектакли, които тук в България не можем да видим. "

ДОМНА ГАНЕВА:

"Това е най-старото списание за театър и много ми се иска в него вече да се правят критики за конкретни спектакли. Нека има и малко разбор, и критични материали за актьори, разбира се, и похвали. Иска ми се списанието да е по-популярно, в него да няма толкова теория, да бъде практично и да може хората да се ориентират за театралния живот в страната - къде да ходят на театър. Нека има и сведения за чуждестранни спектакли и актьори!"

Проф. ВАСИЛ ДИМИТРОВ:

"Пожелавам на изданието да се движи, да се променя, иначе ще отиде в музея. То и сега го прави, променя се - за да е живо. Няма готови формули, които да осигуряват трайния интерес на театралите и любителите. Но свежата кръв на новите автори, на новите проблеми няма как да не осигури следващия юбилей."

АНИ БАКАЛОВА:

"Шейсет години е прекрасна възраст. Шейсетгодишни са едни от най-интересните творци в българския театър. Нека списание "Театър" да продължава да отстоява постиженията на всички поколения творци в българския театър още дълги години!"

ВАНЧА ДОЙЧЕВА:

"Шейсет години са солидна възраст, която предполага опит и рутина. Но когато те се съчетаят със свежест на списването, разнообразие от теми, анализи, обобщения и задълбоченост в поднасянето на авторовите материали, годините не натежават. Уверено и ненатрапчиво списание "Театър" винаги е заемало своето достойно място сред изданията за култура. През годините главните редактори на списанието са проявявали находчивост, воля и упоритост, за да отстояват позициите и правото на това издание да съществува и да бъде ценено от културната ни общественост.

Нека все повече се роят младите почитатели на списанието! Младостта и обновлението, основани на добрите традиции, дават нов живот и сила на театъра ни, който така много обичаме.

А списание "Театър" е ценителят, приятелят на добрия театър.

На добър час и през следващите десетилетия!"

МАРИН ЯНЕВ:

"Списание "Театър" съпътства развитието на българския театър. Започвайки развитието си като тясно специализирано издание, то е едно от многобройните списания в нашата културна история. Има нещо абсурдно в това, че сме свидетели на едно почти природно бедствие - отвсякъде ни залива информация по линия на най-различни поводи и ние не знаем как да се опазим от това количество. Но хубаво е, че все още го има сп. "Театър", за да могат театралните дейци да се усещат един до друг, заедно. Тук не можем да не споменем и личната заслуга на главната му редакторка, която от години отстоява съществуването му.

Иска ми се списанието да е по-добро по отношение на външния си вид (не че са ни нужни издания от типа на "Плейбой"), а също и да четем анализи на театроведи и критици, а не на журналисти. Липсата на професионална театрална критика е пагубна за актьорската професия. Нашата общественост трябва да положи усилия, за да може списанието да се стабилизира финансово."

МАРИЯ КАВАРДЖИКОВА:

"Смятам,че това е единственото българско списание за театър, което му прави чест. Защото в българския театър има прекрасни неща, които трябва да бъдат популяризирани - представления, театрални дейци и пр. Харесвам го, защото намирам в него това, което ме ин-

тересува - портрети на колеги, мнения, статии, оценки.

Дай Боже, да го има още дълго време!"

МАРИЯ СТАТУЛОВА:

"Нека има повече български списания и нека пишат за българските артисти, защото иначе за нас пишат само глупости. Иска ми се списанието да се интересува повече от творчеството ни, а не да има жълта преса. В този смисъл е важно да се пише за нас, а не за фолк звездите. И нека пресата се отнася с по-голяма любов към актьорите!"

БОЙКА ВЕЛКОВА:

"Харесва ми, че го има. Пожелавам дълъг живот и повече смелост!"

РЕНИ ВРАНГОВА:

"Радвам се, че в България има такова списание. Разбира се, иска ми се то да е още по-хубаво и да не е единствено. В Русия например има много такива списания. Иска ми се то да бъде модерно, да се харесва не само от хората,които се занимават с театър, но и от широката публика."

СНЕЖИНА ПЕТРОВА:

"Нека има повече информация за онова, което става по европейските сцени - и визуална, и като текст! Благодаря за всичко останало!"

ДИАНА ДОБРЕВА:

"Едно от малкото издания, които през годините отстояха на комерсиалното цунами, което ни заля. Браво! Честит юбилей! Желая от цялото си сърце сили и хъс !"

ГЕРГАНА КОФАРДЖИЕВА:

"Бях още студентка във ВИТИЗ, когато с нетърпение очаквахме появата на всяка нова книжка на списание "Театър". Това бе винаги един нов импулс, информация, която обогатява, предизвиква, провокира; богатство от идеи, интервюта, рецензии; непременно се появяваше нова българска пиеса - понякога и преводна. Какви интересни творчески портрети, написани с обич, оригиналност, вдъхновение!

Списанието беше създадено от личности с богата литературна и театрална култура, с аналитична мисъл,образен език. Повечето от тях бяха любими наши преподаватели от Академията като проф. Любомир Тенев, проф.Пенчо Пенев, проф.Д.Б.Митов - с висок критерий и вкус.

По-късно, когато бе открита специалността "Театрознание" се появи младата театроведческа генерация - талантлива, начетена, дръзка, с нова сетивност, с остро чувство за съвременност.

Списанието печелеше не само симпатиите на професионалистите, но и на голяма част от публиката, която се редеше на километрични опашки пред касите на театрите.

Имаше пречки, заблуди, съмнения, но "Театър" растеше заедно с живота и ако театърът е част от съдбата на хората,от техните съмнения, тревоги, разочарования, пристрастия, духовни усилия, сълзи и радости - списание "Театър" също се превърна в част от тази съдба - остана вярно на историята, духа и копнежите на народа ни. Остана вярно и в дни на подем, на високи постижения, но и в дни на объркаността - не падна. Излизаше с по две книжки на шест месеца,но устоя.

За неговите 60 години му пожелавам и в зрелостта да остане младо, с нови идеи, мечти, въжделения! Да бди с вдъхновение и грижа над обновяващия се български театър в страстна битка с пошлото, фалшивото, псевдоистината, цинизма в изкуството и в живота! Да воюва за все по-чист български език и все по-дълбоко проникване в необхватността на човешкия дух! На добър час!"

СНЕЖИНА ЧЕЛЕБИЕВА,
Женева - Швейцария:

"Човек добива представа докъде е стигнало театралното изкуство и в какви насоки се развива.

Мисля, че то трябва да се отвори повече - да пише за хора, които са милеели за театралното изкуство. В съвременния свят театърът може и да е заменен от киното (т.е., да не е толкова популярен, колкото киното). Но ако няма актьори и театър, не би могло да има и списание за театър.

На страниците се пише за изявите на актьорите - а това е много важно за самите актьори, защото изкуството ни е преходно. Изданието е документ за онова, което се случва в българския театър. И като документ за живота на театралното изкуство то остава, защото написаното слово не е мимолетно като изкуството на сцената. То е мост към бъдните поколения.

У нас, в България, сп."Театър" отразява облика на родния театър."

ЛОРА КРЕМЕН, Франция:

" Сп. "Театър" е традиция. То съхранява паметта за актьорските успехи и е връзката между поколенията. Целувам всички български артисти и им пожелавам здраве и големи успехи!"

ГЕОРГИ Г. ГЕОРГИЕВ,
актьор, почитател, съпруг:

"Много често с Кева сме в кварталната кръчма "Урожай", защото у дома хладилникът и тенджерите са празни. По всичко това ще познаете, че се подготвя поредният брой на сп."Театър". То е член на семейството ни. Живеем с него насън и наяве, настанило се е в мислите и библиотечните шкафове. Домът ни е пълен със снимки на артисти, книги за театър, със спомени за

театър. Отровени сме, неизлечимо болни сме от театър. "Войната" на Кева, за да го има сп. "Театър", е всекидневна. Да бъде здрава и силна, за да побеждава. Нека внучетата ни Кристиян и Джери четат сп. "Театър" и след още 60 години.

Пожелавам дълголетие!”

театроведи

КРАСИМИРА ВАСИЛЕВА:

"Аз вече принадлежа към по-зрялото поколение, но си спомням, че навремето списание "Театър" бе много реномиран орган, който се четеше от цялото съсловие. Последователно и методично то отразяваше живота на всички театри в страната.

Сред демократичните промени по чисто финансови съображения списанието започна да излиза по-рядко. Сега изданието е по-различно. Материалите са по-популярни, с по-злободневен характер. Не мисля, че това е лошо.

Важно е обсегът на "Театър" да е по-широк. Иска ми се списанието да отразява по-широко цялостния театрален живот у нас. Желая дълъг живот на "Театър" и да е все така на висота!"

ДОРА МОНОВА:

" Между триумфа и провалите на българския театър (кой може да каже, че не са били?) списанието извървя дълъг път. Творците ще останат, ще ги има, благодарение на него. Въпреки мимолетността на сценичното изкуство. Това не е просто пътят, а мисията на списание "Театър".”

НАТАША КОЛЕВСКА:

"Списанието се захранва от театъра, но едновременно с това и пише неговата история. Пожелавам да остане на висотата на театъра и на историята му!"

режисьори

Проф. КРИКОР АЗАРЯН:

"Честит юбилей!

Бедни, но честни, Европа ни очаква!"

Проф. КРАСИМИР СПАСОВ:

"И човешки, и професионално съм развълнуван, че списание "Театър" е на толкова години. Желая му още дълги години да бъде интересно в този не толкова интересен пейзаж на българския театър. Нека ни зарежда със смислена и задълбочена информация!"

БОЙКО ИЛИЕВ:

"Много е важно списанието да го има. Напоследък все по-малко са изданията, които се занимават с театър. Би било по-добре, ако излиза по-често. Честит юбилей!"

МАРИУС КУРКИНСКИ:

"Най-важното е да има добър професионален театър, защото едното без другото не може. Нека в списанието, а и в критиката, има повече обективност и по-малко лични пристрастия. Ако трябва да бъда честен, специално към пристрастията имам много претенции. Критиката трябва да бъде по-обективна и в този дух младите критици трябва да бъдат възпитавани."

НИКОЛАЙ ЛАМБРЕВ:

"Желая много светлина на списващите това списание, с вярата, че тяхната обич към нашия театър е обич, която дири път към духовността. Вярвам че сп. "Театър" е наистина път към душата на истинския българин."

Проф.НАДЕЖДА СЕЙКОВА:

"Списание "Театър" за мен е отворен прозорец към театралния живот у нас и по света. С промените, които настъпиха у нас, то стана по-друго, в него могат да бъдат прочетени материали за театралния живот не само у нас, но и по света. Изключително много ценя тематичните издания на списанието - онези броеве, които изцяло са посветени на дадена тема или творец. Много са любопитни интервютата и портретите на нашите български творци - това дава широка представа на публиката за даден творец. Има и интересни статии в областта на теорията на театъра. Те дават възможност да се разширят познанията в областта на театралната култура.

Благодаря на списанието и му желая успех и дълъг живот!"

Проф. СЛАВЧО МАЛЕНОВ:

"Честит юбилей!

Много ми се иска на страниците на списание "Театър" да има по-често отворени критики за културните събития в нашето ежедневие. Мисля, че куклениият театър е все още малко забелязван. А е хубаво да се говори за куклен театър, не само да се хвалят отделни постановки, но и да се отразяват тенденциите. Ние нямаме друг орган, който да отразява театралните събития, а трябва да се ориентираме и по онова, което се случва в другите страни.

Благодаря за всичко, което се прави, но по отношение на куклениия театър може да се желае още".

Проф.ЗДРАВКО МИТКОВ:

"Трудно е да се даде обобщение на един 60-годишен живот - за добро или за зло аз не познавам списанието от началото на неговото излизане. През последните 15-17 години изданието преживя доста промени. Мисля, че то трябва да дава широк поглед върху всички проце-

си в театъра. Все още може да се желае много по отношение на материалите в него - те може да са по-задълбочени, по-проникновени.

Доста неща в списанието ме карат все още да бъда скептичен. Събитията могат да бъдат отразявани по-крайно и по - смело. Професионалният дизайн на списанието също може да бъде по-добър - да е по-лъскаво и да звучи по-убедително. Желая всички тези неща да се случат!"

ИВОН ДИМИТРОВА

ТОЙ СЪХРАНЯВА 600 СПИСАНИЯ "ТЕАТЪР

ИНЖ. НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ ЗА ЧАСТНАТА СИ КОЛЕКЦИЯ

Макар че моята професия е далеч от театъра, аз обожавам това изкуство. Интересът ми е още от ученическите години. Много представления съм гледал, водил съм целия клас на театър, редовно съм организирал колективни посещения в Народния, в Трудов фронт...Бях вече ученик в гимназията , когато за първи път видях сп. "Театър. Това беше през 1954 година. Всъщност оттогава го купувам и следя. Не съм правил сметка за колекция, аз просто го купувах, за да го чета . Имаше броеве, които като не ги намеря на друго място, идвах в редакцията да ги взема. Смятам, че имам над 600 екземпляра - това са петдесет пълни годишнини. Съхранявам ги вкъщи в две препълнени библиотеки. Имам също около 3000 броя програми на театри, а също и на гостуващите чуждестранни трупи. Всичко пазя.

Никога не съм мечтал да бъда актьор. Имах желание да завърша театрознание, но по мое време десетина години не се приемаше в тая специалност.

За списанията търся начин да ги дам на някои, които ще имат нужда от тях. Предлагах ги на Народния театър, но засега ми отказват, нямали пари. Аз съм купувал списанията и като ученик, и като студент, и като войник. Не знам каква ще бъде съдбата на тази ценна колекция.

Гледам много театър и наскоро ми направи добро впечатление постановката на "Вуйчо Ваньо" в Младежкия театър с реж. Ст. Мавродиев. Интересно е и представлението "Красиви тела" на Вл. Люцканов в "Сълза и смях". Аз много харесвах старото поколение режисьори - Филип Филипов, Кръстьо Мирски, Николай Масалитинов, Николай Люцканов, сега Александър Морфов е интересен, Бойко Богданов също.

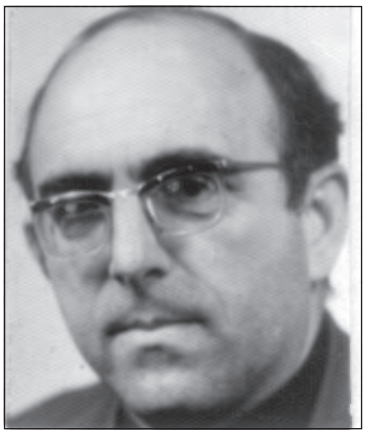

Любимите ми актьори са много. Имал съм възможност да гледам почти цялото поколение , което за съжаление си отиде - Константин Кисимов, Зорка Йорданова, Петя Герганова. В Младежкия театър имаше богата актьорска палитра и правеха театъра на много високо равнище. Да не говорим пък за Военния театър, който имаше много силен актьорски състав.

По-рано в списанието се публикуваха много материали за актьори по случай техни годишнини. Имам чувството, че за тях сега се пише по-малко. Списанието беше по-богато и във всеки брой се отпечатваха и пиеси, някои от които бяха хубави. То успя да се запази и да носи радост на читателите, защото много други от този род издания вече ги няма. Това че го запазихте е много важно за публиката.

Ще продължавам да се интересувам от сп. "Театър". То е единственото, от което се интересувам. Знам, че готвите *Летопис на сп. "Театър"* и ползвахте част от моята колекция. Напоследък излязоха няколко театрални летописа като тези на Народния и особено на Младежкия театър, където открих пропуски. Трябва да внимавате, защото това остава. Докато мога ще гледам театър и ще чета сп."Театър".

ТЕАТЪР

АВТОГРАФ

Татяна Лолова

Щастлива съм, когато съм на сцената!

Т. Лолова

22 октомври 1995 г.

АВТОГРАФ

Коста Цонев

Колеги, не унивайте!

13 I 1994

АВТОГРАФ

Димитър Гочев

На сп. Театър лично рубаш!

7.12.92 Гочев

АВТОГРАФ

Валери Петров

Със поздрав ком четците на "Театър", любители на родната ни сцена, разбирасе, когато не е вятър, а радост, всяка вечер подновена

От сърце

2.11.92

6estdeset godini sp.teatar
KIRILIZA..ЛАТИНИЦА..

* * *

САТИРИЧЕН ТЕАТЪР "АЛ. КОНСТАНТИНОВ"
ПАВЕЛ ВАСЕВ, ДИРЕКТОР:

Скъпи приятели,

Приемете дълбок поклон от нас - Сатиричния театър!

Благодарим ви за всичките тези 60 години, в които списание "Театър" активно отразяваше случващото се по родните сцени, представяше най-новите тенденции в световния театър, радваше ни с интересни теоретични трудове и ни беше така полезно с публикуването на едни от най-добрите образци в съвременната драматургия.

Вярваме, че дълги години напред редовно ще четем новите броеве на списанието!

С пожелание за здраве и творческо дръзновение - Сатиричен театър "Ал. Константинов - театърът, който е само с 10 години по-млад от списание "Театър".

* * *

МАРТИН МИТОВ, ШЕФ НА SLOVOTO:

Честит рожден ден! Плодотворна работа и все повече успехи и през следващите 60 години! Поздрави!

* * *

СВЕТЛАНА УРУМОВА, СЦЕНОГРАФ;
ГЕОРГИ КАЙЦАНОВ, РЕЖИСЬОР:

Честита 60-годишнина!

Да пребъде списание "ТЕАТЪР" - единственият свидетел и летописец на нашето мимолетно изкуство!...

Старо правило е, че наблюдението променя наблюдавания обект... Дано!..

* * *

СИЛВИЯ ЛУЛЧЕВА, АКТРИСА:

Скъпи приятелю, наричаш се Театър, а нямаш афиш, представления, костюми, декори, актьори....за това ти пожелавам неща, които всеки уважаващ себе си театър би искал да може.

Не се задоволявай с постигнатото, търси нови читатели, не се страхувай да казваш истината, да изискваш, да търсиш. Изпреварвай събитията, налагай нови тенденции, обективно подкрепяй съвременни търсения. И помни, пази, разказвай за това, което е било, за тези, които си мислим, че никога няма да забравим, а се оказва, че нямаме време дори за миг да помълчим пред черно-бялата им снимка на служебния вход на театъра. За да не се окаже, че животът им протекъл между двете дати, е наистина само тире.

* * *

БОГДАНА КОСТУРКОВА - ТЕАТРОВЕД:

На списание "Театър" пожелавам да вижда с очите на младите и вдъхновените, да чува гласа на знаещите и можещите, да продължава да излиза още много години с истината за българския театър - добър или не, в движение или застой, да бъде истински театрален атлас - за нас, днес и тук и за бъдещите хора, които прекрачат дверите на театралното пространство.Честит празник!

* * *

ЦВЕТА МАРИНОВА, СЦЕНОГРАФ:

За 60-годишнината на сп. "Театър" пожелавам да се бори за съхраняване паметта на българския театър, да продължава да отразява днешния ден и да обича творците на театралното изкуство, защото то е от малкото останали територии , където има поле за тяхна изява .

* * *

ПЕНКА МОМЧИЛОВА, БТА:

Честит юбилей! 60 години не стигат!

Поздрави и най-добри пожелания!

* * *

Доц. д-р ЕМИЛ МИТРОПОЛИТСКИ:

Дълбок поклон пред всички, които създадоха и продължават да създават, въпреки всичко, нашето списание "Театър"! С уважение и признателност!

* * *

ASEN TERZIEV, teatroved:

Pojelavam na spisanie "Teatyr" da se dviji uvereno napred. Da byde miasto, v koeto da se vijdat razlichnite lica na syvremennata scena! Chestit rojden den!

КОЛЕГИ, РАБОТИЛИ В СП. "ТЕАТЪР":

КИРИЛ КОСТОВ, ТЕАТРОВЕД, ЗАМ.-ГЛ. РЕДАКТОР НА СП. "ТЕАТЪР":

Това бе школа...

Шейсет години е възраст на зрелостта. Списание "Театър" отдавна доказа своята зрелост и всестранна обвързаност с процесите на националния ни театър, развиваше се и укрепваше заедно с неговия разцвет. Всички, които малко или повече сме участвали в този процес, изпитваме разбираемо удовлетворение.

Негово голямо достойнство е отвореността към живата театрална практика. Бъдещите летописци на родното ни театрално изкуство ще открият на страниците му богатата дейност на поколения творци, творили в драматичните и куклените театри във всяко кътче на България, проявите на телевизионния театър, цирковото изкуство, естрадата, най-интересните творби на родната и чуждата драматургия, картината на световния театър.

Списание "Театър" не регистрира събитията, то участва активно в творческите процеси, давайки широка трибуна на театрални критици от всички поколения.

Честит юбилей на редакционните работници и на всички сътрудници! Благодарение на общите усилия на всички тях сп. "Театър" се радва на заслужен авторитет и любов сред специалисти и широк кръг ценители на театралното изкуство.

МАЙЯ БАСМАДЖИЕВА, РЕДАКТОР, ЗАМ.- ГЛ. РЕДАКТОР :

Мисията на списание "Театър" беше и е художествената скала, през която премина за тези 60 години българското сценично изкуство. Имаше върхове, имаше катаклизми в ценностната система, но изданието оцеля и продължи да е единственият стожер на театралната ни култура. Макар и загърбено в новия век от държавните институции, то не отвърна поглед от нашата критика, която се явява и коректив, и анализатор, и интерпретатор, и стимул за реалното творчество. Сменяха се, разбира се, гледните точки, трансформираха се жанровите характеристики, ала винаги почеркът на авторите се движеше на границата между традициите и модернизма. В дългата история на списанието, театърът никога не е бил самоцел, а начин да се даде отговор на същностните проблеми, да се води полемика и редом с това, да се осмислят безграничните духовни пространства. Защото театърът, както и животът, е вечен, тъй като е най-нагледната проверка на битието и човешките нрави. Тяхно отражение, тяхна възхвала и тяхна присъда. Защото театърът, както и животът, е надежда. И не на последно място - своеобразна магия. Не случайно театърът се намира в непрестанно състезание с живота. Състезанието е рисковано, понеже изкуството на сцената е преди всичко познание - не копие на действителността, а именно познание. И най-вече Път - демонстрация на енергията, на невидимата пророческа сила, на светлината. Иска ми се да вярвам, че такава ще бъде и съдбата на списание "Театър".

ВЕСЕЛА ФИЛИПОВА, РЕДАКТОР:

СПОМЕН В СЕГАШНО ВРЕМЕ

Сп. "Театър" е първото ми работно място. По аналогия с първата любов то винаги ще остане за мен Първото работно място. Със специален статут. И не само защото е началото на трудовия ми стаж, а и защото то е Специално списание.

Когато постъпих, едва ли осъзнавах напълно, че в него се съдържа не само част от дългогодишния труд на редица големи имена на българския театър от историята и съвремието ни - Д.Б. Митов и пр., а преди всичко в списанието се е запазила частица от духа на тези творци на сцената. Е, сега го осъзнавам. На годишнина като на годишнина.

Има хора, на които дължа много. Те са мои колеги от списанието. Преди всичко на Юлиан Вучков и на Кирил Костов. С колегите си се бяхме сработили. Прекрасно сме работили с Орлин Стефанов, Снежина Запрянова,

Корнелия Дарева, Елена Христова, Никола Вандов, Явор Койнаков, Румяна Милева, Кева Апостолова, Иван Икономов, Нина Чавдарова, Красимир Гюлчев, Антоанета Тотева, Надя Петрова... В един период заедно работехме със съпруга ми Ивайло Михайлов. И така, 12 г. , през които се чувствах потопена в процеса на българския театър. Чувствах се съпричастна на появата, развитието и разцвета на много театрални дарования. 12 изключителни години, с много светлина, с великолепни изживявания, свързани със знакови постановки - наши и на гостуващи трупи. И да е имало някои трудности, остава празникът от съприкосновението със сценичното изкуство. Тогава, за тези 12 г., гледах Жан-Луи Баро и Мадлен Рено, Тадеуш Лумницки, Владимир Висоцки, Галина Волчек, Марсел Марсо...

Уникалното беше възможността, докато работех в сп. "Театър", да се срещна с изтъкнати творци не само на нашата сцена, а със световноизвестни имена от Русия, Полша, Унгария, Чехия.

Първото си интервю направих с невероятния български актьор Николай Бинев, който ми пожела: "Дано да съм ти кадемлия!". И понеже обожавам интервюто като жанр, след това през годините разговарях с голям интерес с мнозина интересни наши и чужди творци - с Маргарита Дупаринова, Коста Цонев, Виолета Бахчеванова, Васил Стойчев, Емилия Радева, Цветана Манева, Константин Цанев, Мария Каварджикова, Борис Луканов... И Роберт Стуруа, Олег Ефремов, Анатолий Ефрос, Андрей Мягков... Може да се завиди на такива интересни срещи. Пазя ги у себе си.

Имахме едни театрални разговори в изданието. При тях се говореше за театъра ни като процес, за явленията, за много същностни неща. Сега оценявам, че в тези срещи е имало дълбочина в търсенето на тенденциите, в оценките им, в очертаването на най-важното на театралния изказ, в търсенето на истината. Хубаво беше.

Списанието имаше своя атмосфера. За едни чудесна, за други - не знам. Но то привличаше най-невероятни автори и хора, привързани към театъра. Струва ми се, че нито един български творец не беше останал встрани от него тогава. По един или друг начин. На страниците се пишеше и за Народния театър "Иван Вазов", и за всеотдайните посветени на сцената хора от най-далечните кътчета на България. И в това беше интересното, тази мозайка от почерци, стилове, лица, картини...

Работехме всеки брой с любов.

Не толкова заради отдалечеността във времето, а навярно и заради "чалгизацията" на сегашната култура ми се струва, че тогава може и да е било трудно да кажеш точно какво мислиш, но даровитите хора го казваха. И то в творчеството си.

Казват го и сега.

Честит празник, сп. "Театър"!

ИВАЙЛО МИХАЙЛОВ, РЕДАКТОР:

Нещо лично

Много хубаво е, когато започваш нещо. Още по-красиво, когато го продължаваш.

Не знам какво съм започнал, и какво продължил с постъпването си в списанието през 1980. И до днес не зная има ли значение, че детето е отглеждано на балкона на театъра по време на безкрайните репетиции. Не мога да определя и процентите на първите седем години. Но знам едно - станах професионалист в списанието.

Любов към Театъра

Безкрайни пътувания през Видин, Русе, Силистра, Варна, Бургас, Кърджали, Смолян, Кюстендил, Димитровград, Хасково, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Плевен, Враца, Шумен, Разград и къде ли не. Научих се да уважавам труда на хората. И да ги обичам. Казват, че съм се бил научил да пиша - сигурно е така.

Европа и светът

Списание "Театър" вече беше в Европа - през 1980, 1981, 1982...

Издавахме чуждоезични броеве, които и до днес пазя като библиографско бижу. Знаехме къде и какво се случва. И защо. И другите можеха да узнаят нещичко за нас. От страниците на НАШЕТО списание.

Многообразието и мисленето

Кой ли не пишеше в списанието? За кого и какво ли не пишехме?

Оценките бяха внимателни, но изискването за анализ правеше всички материали на страниците му безценни. Само оттам можем да се информираме и до днес за театрални имена и събития в движение. Да разберем как е изглеждала дадена постановка, театрално събитие, как е мислела някоя личност.

Редакторите

Всички бяхме различни. Като начин на мислене, като начин на оценка, на писане, като познаване на българския език. Но ни свързваше едно -любовта към театъра и към списанието.

Сега всичко е свито, свито, сгънато. Като отношение към културата въобще. Като възпитание към духовното. Сещам се за едно мое интервю преди 15 години. Когато се рушеше само защото е старо, без да се мисли какво ще се изгради. Тогава проф. Васил Стефанов каза, че културният процес е като сталагмит. Натрупването е капка по капка. И ако прекъснеш този процес, после не можеш да наваксаш, като му плиснеш кофа вода.

Затова трябва да работим всички - кой колкото може.

И да не чакаме рога на изобилието, защото дори да дойде, няма да има кой.

Кой да ходи на театър, кой да гледа, кой да харесва или не, кой да чете.

Затова и списание "Театър" не трябва да спира да съществува.

На добър час!

ОРЛИН СТЕФАНОВ, РЕДАКТОР:

Кръглите годишнини са добър повод да преценим традициите и перспективите, но се оказва, че процесите в живия театър продължават да са под строг контрол. Ако преди се канонизираше "Почивка в Арко Ирис" , то сега се прехвалва друг "испански хит" със застинали характери - "Дон Кихот"... Официозните критици от Живково време отдавна са изгубили позициите си на неоспорими арбитри, но новата лидерска кохорта също не допуска каквато и да било дискусионност! В обществения живот ние дочакахме благотворна помощ отвън и се сложи край на непотопяемия в наши води Ив. Славков, изтеглен бе за ушите топлофикаторът милионер В. Димитров. Но дали ще се пресече практиката театралното изкуство да се дирижира чрез "нерегламентирани контакти"? Едва ли. Моите очаквания са далеч от оптимизма, щом като сп. "Театър" не можа да изпълни собственото си обещание, че ще помести на български студията ми за Аристотеловия катарзис, която е оригинално виждане за най-възловата категория в естетиката и в театралното въздействие и е представена в изключително авторитетно чуждестранно издание. Докога ще се пренебрегва неотменимата истина, че без концептуални пробиви ние сме обречени на провинциално "себехаресване". Че то е предпоставката да се развихрят властническите инстинкти на сивите кардинали в театралната критика и наука. Пагубно е да вярваме на бързописците, които неподражаемият Гео Милев презрително наричаше "театрални знатоци" и тук мога единствено да си мечтая за нещо по-добро. Защото реалността сочи: ресурсите се разпределят тъкмо от тази сплотена маса.

ДАНИЕЛА ЧЕРВЕНКОВА, ТЕАТРОВЕД, СТАЖАНТ-РЕДАКТОР:

Списание "Театър" е от изданията, които имат привилегията да работят както с млади, развиващи се автори, така и с установени имена на българския театър. От тях списанието търси различна гледна точка и специфичен почерк, които да "нарисуват" или анализират случващите се театрални събития , без това да размива идентичността на отделните подходи. Списанието се стреми да разширява границите на театралния поглед, като публикува преводни статии, откъси или цели пиеси на провокативни или недотам познати автори, аналитични текстове, отзиви. Това е едно от малкото списания, обръщащи внимание и на продукцията в извънстоличните театри. Често неговите страници представят личности или творчески екипи, с които зрителската аудитория тепърва ще се среща. Една от основните му насоки е да коментира развитието на режисьори, сценографи и актьори, без неговите статии и интервюта да напускат границите на професионалната етика. Преплитането на погледите "отвън" и дълбоко към "техне"-то на конкретен спектакъл, проблем или изпълнение очертава театралните сезони, наред с еманацията от техните събития. Отделните рубрики, както и тематичните броеве пазят паметта на театралните факти, случили се у нас или в чужбина, представяйки множеството гледни точки, които те се породили. Списанието търси контакт както с по-широк кръг читатели, така и с тясно профилираната аудитория. Половин век след неговото създаване и през дългия му път на развитие това е наложило образа му на професионален партньор за множество театроведи, драматурзи, журналисти и писатели. На неговите страници, чрез всяка от тези професии, ние, неговите читатели и автори, сме се запознавали с най-новото, най-актуалното или с "добре забравеното старо" от света на театъра, а това най-малкото ни задължава достойно да уважим неговия празник !

Със специални поздрави!

АНЮТА КАЧЕВА

Анюта Качева е завършила скандинавска филология през 1976 г. в университета в Осло. Работила е като редактор в алманах "Апропо" и списание "Театър". От 1986 година е на работа в БНР, програма "Христо Ботев" като журналист, водещ на двучасово културно предаване "АРТ ЕФИР" в понеделник и едночасовото предаване "Прозорец с изглед Култура" всяка събота.Отговорен редактор на редакция "Култура" , а сега директор на Програма "Христо Ботев". Има публикации във вестниците "Култура", "Литературен вестник" и сп."ЛИК". Превела е над 20 книги от норвежки, датски и шведски език, както и филмите "Седмият печат", "Близо до живота", "Персона","Лицето","Шепоти и вик","Сцени от един семеен живот","Фани и Александър","Колелото на живота", "Поляната с дивите ягоди","Срамът","Родени в неделя","Волът", "Охранители","Да пляскаш с една ръка" и др.

1. Коя е причината да започнеш преди време работа в сп. "Театър"?

- Случайността. Никой от семейството ми не се е занимавал с театър, като изключим любителските изяви на баща ми в едно малко селце в Северна България, но имам чувството, че съм отраснала в театъра, защото мама и татко редовно ни водеха там. Когато пораснах достатъчно голяма, започнах аз да водя племенниците си и си спомням, че на първия куклен спектакъл, на който ги заведох, седяхме на първия ред най-вляво. Един от кукловодите излезе преди представлението, огледа залата, слезе долу, дойде при мен и ми връчи нещо, подобно на кречетало, като ме помоли, щом ми дадат знак, да го завъртам. Аз бях правачът на вятър в представлението. Та ето така изглежда случайността, общо взето, така започнах и в списанието. Няколко дена по ред срещах на улицата хора, които не бях виждала от известно време, току-що бях напуснала алманах "Апропо", където работех дотогава и наистина си търсех работа. Та тези хора, по един или друг начин, бяха свързани с театъра и най-вече със списанието. Реших да опитам. И опитах. Подадох си документите, но повече не се обадих. Обади ми се най-неочаквано Юлиан Вучков, който тогава беше главен редактор на списанието, беше един първи януари, точно след Нова година и ме попита: "Вие като си подавате документите някъде, не е ли редно да попитате какво става, та трябва аз да се обаждам?! На трети да сте на работа"..... Така започнах. Това е най-добрият начин да си намериш мястото. Когато умът ти е свободен, а не си изтерзан от непрекъснато преследване на нещо. Извинявай, тук не мога да не се засмея, защото само месец след това, около рождения си ден, без да исках направих пожар в редакцията - запалиха се пердетата, а Кева смело ги смъкна и изгаси. Случваше се за първи път. Но явно е трябвало да

остана, защото не ме уволниха, въпреки че за малко да изгори целият архив.

2. Какво ти даде работата в списанието?

- Отидох от третата страна на театъра, в теорията му. Това ме накара да обикна още повече другите две. Преди малко се засмях, като си спомних постъпването си на работа, но сега се обръщам назад, изпълнена с щастие. Не беше списание, а дом, когато тръгвахме от вкъщи на работа, казвам го в множествено число, защото беше валидно за повечето, които

работеха там, всъщност обръщахме нещата наопаки. Излизаш от къщи и отиваш в другия си дом. Работата ми даде дисциплина и свобода. Знаеш историята със сроковете, преди излизането на броя, седяхме денонощно там. Наситеното усещане да бъдем заедно, да се превръщаме в един човек, сега го наричат работа в екип, аз го наричам любовна история. Обичахме работата и себе си. Пътувахме из страната, гледахме театър, говорехме за театър, лягахме и ставахме с театъра, така изглеждаше животът ни. Животът ми се оглеждаше в работата и обратното. Може ли да се получи нещо повече от това?! Отнесох със себе си лекотата на общуването, спомените за хубавите разговори. И направения избор. Няколко приятелства, едното от които продължава и след смъртта й, имам предвид, Румяна Милева, с която бяхме като сестри.

3. Отношението към изкуството промени ли се през годините?

- Това е начин на живот, съдба, за която сам си хвърляш заровете, за да изследваш "скрития драматизъм на шанса" (да използвам думите на любимия ми Стинг) . В математиката постоянните величини не се променят, те са отправна точка, самата тъкан. В този смисъл може да се приеме и като вид ограбване, защото не мога, не умея да живея по друг начин. Какво е най-голямото бедствие на съвременния човек? Скуката, нали за това се прави всичко, сипят се купища пари, но и това не помага. Аз никога не скучая, защото изкуството е тънка червена нишка, която не престава да вибрира и не може да бъде прекъсната. Докато се държиш за нея, си спасен. Точно така се чувствам - спасена и съм благодарна за това. Всеки ден. Чувам нещата през написаните книги, виждам ги през спектаклите, картините и филмите, изпяват ми, изиграват ми ги... Каква привилегия само!

4. Предаването "Прозорец"...?

- Казва се “Прозорец, с изглед Култура”. Желанието ми, когато го водих, бе да представям личности и събития, които малко или изобщо не присъстват в, и без това, стесненото културно пространство в медиите. Едната събота, когато е предаването, сме в Узбекистан, другата в Африка, третата в Малта. Самата аз научавах много неща, да не говоря за личностите, които ми гостуваха. Най-често те бяха чужденци, но винаги търсех пресечната точка с нашата културна матрица. Не мога да пропусна да кажа, че именно в Прозорец Цветан Тодоров даде за първи път интервю, след повече от двайсет години мълчание пред българските медии. Цял час! Само това ти стига!

5. Да се превежда какво е - работа или творчество?

- Самотен занаят, самота. Обичам тези часове. Наоколо може да се вихри купон, но ти си изолиран в ума си като в килия, държиш поялника и спояваш единия език за другия. Колекционираш изрази и изречения. Не се местиш физически, а си навсякъде. Телепортиране, точно това е, телепортиране.

6. Докъде се простират границите на духовността?

- Няма такива. Макар че само духовността може да създаде изкуствени граници в умовете ни, които ако ги прекрачим, ще се превърнем в чудовища.

7. Къде е пресечната точка на прагматизма с изкуството?

- Страшно са свързани. Светът, в който живеем е материален и измерението на тази материалност се нарича пари. В това няма нищо срамно. Парите също са култура, както и отношението към тях. Твърдението, че бедността и страданието правят човека по-духовен, за мен е цинизъм. Нашето поколение ще плати цената на възпитанието, че парите са нещо грозно. Дано следващото да се спаси. Но става бавно.

8. Какво ти дава и какво ти взима работата в радиото?

- Всичко, което прочета, което видя или чуя дори на улицата, в магазина, текстовете на случайно дочутите песни - всичко се превръща в главата ми в предаване или в идеи за такова. Това е ужасно и изумително прекрасно. Често се събираме и си казваме: ние сме болни хора. Но го казваме с радост, без оплакване, с надеждата, че ще продължи, докато вършиш тази работа. Микрофонът е безмилостен като окото на камерата . Не можеш да го излъжеш. Кой ли от нас в радиото не е сънувал, че закъснява, червеното отдавна свети, някак успяваш да стигнеш, но нямаш сценарий или си загубил гласа... Понякога кошмарите се сбъдват, но друг път сънищата са прекрасни. Има една статистика за стресовите състояния при човека: на първо място е разводът, на второ - преместването и уволнението от работа, на трето - светването на червената лампа. Ние пресичаме на червено, това е опасно.

БОГДАНА КОСТУРКОВА

ТЕАТЪР

РАБОТНИЯТ ЕКИП:

**БОЯН АЛЕКСИЕВ,
ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ:**

Не без известна гордост съм част от творческия екип, който вече 60 години пренася във времето светлата енергия на българския театър. Списание "Театър" е рядко издание, запазило своята важност и плътност в свят на променливи ценности. Пожелавам на списание "Театър" да продължи да бъде едно естествено и обективно отражение на личностите и достиженията в българския театър. Честит юбилей!

* * *

**АНТОАНЕТА ТОТЕВА,
КОРЕКТОР (*преди и сега*):**

Отивам за първи път на работа в сп. "Театър". Назначена съм като технически редактор, което включва коригиране на списанието, първо прочитане на новите материали (така наречената "свежа глава") и връзка с печатницата - работа , достатъчно много.

Още като се явих на интервю при Юлиан Вучков, ми направи впечатление непринудеността в отношенията в редакцията. Нямаше "другарю, другарко ", (а аз идвах от голям вестник, където йерархията бе на почит).

Списанието държеше три стаи (по-скоро стаички) на бул. "Дондуков", където тогава беше и в. "Труд". Едната - за Юлиан, както свойски му викахме, втората за редакторите , където ставаха планьорките и редакционните събирания, и третата за счетоводителката, секретарката, новопостъпилите редактори и мен.

Впоследствие първите ми впечатления се потвърдиха - у всички имаше някаква освободеност на духа, атмосферата беше почти възрожденска.

Разбира се, не всичко и не винаги е било идилично. Имало е много инфарктни моменти. Но най-важното е , че театърът беше любов, болка и тревога за всички.

Списанието продължава да има същия дух и на мен ми е много приятно, че и сега работя за него.

* * *

**ЮЛИЯ НОВАКОВА,
СЧЕТОВОДИТЕЛ НА СП. "ТЕАТЪР":**

Това списание е един от малкото лъчове светлина в културната пустош, за което си струва да отделиш част от времето и силите си. Свидетел съм на големите финансови мъки за издаването му. Дано това се промени! На добър час!

* * *

ВЕСКО КОЕВ, СЪТРУДНИК:

Честит юбилей!

Понеже знам през какви трудности и перипетии премина списание "Театър" през последните години, с каква воля и всеотдайност се издаваше, посрещам този брой с облекчение и радост! Веднага след този юбилей идва друг празник - бр. 1 за 2007 година. Какво интересно съвпадение - едновременно ще празнуваме миналото и бъдещето! Вярвам, че пред списание "Театър" се откриват прекрасни възможности в Европейския съюз!

* * *

**ПОЛИНА КРЪСТЕВА,
РАЗПРОСТРАНИТЕЛ НА СПИСАНИЕТО В
НАРОДНИЯ ТЕАТЪР:**

От години съм сътрудник на сп. "Театър" с редакционна колегия, в която е и моята любима актриса Меглена Караламбова. Списанието честно отразява театралния живот. Изводът от моите наблюдения е, че публиката на Народния театър е най-интелигентната и културната. Тя се интересува не само от представленията, а и от списанието, защото от неговите страници научава повече за създателите на представленията. Към списанието проявяват интерес и самите театрални дейци като Ванча Дойчева, Йорданка Кузманова, Емануела Шкодрева, Аня Пенчева, Радена Вълканова, Стефан Данаилов, Валентин Ганев, Рени Врангова... Би ми се искало творците да отделят средства не само за своята почерпка, но да купуват и списанието, защото то е духовна храна.

Пожелавам от сърце на добър час и много успехи. Докато има театър, трябва да има и списание "Театър".

С любов и уважение - леля Поли

* * *

* * *

ПЕЧАТ - "ОМЕГА М":

Честит юбилей! Пожелаваме на сп."Театър" да продължава да бъде мечтаната сцена на живота и красивото слово, обгръщащо реалността.

* * *

АСЯ АСЕНОВА, НАБОР:

От много години преписвам различни материали за различни издания. Политика, икономика, общество, цени, убийства, безработица, безпаричие и друга подобна скука. Сп. "Театър" е било винаги нещо съвсем различно от еднообразното всекидневие. Взимайки го за набор, вкъщи вечер на компютъра се захласвам и обикновено осъмвам пак на компютъра, за да мога да прочета всичко на един дъх. И когато не съм разбрала нещо, започвам да го препрочитам, докато схвана поне смисъла. А след това започвам да "преследвам" къде играе даден актьор точно тази постановка, а каква е постановката под режисурата на точно този режисьор и т.н.

Преди години почти всички материали бяха написани на пишеща машина и сега осъзнавам колко много съм научила за много велики хора, творци на изкуството, актьори, режисьори и т.н. Сп. "Театър" бе единственото по рода си в България и аз съм научила много, много от него. Благодаря му и се надявам да си сътрудничим поне още 60 години!

* * *

МИЛЕНА МИХАЙЛОВА, СТАЖАНТ-РЕДАКТОР:

Българският театър е живял и ще продължава да живее, въпреки трудностите и честата липса на подкрепа от страна на държавата. Защото, както казва вълнуващият ме именно с духа си поет-драматург М. Минков: "Човек при всички обстоятелства може да бъде свободен. Когато е вътрешно, духовно освободен."

Да съхрани духовната си освободеност пожелавам от сърце и на сп. "Театър"!

Честит юбилей!

* * *

АНГЕЛИНА ГЕОРГИЕВА, СТАЖАНТ-РЕДАКТОР:

Честит 60-годишен юбилей!

И достойно продължение.

A'PART

СП.“ТЕАТЪР“ ЧЕТЕ СЕБЕ СИ С ОБИЧ И РАЗБИРАНЕ

***

Сп.“Театър“, год. I, кн. 1:

Из „ЗАДАЧИ НА СПИСАНИЕТО

(Това е първото заглавие и първият материал, с който започва изданието през 1946 г.; - б.р.)

(...) Културният подем, който обхвана цялата страна след 9 септември, особено осезателно се отрази в театъра. Новият зрител, състоящ се в по-голямата си част от трудящи се, нахълта масово в театралните зали, интереса се повиши и се почувства глад за театър. (...)

***

Сп.“Театър“, год. II, кн. 1-2:

ИЗ “ДВЕГОДИШНИЯТ СТОПАНСКИ ПЛАН И БЪЛГАРСКИЯ ТЕАТЪР“

(...) Какво ще бъде участието на сценичните деятели в двегодишния стопански план? Пред нас стоят три основни задачи за разрешение:

1. Подбор на репертоара
2. Формиране на театрални колективи и бригади, които ще играят през работния сезон в по-големите обекти на строежите: язовири, Хаин-Боазкият проход, ж.п. линия Перник-Волуек-София и пр.
3. Организирано привличане на българското работничество и селячество в театъра.

(...) На писателите драматурзи ние ще дадем целия наш сценичен опит и сътрудничество, за да могат да създадат съвременната социална българска драма. Камарата на народната култура още тая година ще изпрати в творчески командировки талантливи наши драматурзи в язовирите, в Хаин-Боаз, на ж.п. линия Перник-Волуек-София, във фабриките и заводите, в трудово кооперативните стопанска в селата, където писателите ще се сблъскат с новите форми на живота, ще получават много ценни впечатления, които ще легнат в основата на техните художествени произведения.

(...) Наред с изобразяването на тия положителни прояви в нашия живот, ние ще трябва с нашето изкуство да разобличим, да бием с нагорещено желязо пристъпите на народните врагове да смутят върховните усилия на народната власт за изграждане благоденствието на българския народ.

***

Сп.“Театър“, год. II, кн. 4:

ИЗ „ ОТКРИТО ПИСМО ДО ЧАРЛИ ЧАПЛИН“

Уважаемий господин Чарли Чаплин,

Вашето високохудожествено творчество ни е познато и цениме извънредно много Вашето дълбоко човешко изкуство, чрез

което спечелихте сърдцата на всички прогресивни хора по цялото земно кълбо.

Ето защо Вашето обръщение, изнесено в пресата, до американските ръководни среди, които Ви преследват за антиамериканска дейност, предизвика още по-големи симпатии към Вас, като общественик и борец за свобода и справедливост.

(...) Наред с Вас, в тая тежка , но благородна борба, са Вашите сърдечни приятели и другари от цял свят. Те жадуват заедно с Вас мир и свобода и ще се борят против подпалвачите на нова империалистична война, за пълната победа над тиранията и мракобесието, за щастливото бъдеще на човечеството.

Приемете братски привет,

От Централното ръководство на Съюза на артистите и театралните служители

***

Сп.“Театър“, год.V, кн. 4-5:

ИЗ „ФИЗКУЛТУРНИЦИТЕ
ОТ ПЛЕВЕНСКИЯ НАРОДЕН ТЕАТЪР“

Физкултурният колектив при Народния театър- Плевен е създаден през 1949 година от млади сценични работници и артисти, които въпреки липсата на условия, средства и време, с упоритост и благородни усилия положиха неговите основи. Впоследствие в него навлязоха и дадоха своята подкрепа почти всички служители в театъра. Колективът порастна, укрепна, масовизира се и стана един от най-добрите в града. (...) Въпреки липсата на редовно свободно време, необходимо за физкултурни занимания, поради естеството на театралната работа, много пъти активно спортуващите са отработвали извънредни часове, за да могат да изпълнят държавния физкултурен план за 1951 година за осем месеца и пет дни, вместо за 10 месеца.

***

Сп.“Театър“, год. VI, кн. 3-4:

ИЗ „ЩЕ ПОСТРОИМ НОВА КОРЕЯ -
ОТ ЧИСТ БЯЛ КАМЪК“

Топла мартенска привечер. На трамвайната спирка пред театър „Балкан“ слизат много хора. Ударници, рационализатори, лауреати на Димитровска награда, артисти, научни работници, писатели и политически дейци разговарят оживено и влизат в залата на Народния театър за младежта. Тази вечер е премиерата на нашумялата напоследък пиеса „ Полковник Фостър се признава за виновен“ от прогресивния френски писател Роже Вайан, постановка на младата режисьорка Цв. Стоянова. Няма ги кордоните на полицаи, няма ги платените парижки хулигани, които с истерични викове и побойща се опитаха да попречат на премиерата на същата пиеса в театър „Амбигю“ в Париж. Спокойно всички чакат вдигането на завесата.(...)

***

Сп.“Театър“, год. VI, кн. 5:

ИЗ „ДА НЕ ЗАБРАВЯМЕ НАШЕТО СЕЛО“

В изпълнение на плана за посещение на селата в Бургаския окръг, управлението на Бургаския народен театър, със съдействието на профкомитета, реши преди Първи май да бъдат посетени няколко села. Първоначално това решение ни посмути - предстоеше обиколка, в която щяхме да срещнем редица трудности. Днес, обаче, след като тя завърши, разбрахме колко необходими са тия посещения за нас. (...)

Отнесохме отлични впечатления от нашето село, то е много израсло. Ние, театралните хора, имаме задължението да съдействаме за неговия по-нататъшен размах.(...)

***

Сп.“Театър“, год. 1953, кн. 1-2:

ИЗ „ РЕЧ НА ДРУГАРЯ ВЪЛКО ЧЕРВЕНКОВ НА СЪВЕЩАНИЕТО С ПАРТИЙНИТЕ, ДЪРЖАВНИТЕ, И СЪЮЗНО-ТВОРЧЕСКИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ ЗА РАБОТАТА НА КУЛТУРНИЯ ФРОНТ, ПРОИЗНЕСЕНА НА 30 ЯНУАРИ 1953 ГОДИНА“

(...) Един Фадеев може да преработи „Млада гвардия“, един Шостакович може да се вслуша в справедливата критика, да се вдъхнови и да напише нови, по-съвършени произведения, а, видите ли, някои наши другари в литературното поле считат за непреодолимо препятствие направената им критика от централния орган на Партията „Работническо дело“!

Много още отрицателни навици, предразсъдъци и похвати има напластени в съзнанието на не малка част от нашите дейци на идеологическия фронт, на фронта на културата; буржоазното и дребнобуржоазното влияние не е преодоляно още (...)

***

Сп.“Театър“, год. 1953,кн. 12:

ИЗ “КРИЗАТА В АМЕРИКАНСКИЯ ТЕАТЪР“

(...) Поразително беден и тесен е духовният мир на героите на бродуейските сцени. Техните интереси са ограничени в похотливите влечения, жаждата за кръв и насилие, в скучните, пълни с песимизъм и отчаяние разсъждения за нищожеството на човешкия живот.(...) Напразни надежди! Нито чашката уиски, нито евтиния фалшив блясък на ярко изрисуваната бродуейска фасада не е в състояние да скрие все по-задълбочаващата се криза в бродуейския театър, разложението на „доларовата“ култура. Сегашният театрален сезон на Бродуей за лишен път потвърждава това.

Бр. 5,6, 1949-1950 г.

Бр. 1,2, 1950-1951 г.

Бр. 1, 1951-1952 г.

Бр. 8,9, 1951-1952 г.

СЕЛЕКЦИИ, НОМИНАЦИИ, НАГРАДИ ’2006

ПЛОВДИВ - 2006

СЦЕНА НА КРЪСТОПЪТ

СЕЛЕКЦИЯ

"Дон Жуан" по Молиер, постановка и сценография Александър Морфов, костюми - Марина Райчинова, музика Слав Бистрев, Народен театър "Иван Вазов"

"Кървава сватба" от Ф. Г. Лорка - копродукция на МТФ "Сцена на кръстопът" и Драматичен театър "Н.О. Масалитинов" - Пловдив, постановка и сценография Мариус Куркински, костюми Петя Стойкова, музика Емилиян Гацов

"Живот в кашони" от Ив. Кулеков, реж. Невена Митева, моноспектакъл на Николай Урумов, ДТ "Рачо Стоянов" - Габрово

"Боряна" от Йордан Йовков, реж. Десислава Боева, сценография Илиан Петров, костюми Виктор Георгиев, музика Делян Апостолов, Драматичен театър "Стоян Бъчваров"-Варна

"Веселите Разплюеви дни" комедия - шега в две части по трилогията на А. В. Сухово-Кобилин "Сватбата на Кречински", "Дело" и "Смъртта на Тарелкин", сценична версия и постановка Младен Киселов, сценография и костюми Елена Иванова, Театър 199

"Милост за мама" от Яна Добрева, реж. Илия Добрев, Младежки театър "Н. Бинев"

"Измамници" от Звонимир Байсик, постановка и музикална картина Деян Русев, консултант на сценография и костюми Елена Иванова, сценограф Ралица Русева, музика Симеон Воев, Театър "Възраждане",

"Общежитие или общо житие", един спектакъл на Съни Сънински по текстове на Константин Костенко, Олег Ерньов и Виктор Ляпин, сценография Вечеслав Парапанов, Малък градски театър "Зад канала"

"На хубавия син Дунав" от Душан Ковачевич, реж. Бина Харалампиева, художник Георги Мирчев, ДТ- Ловеч

"Нора" от Ибсен, постановка Асен Шопов, сценография и костюми Цвета Маринова, ДТ "Никола Вапцаров"-Благоевград

"Януари" от Йордан Радичков, постановка Александър Илинденов, звукова картина Валентин Митрани, сценографско изпълнение Кирил Тошев Драматичен театър "Антон Страшимиров"-Разград

"Хора с куфари" (Комедия с осем погребения) от Ханох Левин, сценична редакция и постановка Асен Шопов, сценография и костюми Цвета Маринова ,Драматичен театър "Сава Огнянов"-Русе

"MEDEAEDEM" , реж. Диана Добрева, сценография Мария Додова, ТР "Сфумато"

ТЯ ("Тя - правостояща комедия") от Цимерман&Трифонов, Естествен театър "Филип Трифоноф" -

"Станция Елабуга", авторски спектакъл на Маргарита Младенова, сценография и костюми Даниела Олег Ляхова, музика - Асен Аврамов, хореография - Марко Кантелупо и Катаржина Гданиек (създатели на швейцарската група "Линга), ТР "Сфумато"

"Цялата свинщина" от Иван Кулеков, реж. Борис Панкин, сценография и костюми Петър Митев , ДТ-Търговище

"Извънредни ситуации" по текстове на Камен Донев, режисьор - Пламен Панев, сценография Александрина Игнатова, пластика Татяна Соколова, Драматичен театър "Невена Коканова" Ямбол

"Гласовете на другите" от Пламен Дойнов, режисьор Пламен Марков, сценография Мира Каланова, видеооператор Владимир Михайлов, звук и музикална картина Асен Аврамов, Драматичен театър "Гео Милев"-Стара Загора

"Паметта на водата" от Шийла Стивънсън, сценичен вариант, режисура и музикално оформление проф. Красимир Спасов, сценография и костюми Иван Карев , ДКТ "Константин Величков" - Пазарджик

"Евроспорт" от Дьорд Шпиро. Постановка Бина Харалампиева, сценография и костюми Петя Стойкова , Държавен сатиричен театър "Алеко Константинов" -

"Розенкранц и Гилденстерн са мъртви" от Том Стопард. Режисьор Борислав Чакринов, сценография Вечеслав Парапанов, ДТ "Адриана Будевска" - Бургас

"Ела при мене, Кремъл" от Алексей Казанцев, постановка и музикално оформление Николай Поляков, сценография и костюми Мария Диманова, кукла - проф. Майя Петрова, ДКТ - Враца

"Лизелоте и месец май" трагикомедия от Жолт Пожгаи, режисура Георги Кайцанов, сценография Светлана Урумова, ДТ "Драгомир Асенов" - Монтана

"Всички луди ме обичат" от Стефан Цанев, постановка Борис Панкин, сценография и костюми - Красимир Вълканов, Театър "София"

"Завинаги и още един ден" от Милорад Павич, режисура и сценичен вариант Красимир Ранков, сценография и костюми Вечеслав Парапанов, хореография Светлин Ивелинов, Родопски драматичен театър "Николай Хайтов"

"Църква за вълци" от Петър Анастасов, постановка, сценография и музикално оформление - Пламен Панев, Драматичен театър "Йордан Йовков"-Добрич

"Валентиновден" от Иван Вирипаев, режисьор - Боил Банов, музика Станислав Сланев - Стенли, визуални ефекти - Славян Костов, Драматичен театър "Иван Димов"-Хасково

"Амеде" от Йожен Йонеско, режисьор -Боян Иванов, художник Елица Георгиева, музика S.U.S.F., Общински театър "Любомир Кабакчиев"-Казанлък

"Любовникът" от Харолд Пинтър, постановка Иван Урумов, сценография Петьо Начев, Драматичен театър "Стефан Киров" Сливен

"Красиви тела" от Лора Кънингам, реж. Владимир Люцканов, сценография Елена Иванова, Нов драматичен театър "Сълза и смях "

"Предложение за брак" от А. П. Чехов, постановка Първели Николов - Вили, сценография Елена Александрова, музикално оформление Маргарита Друмева, Драматичен театър "Сава Доброплодни" - Силистра

"Змей" по П. Ю. Тодоров и стихове на Маргарит Минков, постановка Димитър Шарков, сценография арх. Зарко Узунов, костюми - доц. Мария Блажева, музика Стефан Вълдобрев, пластика Мила Искренова, ДКТ "Васил Друмев"-Шумен

"Кълбовидна мълния" от Иван Радоев, режисьор Иван Радоев-син, сценография и костюми Зоя Минева, музика Дони, ДКТ "Иван Радоев"-Плевен

"Трамвай "Желание" от Тенеси Уилиамс, реж. Крикор Азарян, сценография Невена Кавалджиева, музика Стефан Вълдобрев, хореография Татяна Соколова, ТБА

"Въведение в тяхната картина" от Маргарит Минков, режисьор Надя Асенова, сценограф Тодор Райков, ДКТ "Димитър Димов"-Кърджали

СЪПЪТСТВАЩА ПРОГРАМА

Народна библиотека "Иван Вазов" -изложба, посветена на 150-годишнината на българския театър;

Драматичен театър - изложба, посветена на 150-годишнината на българския театър;

Премиера на книги, представени от Пенка Калинкова - "Към проблема за режисурата. Българският театър между двете световни войни" от Виолета Дечева, "Драмите на Йордан Радичков или едновременното неедновременно" от Ромео Попилиев и "Българското драматургично наследство. Нови прочити" от Камелия Николова, Венета Дойчева, Искра Николова, Асен Терзиев, Николай Йорданов, Ана Топалджикова, Юрий Дачев, Даниела Червенкова;

ИК "Жанет 45" представи книгата на Пенка Калинкова "Място за връщане";

Кръгла маса на тема "Анахроничното и креативното в днешния български театър" Основни докладчици -проф. Камелия Николова, Ромео Попилиев, доц. Николай Йорданов, Димитър Чернев, Александър Жеков. С участието на проф. Маргарита Младенова, проф. Иван Добчев, Асен Константинов, Красимира Василева, Георги Любенов, Анюта Качева, Анелия Янева, Десислава Боева, Кева Апостолова, Асен Терзиев, Богомил Стоилов, Емил Бонев, Владимир Петков, Пенка Калинкова, Виолета Гиндева и др. Водеща - Красимира Филипова;

Фоайе на Драматичен театър - Пловдив: "Ситуация след ситуация" (9 монолога от български пиеси), спектакъл на студенти от класа на проф. Стефан Данаилов в НАТФИЗ "Кр. Сарафов".

ДВАМА СА МАЛКО - ТРИМА СА МНОГО
Международен кукленотеатрален фестивал-Пловдив

НАГРАДИ

Най-добро представление:

"Откъде дойдоха бебетата", Държавен куклен театър - Добрич, (Присъжда се статуетка на скулптора Васил Маргаритов и 500 лв.)

За иновации и търсения в куклената миниатюра:

Румен Гаванозов за представлението "Кълбото" на Държавен куклен театър - Ямбол. (статуетка и 300 лв.)

За сценография:

Мариета Голомехова за спектакъла "Палечка" на Държавен куклен театър - Варна. (статуетка и 300 лв.)

Почетния знак на фестивала:

Десислава Минчева за актьорско постижение в спектакъла "Кокошка с брошка", Център за изкуства "За Родопите".

Театър "Барути" от Гърция за визуални постижения в спектакъла "Мистериите на Ориента.

Театър "Рейн Папет" от Иран за спектакъла "Подаръкът за годишнината".

"ВАРНЕНСКО ЛЯТО" 2006
Международен театрален фестивал

"АРХЕОЛОГИЯ НА ЧУВСТВАТА"

СЕЛЕКЦИЯ

ТЕАТЪР "БЪЛГАРСКА АРМИЯ
ТРАМВАЙ "ЖЕЛАНИЕ"
ТЕАТЪР "А" - ГЛИВИЦЕ, ПОЛША
EXULTET /уличен спектакъл/
сценарий и режисура Мариуш Коцубек
музика Яцек Джвоновски
музиканти Яцек Джвоновски, Гражина Щиш
костюми Марек Щеко
ДЪРЖАВЕН КУКЛЕН ТЕАТЪР - ВАРНА
ПРИКАЗКА ЗА ПЕЕЩОТО ДЪРВО
по Л. Хофман
драматизация и постановка Славчо Маленов
сценография Васил Рокоманов
музика Владимир Джамбазов
ДЪРЖАВЕН КУКЛЕН ТЕАТЪР - ВАРНА
ПАЛЕЧКА
по Х. К. Андерсен
сценарий и постановка Вера Стойкова
сценография Мариета Голомехова
музика Нелко Коларов
ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР "СТОЯН БЪЧВАРОВ" - ВАРНА
БОРЯНА
УРСУЛА МАРТИНЕС - ЛОНДОН, ВЕЛИКОБРИТАНИЯ
ПЕНСИОНЕР ПО ВЪЗРАСТ
сценарий Урсула Мартинес и Марк Уайтло
режисьор Марк Уайтло
НАЦИОНАЛЕН ТЕАТЪР "МАРИН СОРЕСКУ" - КРАЙОВА, РУМЪНИЯ
ДВАНАЙСТА НОЩ
от Уилям Шекспир
сценична адаптация, сценография и режисура Силвиу Пуркарете
музика Василе Ширли
ТЕАТЪР 199
ВЕСЕЛИТЕ РАЗПЛЮЕВИ ДНИ
ТАНЦОВА КОМПАНИЯ "НОМАДИ" - ТОКИО, ЯПОНИЯ
ЛИЦА И ИСТОРИИ
сценарий, сценография, костюми и режисура Накао Икемия
хореография Накао Икемия и Норико Кумагаи
ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР "ГЕО МИЛЕВ" - СТАРА ЗАГОРА
ГЛАСОВЕТЕ НА ДРУГИТЕ
"КОМПАНЯ ДОС АТОРЕС" - РИО ДЕ ЖАНЕЙРО, БРАЗИЛИЯ
Репетиция Хамлет
по "Хамлет" от Уилям Шекспир
режисьор Енрике Диас
сценография Сезар Аугосту и Маркус Шавес
костюми Марселу Олинту
музика Лукас Марсиер, Родригу Марсал, Фелипе Роша
пластика Андреа Жабор
ТР "СФУМАТО" и ТАНЦОВА КОМПАНИЯ "ЛИНГА" - ШВЕЙЦАРИЯ
ПРОГРАМА "ИЗХОД": СТАНЦИЯ "АСТАПОВО"
/последна спирка от живота на Л. Н. Толстой/
авторски спектакъл на Иван Добчев
сценография Иван Добчев, Даниела Олег Ляхова
костюми Даниела Олег Ляхова
оригинална музика Асен Аврамов

видеофилм Любомир Младенов

КОМПАНИЯ "ИРЕНЕ К." - ОЙПЕН, БЕЛГИЯ

ПЕЙКАТА

Уличен танцов пърформанс

хореография Ирене Калбуш

КОМПАНИЯ "ИРЕНЕ К." - ОЙПЕН, БЕЛГИЯ

ПРЕОБЛИЧАНИЯ

хореография Ирене Калбуш

сценография Сабине Крайтер и Марша Миони

музиканти Пирли Зурцрассен, Даниел Щокарт

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

С ЛЮБОВТА ШЕГА НЕ БИВА

от Алфред дьо Мюсе

постановка Мариус Куркински

сценография и костюми Никола Тороманов

ДРАМАТИЧНО-КУКЛЕН ТЕАТЪР "КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВ" - ПАЗАРДЖИК

ПАМЕТТА НА ВОДАТА

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР - ЛОВЕЧ

НА ХУБАВИЯ СИН ДУНАВ

ТЕАТЪР "КРЕТАКОР" - БУДАПЕЩА, УНГАРИЯ

ЧАЙКА

от А. П. Чехов

режисьор Арпад Шилинг

сценография Мартон Аг, Тамаш Баняи

ТЕАТЪР "КРЕДО"

КАКВОТО НАПРАВИ ДЯДО...

по Х. К. Андерсен

драматургия и сценична адаптация Нина Димитрова, Юрий Дачев

идея, сценична версия, сценография и костюми Нина Димитрова, Васил Василев - Зуек

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ" и МТФ "ВАРНЕНСКО ЛЯТО"

ДОМЪТ НА БЕРНАРДА АЛБА

от Ф. Г. Лорка

постановка Възкресия Вихърова

сценография и костюми Зарко Узунов

композитор Асен Аврамов

хореография Мила Искренова

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ ТЕАТЪР НА ГОЛИЯ ОХЛЮВ

КУХНЕНСКИ АСАНСЬОР

от Харолд Пинтър

режисьор Светослав Николов

сценография и костюми Биляна Георгиева

ТР "СФУМАТО" и ТАНЦОВА КОМПАНИЯ "ЛИНГА" - ШВЕЙЦАРИЯ

ПРОГРАМА "ИЗХОД": СТАНЦИЯ "ЕЛАБУГА"

НДТ "СЪЛЗА И СМЯХ"

Д-Р /Блестяща комедия/

от Бранислав Нушич

сценична версия, музикална картина и постановка Бойко Богданов

сценография Светослав Кокалов

художник на костюмите Петя Стойкова

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ПУШКАТА ЩЕ ГРЪМНЕ СЛЕД АНТРАКТА (спектакъл без антракт)

по А. П. Чехов

сценична композиция и постановка Стефан Москов

сценография и костюми Елена Иванова

музика Антони Дончев

Селекция - Димитър Чернев, театровед

ACKEEP' 2006

НАГРАДИ

ЗА ЦЯЛОСТНО ТВОРЧЕСТВО - ГЕОРГИ РУСЕВ

Водеща мъжка роля:

ВАЛЕНТИН ТАНЕВ за ролите си във "Веселите Разплюеви дни"

Водеща женска роля:

СИЛВИЯ ЛУЛЧЕВА за Лия от " Милост за мама"

Изгряваща звезда:

АНАСТАСИЯ ЛЮТОВА за Боряна от "Боряна", Варна

Поддържаща мъжка роля:

ЗАХАРИ БАХАРОВ за Шута от "Крал Лир"на Шекспир, реж. Явор Гърдев, НТ "Ив. Вазов"

Поддържаща женска роля:

ВЯРА КОЛАРОВА за ролите си във "Веселите Разплюеви дни"

Сценография:

НЕВЕНА КАВАЛДЖИЕВА за " Без вина виновни" от Ал. Островски, реж. Борислав Чакринов, ДКТ - Плевен

Костюми:

НИКОЛА ТОРОМАНОВ за "Крал Лир"

Музика:

Калин Николов за "Крал Лир"

Режисура:

МЛАДЕН КИСЕЛОВ за "Веселите Разплюеви дни"

Най-добро представление:

"КРАЛ ЛИР

Съвременна българска драматургия:

"ГЛАСОВЕТЕ НА ДРУГИТЕ" от Пламен Дойнов

ВРАЦА - 2006
Национален фестивал на малките театрални форми

НАГРАДИ

ЗА РЕЖИСУРА:

ПЪРВА НАГРАДА на Явор Гърдев - за "Пиесата за бебето" от Едуард Олби, Театър 199.

ВТОРА НАГРАДА на Нина Димитрова и Васил Василев-Зуека - за цялостно изграждане на авторския спектакъл "Каквото направи дядо..." по Андерсен.

ВТОРА НАГРАДА на Възкресия Вихърова за "Домът на Бернарда Алба"

ТРЕТА НАГРАДА не се присъжда.

ЗА МЪЖКА РОЛЯ:

ПЪРВА НАГРАДА на Михаил Мутафов за Мъжа в "Пиесата за бебето"

ВТОРА НАГРАДА на Анастас Попдимитров за Николай Онов в "Ела при мен, Кремъл".

ТРЕТА НАГРАДА на Сава Георгиев за Джони в "Ментови целувки" от Мартин Макдона , ДКТ - Враца.

ТРЕТА НАГРАДА на Кирил Бояджиев за Той в "Асансьора" от Георги Марков, ДТ "Гео Милев"- Стара Загора.

ЗА ЖЕНСКА РОЛЯ:

ПЪРВА НАГРАДА на Невена Мандаджиева за Атидже в "Жарава, Театър 199.

На Илка Зафирова за Розовото бабче в "Оскар и Розовата дама" от Ерих-Еманюел Шмит , МГТ "Зад канала".

ВТОРА НАГРАДА на Цветана Манева за Бернарда Алба в "До-

мът на Бернарда Алба"
ТРЕТА НАГРАДА на Христина Караиванова за Олга в "Ела при мен, Кремъл".
ТРЕТА НАГРАДА на Мира Янева за Катрин в "Паметта на водата"
ЗА СЦЕНОГРАФИЯ:
ПЪРВА НАГРАДА на Зарко Узунов за "Жарава"
ВТОРА НАГРАДА - не се присъжда.
ТРЕТА НАГРАДА - не се присъжда.
ЗА ТЕХНИЧЕСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА СПЕКТАКЛИТЕ ОТ ФЕСТИВАЛНАТА ПРОГРАМА:
Драматично - куклен театър-Враца.

ШУМЕН - 2006
Друмеви театрални празници
НОВА БЪЛГАРСКА ДРАМА

НАГРАДИ

ЗА ЦЯЛОСТЕН СПЕКТАКЪЛ:
"АВТОПОРТРЕТИ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ",
сценарии и режисура Юлия Огнянова,
Родопски драматичен театър "Николай Хайтов" - Смолян
ЗА РЕЖИСУРА:
Александър Морфов за "ХЪШОВЕ" от Иван Вазов,
Народен театър "Иван Вазов" - София
ЗА СЦЕНОГРАФИЯ:
Елена Иванова за "ХЪШОВЕ"
ЗА МЪЖКА РОЛЯ:
Валентин Ганев
за ролята на Владиков от "ХЪШОВЕ"
ЗА ЖЕНСКА РОЛЯ:
Невена Мандаджиева в спектакъла "ЖАРАВА" от Димитър Кабаков, Театър 199 - София
ЗА МУЗИКА:
Асен Аврамов за "ЖАРАВА"
Не се присъжда награда за драматургия.
Поощрение на Захари Карабашлиев за пиесата "Неделя вечер".

ИКАР-2006

НАГРАДИ

Главна мъжка роля:
Камен Донев за Димитрий Карамазов в "Братя Карамазови" по Ф. М. Достоевски, ДТ "Н. О. Масалитинов" - Пловдив
Главна женска роля:
Александра Василева за Камий в "С любовта шега не бива"
Поддържаща мъжка роля:
Малин Кръстев за "Веселите Разплюеви дни"
Поддържаща женска роля:
Жорета Николова за Понсия в "Домът на Бернарда Алба", НТ
Дебют за режисура:
Десислава Боева за "Боряна"
Актьорски дебют:
Анастасия Лютова за Мартирио в "Домът на Бернарда Алба" от Ф. Г. Лорка, ДТ "Ст. Бъчваров" - Варна
Куклено изкуство:
"Бяла приказка" от Валери Петров, постановка проф. Атанас Илков, СКТ
Майсторско техническо осъществяване на спектакъл:
"Отело" от У. Шекспир, НТ "Ив. Вазов"
Режисура:
Явор Гърдев, "Пиесата за бебето"
Сценография:
Никола Тороманов за "С любовта шега не бива"
Авторска музика:
Емилиян Гацов за "Психоза 4:48" от Сара Кейн, МТФ "Варненско лято" и ТР "Сфумато"
Вариететно изкуство:
Сирма Добрева, "Посещение в банката"- каучук
Цирково изкуство:
Артисти "Антъни" , дресура на пудели
Златен глас:
Венета Зюмбюлева за дублажа на сериалите "Отдаденост" и "Всички обичат Реймън"
Критически текст:
Ромео Попилиев за книгата " Драмите на Йордан Радичков, или едновременното неедновременно"
Текст за театър:
Петя Русева, "Москва"
За цялостно творчество:
НАУМ ШОПОВ

ГАБРОВО
Фестивал на спектакли за един актьор

Награди

Гранд при:
Илка Зафирова за "Оскар и розовата дама"
За женска роля:
Невена Мандаджиева за "Жарава"
Ирина Клишевска (Украйна) за" Чудото Пиаф"
За мъжка роля:
Николай Урумов за "Живот в кашони"
Специална награда:
Татяна Лолова за "Дуенде"

ТЪРГОВИЩЕ "ВЪЛШЕБНАТА ЗАВЕСА" 2006
(Международен фестивал на спектакли за деца)

За режисура:
Тодор Боянов, "Пепеляшка" на ДКТ "В Друмев" -Шумен
За сценография:
Мариета Големехова- "Пинокио-забранено за деца" на СКТ - София
За музика:
Юри Ступел и трупата на Национален театър на Северна Гърция - Солун - за "Ромео и Жулиета, като кучета и котки"
За най-добра мъжка роля:
Димитър Караиванов- в"Пепеляшка"
За най-добра женска роля:
Мирженка Чехова - в"Сбогом Турние"

ПЕНКА КАЛИНКОВА ЗА "СЦЕНА НА КРЪСТОПЪТ"

Сп. "Театър": Тази година е юбилейна за фестивала - десет години. Вие сте един от двигателите на този форум. Трудно ли се прави такъв фестивал? Каква е ползата от него?

- Ние сме малък екип и сме си разпределили повече от едно задължение. Това, разбира се, е от чисто икономическа гледна точка, защото трудно се събират пари от спонсори , въпреки че ние много ги ухажваме, не специално аз, разбира се, има си изпълнителен директор, но българските бизнесмени или българският бизнес трудничко дава пари. Фестивалът, който е по инициатива на проф. Стефан Данаилов, по същество през годините се изгради като едно публично частно партньорство. Защото една част от средствата от бюджета на фестивала са по линията на общината в Пловдив, другата част ги събираме от спонсорство и една малка част в последните години ги отпуска и Министерството на културата. Той е замислен като по-демократичен фестивал, защото във Варна се прави по-елитарното издание. Не че ние не се интересуваме от театралната ситуация, напротив! Ние сме подвластни на тази театрална ситуация, но се опитваме в селекцията (основен селекционер е проф. Стефан Данаилов) да включим и най-добрите спектакли за сезона , но за разлика от Варненския фестивал каним по-широко извънстолични театри, като винаги сме се спирали на най-доброто. Тази година сме отворили ветрилото, може би защото правим поклон към 150-годишнината на българския театър и затова за пръв път участват , както аз казвам, театри от периферията на България - от Монтана, от Търговище, Разград, Силистра, Шумен, Ямбол и Стара Загора. Макар че е близко до Пловдив, досега ДТ- Стара Загора не е бил канен от нас, негово представление не е селекционирано за "Сцена на кръстопът".

По начало фестивалът започва като проект със спечелени средства от Европейската комисия и с партньорството на Международния институт за средиземноморски театър в Мадрид. Напоследък обаче те по-скоро присъстват фигуративно (става дума за института), не късаме връзките с тях, но нямаме и никаква помощ. В първото издание ние имахме трупи от седем страни. По-следващите години техният брой намаля, но винаги сме имали изключение, когато решаваме да направим чисто български репертоар. Но

и тогава пак сме канили театри от близките балкански страни, които реализират български пиеси или пък където реализатори на тези български произведения са български режисьори. Сега решихме да бъдат само български театри, български театрални формации във връзка със 150- годишнината.

Сп. "Театър: Тоест, пълен поклон към българския театър?

- Абсолютно! Ние свирим финалния акорд на това национално честване, което продължи през цялата година . Започнахме с двете най-добри представления - убедена съм, че те ще бъдат най-обсъжданите през настоящия театрален сезон - "Дон Жуан" на Александър Морфов в Народния театър и прочита който направи Мариус Куркински на "Кървава сватба" в Пловдивския театър.

Широката демократичност на фестивала се подчертава от спектакли и почерци на всички вкусове. Има и млади имена, и по-възрастни ... Фестивалът е шарен. Ние понякога сме критикувани за тази "всеядност", за това широко отворено ветрило, но тука има и една друга задача, която сме си поставяли през тези години - да върнем публиката, която имаше един период, когато се беше поотдръпнала. Радващото е , че сега има много млада публика. Това е значението на един фестивал - да култивира театрален вкус, особено у новите поколения. И друго - привилегия е за пловдивчани да имат фестивал. В две седмици те виждат най-доброто от изминалия сезон и някои неща, които ще бъдат сочени между най-доброто за следващия . Динамиката на нашия живот е по-друга. Ние даваме невероятна възможност, включително и със съпътстващата програма , където се опитваме да решим и някои задачи на съсловието.

Сп."Театър": Освен своята фестчаст, форумът има и чисто работна - премиери на книги, конференции...

- Смятам, че това е много важно , защото съсловието някакси в последните години беше оставено на втори план и като че ли избиха някакви страсти по сензационни заглавия, сензационни публикации, а истинската сериозна анализаторска работа я няма. Ние се опитваме да се събираме и да говорим за важни за нас неща. Да обсъждаме това, което сме написали, да говорим по проблеми . Тази година говорихме за "Анахроничното и креативното" в днешния български театър, може би защото в програмата на самия фестивал има и спектакли, които са образци на най-модерни съвременни търсения и други, които са малко по-стар театър, малко на ръба между вчерашния и днешния ден.

Сп."Театър" : Какви са пожеланията ви по случай 60 годишния юбилей на сп. "Театър"?

- Радвам се, че сп."Театър" е живо, че живее своя живот, че не е умряло, както стана с редица интересни издания през годините, които не намериха средства, за да продължат съществуването си. Фактът, че то продължава да съществува - знам, че финансирането му при всички случаи винаги е някакъв проблем - му прави чест. Това е наистина героично дело. Аз харесвам списанието. Бих искала то да бъде по-обемно, по-обемисто. Последните години стана по-четивно. Много е хубаво, че то не робува на автори, не работи само с 4-5 избрани автори - срещам различни почерци, различни гледни точки. Харесвам и това, че има информация за творците, които са си отишли. Обикновено ние, които живеем в днешния ден, забравяме за хората, които са преди нас. Правят се тематични броеве, което вероятно коства много усилия, за да се събере този материал... Пожелавам на списанието да е живо и здраво, да продължи да съществува и да се намерят спонсори, които да му обърнат внимание, за да стане по-дебело и мъничко по-луксозно.